

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΦΙΛΙΩΤΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
«Ο ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ»
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 25, Τ.Κ. 106 78 - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 0103806090 - FAX: 0103815772

Αθήνα 30 Σεπτεμβρίου 2002

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Η Αδελφότητα ευχαρίστως γνωρίζει στα μέλη της τα εξής:

Προσκαλούνται τα μέλη της Αδελφότητας σε τακτική Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Καταστατικού και την απόφαση του Δ.Σ. που έλαβε στη συνεδρίαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2002, η οποία θα λάβει χώραν την 8ην Δεκεμβρίου 2002, ημέρα Κυριακή και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα της Παγκαλαβρυτινής Ενώσεως στην οδόν Αναξαγόρα αριθμός 16, 4ος όροφος, με θέματα:

ΘΕΜΑΤΑ Ημερησίας Διατάξεως της Γενικής Συνελεύσεως:

1. ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

α'. Έκθεση πεπραγμένων κατά το έτος 2002.

β'. Ανάγνωση απολογισμού εσόδων και εξόδων οικον. έτους 2002 και προϋπολογισμού 2003.

γ'. Ανάγνωση εκθέσεως της Εξελεγκτικής Επιτροπής για το οικονομικόν έτος 2002.

δ'. Κριτική και έγκριση πεπραγμένων, απολογισμού 2002 και προϋπολογισμού 2003.

2. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ του Ειδικού Λογαριασμού για την αναστήλωση της Ιερής Μονής Αγίου Αθανασίου - Έγκριση πεπραγμένων.

3. ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ που τυχόν θα προκύψουν ή θα τεθούν από μέλη της Αδελφότητας.

4. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ.

Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γεν. Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί την επόμενη Κυριακή 15-12-2002 την ίδια ώρα και στην ίδια αίθουσα.

Προϋπόθεση συμμετοχής στη Γεν. Συνέλευση, αποτελεί η καταβολή της συνδρομής των μελών της Αδελφότητας.

Παρακαλούμε για την συμμετοχή όλων μας, αν πραγματικά ενδιαφερόμαστε για μας και το χωριό μας.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝ. Θ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Γεν. Γραμματέας
ΙΩΑΝΝ. Β. ΚΑΡΑΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ

ΤΑ ΦΙΛΙΑ

και οι απανταχοί

ΦΙΛΙΩΤΕΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΦΙΛΙΩΤΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΙΝΩΝ
«Ο ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ:

ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 25 Τ.Κ. 10678-ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 010 38.06.090
FAX: 010 38.15.772
INTERNET: www.adelfotis-filioton.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΦΙΛΙΩΤΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΙΝΩΝ
«Ο ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ»
(ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ)

ΕΚΔΟΤΗΣ
(Υπεύθυνος σύμφωνα με τον Νόμο)
ΚΩΝ. ΘΕΜ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΦΙΛΙΩΤΩΝ ΚΑΛΑΒΡΥΤΙΝΩΝ
«Ο ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ»
ΑΛΙΜΟΥΝΤΟΣ 46
Τ.Κ. 16451 ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ

Συντάσσεται από Επιτροπή.

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ
QUARTER
ΠΡΩΤΟΠΑΓΙΑ 10
Τ.Κ. 16345 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
τηλ.: 010 9962140 • fax: 010 9936095
e-mail: quarter@travelling.gr

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού, ετήσια Ευρώ 10
Εξωτερικού, ετήσια Δολ. ΗΠΑ 25

Τιμή τεύχους Ευρώ 2,5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Το περιοδικό μας κι εμείς.....σελ. 3
- ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ:** 1. ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ:Καταρτίστηκαν οι Συνδυασμοί Υποψηφίων Δήμου Λευκασίου. 2. Το σπίτι μας μετακόμισε στα Παγκρατέικα 3. Το καλοκαίρι 2002 στο χωριό μας Φίλια-Καλαβρύτωνσελ. 4
- α.' ΈΤΣΙ ΓΡΑΦΕΤΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ:** 1. Οι εκδηλώσεις του καλοκαιριού 2. Οι Εκδηλώσεις της Ομοσπονδίας Συλλόγων Επαρχίας Καλαβρύτων 3. Ο Ταμίας μας πληροφορεί 4. Δραστηριότητες του Μορφωτικού-Εκπολιτιστικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου «ΤΑ ΚΑΤΩ ΦΙΛΙΑ» 5. Νοσταλγίες - Συναισθήματα 6. Επιστολή Ευάγγ. Γ. Κανελόπουλου 7. Οι Κλεπορολευκάσιοι της Πάτραςσελ. 7
- β.' ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΑ:** 1. Ο Χερουβικός Ύμνος 2. Η Αλληλεγγύη είναι κοινωνική ανάγκη.....σελ. 20
- γ.' ΤΑ ΓΕΝΗ ΤΩΝ ΦΙΛΙΩΤΩΝ:** 1. 46. Ηλιόπουλος, 47. Θεοδοσίου 48. Θεοδωρακόπουλος 2. Μετανάστες στην Αμερική 3. Οι Συνηλικιώτες μου κι εγώ 4. Σκέψεις για την προέλευση του ονόματος Ζευγολατιόσελ.23
- δ.' ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΣ:** 1. Πληροφορίες για το χωριό μας Φίλια και την Ιερή Μονή Αγίου Αθανασίου στα μέσα και το 2ο μισό του 19ου αιώνα 2. Τα Φιλαίικα Καλύβια.....σελ. 28
- ε.' Ο ΛΑΪΚΟΣ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:** 1.Οι Γεωργικές ασχολίες στο χωριό μας. Ο ΘΕΡΟΣ 2. Αίτηση Αναθεώρησης 3. Οι νερόμυλοι και η προσφορά τους ανά τους αιώνες 4. Επιστολή Ευάγγελου Γ. Κανελλόπουλου ...σελ. 32
- ς.' ΦΙΛΙΩΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ:** 1. Ο Λάδωνας (Ένα ποτάμι Θεός, ένα ποτάμι θρύλος).....σελ. 37
- ζ.' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ:** 1.Τα βασικά ελαττώματα του παιδιού στη σχολική ηλικία και η σωστή αντιμετώπισή τους 2. Οι Κλιματικές αλλαγές 3. Τα 3 όπλα κατά της Χοληστερίνης.....σελ. 43
- η.' ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΓΗΣ ΦΙΛΙΩΤΩΝ:** 1.Ευχαριστήρια 2. Συγχαρητήρια 3.Γάμοι 4. Γεννήσεις 5. Βαπτίσεις 6.Εκείνοι που έφυγαν 7.Μνημόσυνα 8. Δωρέες εις μνήμηνσελ. 51
- θ.' ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΩΝ ΞΕΝΙΤΗΜΕΝΩΝ ΜΑΣ:** 1.Επιστολή Πρωτοπρεσβυτέρου Μιχαήλ Μιχαλόπουλου 2. Επιστολή Βλάση Καραθανάσησελ. 55

το Περιοδικό μας κι Εμείς

Αγαπητοί μας συμπατριώτες, φίλοι αναγνώστες,

το Καλοκαίρι πέρασε και ο απολογισμός του ήδη είναι στα χέρια σας, με το παρόν τεύχος, το τεύχος "15" του Περιοδικού μας και όπως πάντα, χάρη στην προσπάθεια όλων μας, και σε τούτο το τεύχος υπηρετούνται όλοι οι στόχοι που από την αρχή έχουμε θέσει και δεν είναι άλλο από ενημερωτικοί, λαογραφικοί και ψυχαγωγικοί.

Πρωταρχικός στόχος του Περιοδικού μας είναι η ενημέρωση όλων των αναγνωστών μας, όλων των μελών της Αδελφότητας, όλων των Φιλιωτών, όπου κι αν βρίσκονται, πάνω σ' όλα τα θέματα που μας απασχολούν σαν Φιλιώτες, σαν Έλληνες, σαν ανθρώπους που ζουν μέσα στη σημερινή κοινωνία είτε του χωριού μας είτε οποιασδήποτε άλλης πόλεως ή χωριού. Έτσι δεν είναι λίγες οι σελίδες του Περιοδικού μας που αναφέρονται στις δραστηριότητες και τα γεγονότα των μηνών Ιουλίου-Αυγούστου-Σεπτεμβρίου 2002, προκειμένου να είστε όσο γίνεται, πληρέστερα ενημερωμένοι.

Όμως δεν παραμελούμε και σε τούτο το τεύχος και όλα τα άλλα θέματα που από το πρώτο κιάλας τεύχος του Περιοδικού μας καθιερώσαμε και βρήκαν ανταπόκριση σε σας, τους αναγνώστες μας, αλλά και οποιοδήποτε άλλο θέμα που εσείς μας στείλατε, γιατί θεωρήσατε πως είναι γενικότερου ενδιαφέροντος.

Αποτέλεσμα της προσπάθειας όλων μας είναι η πληθώρα ύλης που έχουμε για κάθε τεύχος, σε σημείο να δυσκολευόμαστε να συμπεριλάβουμε όλα τα κείμενα και ποτέ να μην έχουμε έλλειψη ύλης. **Για άλλη μια φορά σας ευχαριστούμε όλους εσάς που μας στέλνετε τα κείμενα σας, τις φωτογραφίες, αλλά και τις πληροφορίες που μας δίνετε.** Για άλλη μια φορά σας παρακαλούμε στα κείμενά σας να αποφεύγετε οποιαδήποτε κομματική τοποθέτηση, **να μη θίγετε σε καμιά περίπτωση πρόσωπα εν ζωή, πολύ δε περισσότερο τη μνήμη τεθνεώτων,** να αποφεύγετε να αναφέρεστε σε δημοσιεύματα άλλων, **καθένας μπορεί να δώσει τη δική του άποψη πάνω σ' οποιοδήποτε θέμα χωρίς να αναφερθεί σε δημοσίευμα οιασδήποτε άλλου και** οποιοδήποτε δημοσίευμα θα πρέπει να είναι γενικότερου ενδιαφέροντος.

Οφείλουμε ακόμη να ευχαριστήσουμε και όλους εσάς που μας ενισχύσατε οικονομικά και δεν είστε λίγοι 130 άτομα και το συνολικό ποσό που συγκεντρώθηκε δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητο, κοντά πέντε χιλιάδες (5.000) Ευρώ. Έτσι μπορούμε να συνεχίσουμε την προσπάθειά μας, χάρη στη δική σας συμπαράσταση, στη δική σας

στήριξη. **Σας ευχαριστούμε ολόψυχα!**

Εκείνο που θα θέλαμε να σας πούμε για μια ακόμη φορά είναι ότι: κανένας δεν χρωστάει στην Αδελφότητα! **Προαιρετικά, όποιος θέλει δίνει, όποτε θέλει δίνει και ό,τι θέλει δίνει.** Προαιρετικά συμμετέχουμε όλοι σ' αυτή την κοινή προσπάθεια, που όλους μας ενδιαφέρει, και όσο υπάρχει ενδιαφέρον, συνεχίζουμε. Είναι, νομίζουμε, αξιόλογη η προσπάθειά μας, κρίνοντας από τα δικά σας σχόλια, γραπτά και προφορικά, και μπορεί να γίνει ακόμη πιο αξιόλογη αν βοηθήσουμε **περισσότερο** και κυρίως **περισσότεροι** και δεν εννοώ μόνον οικονομικά.

Στόχος μας είναι, όπως σας είπαμε και σε προηγούμενα τεύχη, ιδιαίτερα στο τεύχος "13", η αναβάθμιση του Περιοδικού μας και αυτή την αναβάθμιση θα την πετύχουμε, αν ο καθένας μας δίνει κάθε φορά ό,τι καλύτερο έχει αποθησαυρίσει είτε από τις σπουδές του είτε από τις μελέτες του είτε από τις εμπειρίες του και με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Λίγο πολύ τα θέματα γύρω από τα οποία περιστρέφεται το Περιοδικό μας, είναι γνωστά σε όλους και σίγουρα όλοι έχουμε να δώσουμε αξιόλογη ύλη για το Περιοδικό μας, προκειμένου να γίνει κτήμα όλων των αναγνωστών του. Θέλνωση χρειάζεται και μικρή προσπάθεια να μορφωποιήσουμε σε κείμενο εκείνο το κομμάτι των γνώσεών μας που θα θέλαμε να γίνει κτήμα και των άλλων και να στείλουμε το κείμενό μας προς δημοσίευση.

Είναι γεγονός ότι συναντάμε δυσκολίες τόσο στην έγκαιρη εκτύπωση του Περιοδικού μας, όσο και στη διακίνησή του. Δεν είστε λίγοι εκείνοι που παραπονείστε ότι δεν το παίρνετε και καθόλου. Δυστυχώς εδώ τα πράγματα δεν εξαρτώνται από εμάς. Εμείς πιέζουμε για την έγκαιρη εκτύπωσή του, αλλά τα τυπογραφεία δεν μας πολυλογαριάζουν, αφού το Περιοδικό μας δεν κυκλοφορεί παρά μόνο σε χίλια (1000) αντίτυπα. Όσο για τα Ταχυδρομεία, εκείνοι που μπορείτε να κάνετε κάτι είστε σεις οι ίδιοι, με παραστάσεις σας στα κατά τόπους Ταχυδρομεία να μη τα πετούν και να μη τα παρατάνε στα αζήτητα.

Εμείς το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να φροντίσουμε να υπάρχει παρακαταθήκη όλων των τευχών στα γραφεία των Δικηγόρων κ.κ. Μητρόπουλου-Παναγόπουλου στο κέντρο της Αθήνας και καθένας να περνάει και να παίρνει το τεύχος που του λείπει. Να φροντίσουμε ακόμη να υπάρχουν και στο χωριό μας και να καλύπτετε τις ελλείψεις και από εκεί. Τίποτε καλύτερο δεν μπορούμε να κάνουμε.

Το Δ.Σ.

Υ.Γ. Όσοι έχετε σύνδεση με το διαδίκτυο INTERNET θα μας βρείτε στην εξής διεύθυνση:
www.adelfotis-filioton.gr

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

*Καταρτίστηκαν οι Εκλογικοί Συνδυασμοί του Δήμου Λευκασίου
για τις Εκλογές της 13ης Οκτωβρίου 2002. Είναι τρεις και έχουν ως ακολούθως:*

**ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ 2002-2006
ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΣΙΟΥ**

**ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ)
ΚΑΜΠΕΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ (ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ)
ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΟΙΚΟΚΥΡΑ)
ΚΟΥΚΟΥΡΑ -ΝΤΑΚΟΛΙΑ ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΜΠΟΡΟΣ)
ΛΑΜΠΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ (ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΟΔΥ)
ΛΥΚΟΘΑΝΑΣΗ ΜΑΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ (ΟΙΚΟΚΥΡΑ)
ΛΥΜΠΕΡΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΟΣΕ-ΣΥΝΔ/ΣΤΗΣ-ΜΔ ΠΙΟΣ)
ΜΑΝΤΟΣ ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ (ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ)
ΝΤΑΦΑΛΙΑΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ (ΠΟΛΙΤΕΥΤΗΣ ΔΗ.ΚΙ.)
ΝΤΟΛΚΑΣ ΚΑΝΝΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ)
ΠΑΛΥΒΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ)
ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ (ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ)
ΡΗΓΟΓΙΑΝΝΗ - ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ)
ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ (ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ Α. ΚΛΕΙΤΟΡΙΑΣ)
ΣΠΑΝΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΕΦΟΡΙΑΣ)
ΧΑΧΑΜΠΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ (ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΟΤΕ)

ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΦΙΛΙΩΝ

ΚΑΡΚΑΛΕΤΣΗΣ - ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΛΕΞΙΟΣ ΤΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ (ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ)
ΚΙΟΥΣΗ ΜΑΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΧΗΜΙΚΟΣ)
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗ ΑΘΗΝΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΣ)
ΝΤΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ/ΤΗΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΑΓΡΟΤΗΣ)
ΣΟΪΛΕ ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ)
ΣΤΑΘΟΥΛΙΑΣ ΒΛΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ ΔΙΜΕΝΙΚΟΣ)
ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΗ (ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ)

**ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΣΙΟΥ
ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΟΣ
Υποψήφιος Δήμαρχος**

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΝΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΓΚΛΑΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΓΛΟΓΟΒΙΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
ΓΟΥΛΙΑΜΗ-ΚΟΛΛΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΚΑΡΑΛΗ ΜΑΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΚΑΤΙΜΕΡΤΖΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΤΡΥΦΩΝΑ
ΛΑΤΑΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΤΡΥΦΩΝΑ
ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΠΑΠΑΓΓΕΛΗΣ ΗΛΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΑΠΑΚΑΝΕΛΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΠΙΚΟΥΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ

**ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΦΙΛΙΩΝ**

ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ
ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ
ΚΟΥΡΒΑΣ ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΜΑΜΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
ΜΠΟΪΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΤΣΙΑΜΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

**ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ
"ΕΝΩΜΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΣΙΟΥ"
ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΣΙΟΥ
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΝΤΕΝΤΕΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του Χρήστου
ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ**

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ του Παναγιώτου
ΒΕΛΩΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του Κωνσταντίνου
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του Κωνσταντίνου
ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Αργυρίου
ΚΑΡΟΥΖΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Ηλία
ΚΟΚΚΟΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του Σωτηρίου
ΜΑΝΤΑ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ του Γεωργίου
ΜΕΝΔΡΙΝΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του Δημητρίου

ΜΗΛΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του Θεοδώρου
ΜΠΕΡΤΣΟΥΚΛΗΣ ΦΩΤΙΟΣ του Ιωάννου
ΝΤΕΝΤΕ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ του Βασιλείου
ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ του Αργυρίου
ΡΟΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Αλεξίου
ΣΚΡΕΜΠΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Νικολάου
ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ του Βασιλείου

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕ ΣΤΑ ΠΑΓΚΡΑΤΕΪΚΑ

Το σπίτι μας, η ταβέρνα «ο Μωριάς» του συμπατριώτη μας Θόδωρου Αναστασόπουλου, που ήταν στην οδόν Πελασγίας και Αγίου Πολυκάρπου στο ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ, δεν υπάρχει πια! Ο συμπατριώτης μας μετακόμισε στα Παγκρατέικα όπου άνοιξε ένα πολύ ωραίο κέντρο τον «ΠΕΡΙΗΓΗΤΗ ΠΑΥΣΑΝΙΑ», στη συμβολή των οδών ΠΑΤΡΩΝ-ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ και ΚΛΕΙΤΟΡΙΑΣ-ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ και κάνει χρυσές δουλειές, μεταφορικά και κατά κυριολεξίαν.

Οπωσδήποτε στενοχωρηθήκαμε που χάσαμε το στέκι μας, το σπίτι μας, το δικό μας άνθρωπο και όσο τράβαγε η έναρξη λειτουργίας του νέου κέντρου, τόσο προβληματίζομαστε: Θα πιάσει; Ποιος θα καθίσει; Δεν έχει πέρασμα! Και ύστερα δεν έχει χώρο για στάθμευση αυτοκινήτων, πού θα σταθμεύσουν τα αυτοκίνητα; Δεν έκανε καλή επιλογή ο Θόδωρος! Καλύτερα να έκανε μαγαζί στο χωριό μας, στου ΦΙΛΙΑ.

Αυτά και άλλα πολλά λέγαμε από ενδιαφέρον και αγάπη για το Θόδωρο και την οικογένειά του. Όμως η παροιμία λέει: Όσα ξέρει ο νοικοκύρης, δεν τα ξέρει ο κόσμος όλος! Και πραγματικά από τις 14 Ιουλίου,

την Κυριακή το μεσημέρι, που έκανε τα εγκαίνια ο συμπατριώτης μας ο Θόδωρος Αναστασόπουλος στο καινούργιο του μαγαζί, οι δουλειές του πάνε θαυμάσια!

Αποδείχτηκε ότι ήταν σωστή η επιλογή της συγκεκριμένης θέσης και διότι προσφέρεται στους περαστικούς των δύο οδικών αξόνων ΠΑΤΡΩΝ-ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ και ΚΛΕΙΤΟΡΙΑΣ-ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ και διότι είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τη γύρω περιοχή που αποτελείται από τα απότατα μέρη των Νομών Αχαΐας και Αρκαδίας.

Και δεν είχαμε δίκιο όταν λέγαμε πως δεν είχε χώρο για στάθμευση, γιατί είδαμε όλοι με τα ίδια μας τα μάτια, ότι το μαγαζί του γέμισε κυριολεκτικά πολλές φορές και δεν γεννήθηκε τέτοιο πρόβλημα.

Ανυπομονούσαμε γιατί καθυστερούσε, μα τα μαγαζιά δεν γίνονται από τη μια στιγμή στην άλλη! Θέλουν

και κόπο και χρόνο και χρήμα και ο συμπατριώτης μας έρριξε πολλή δουλειά και έφτιαξε ένα πολύ ωραίο μαγαζί! Φρόντισε να το διαφημίσει και καλά και έτσι, «Δόξα τω Θεώ», μέχρι τώρα χόρτασε δουλειά! Δεν επαρκούσε το προσωπικό του να εξυπηρετήσει την πελατεία του.

Όλοι το χαρήκαμε ιδιαίτερα το γεγονός. Όλοι τον συγχαίρουμε και του ευχόμαστε ολόψυχα στον ίδιο και στην οικογένειά του να είναι καλά, να έχουν υγεία και πάντοτε πολλή-πολλή πελατεία, τόση που πραγματικά να μην έχουν πού να τη βάλουν, όπως συνέβη κατ' επανάληψη στη διάρκεια του Καλοκαιριού. **Θόδωρε, να μη σε ματιάσουμε!**

Τούτο το γεγονός θέλουμε να πιστεύουμε πως θα βοηθήσει την περιοχή, θα βοηθήσει τα χωριά μας να αποκτήσουν μεγαλύτερη κίνηση, να ξαναζωντανεύουν έστω τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες, γιατί ο καθένας θα μπορεί να κατεβαίνει στο σπίτι του, όταν ξέρει, ότι σε μικρή απόσταση, θα βρει ένα καλό μαγαζί που διαθέτει καθαριότητα, εξυπηρέτηση, καλό φαγητό και λογικές τιμές. Και όλα αυτά θα τα βρει στον «ΠΕΡΙΗΓΗΤΗ ΠΑΥΣΑΝΙΑ» του συμπατριώτη μας Θόδωρου Αναστασόπουλου στα Παγκρατέικα Καλύβια.

**ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ
ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ**
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΠΙΤΣΑΡΙΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΚΑΦΕ ΜΠΑΡ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΥΣΗ

PIZZA ΨΗΜΕΝΗ ΣΕ ΦΟΥΡΝΟ ΜΕ ΞΥΛΑ
ΚΑΙ ΨΗΤΑ ΚΡΕΑΤΑ ΣΕ ΦΩΤΙΑ ΜΕ ΞΥΛΑ
(ΌΧΙ ΚΑΡΒΟΥΝΑΙ)

ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΪ

ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ 111 ΕΘΝΙΚΗΣ
ΠΑΓΚΡΑΤΕΪΚΑ ΚΑΛΥΒΙΑ
ΔΙΠΛΑ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΥΣΑΝΙΑ

ΤΗΛ: 06920-32406 - 36255
0977148859

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2002 στο χωριό μας ΦΙΛΙΑ - ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά, ο Ιούλιος φέτος ήταν πολύ φτωχός από κόσμο. Ούτε τα παιδιά της προσχολικής και της πρώιμης σχολικής ηλικίας δεν ήρθαν φέτος τον Ιούλιο. Άλλοτε σαν έκλειναν τα σχολεία, οι παππούδες και οι γιαγιάδες έπαιρναν τα εγγόνια τους και έπρεχαν στο χωριό. Έμεναν εκεί από τις 20-25 Ιουνίου ως τις 15-20 Ιουλίου, οπότε έπαιρναν άδεια οι γονείς τους και πολλοί απ' αυτούς τα έπαιρναν και πήγαιναν στη θάλασσα για 10-15 ημέρες, οπότε γύριζαν και πάλι στο χωριό για το υπόλοιπο της άδειάς τους και εκείνοι μεν επέστρεφαν στις δουλειές τους, ενώ τα παιδιά έμεναν στο χωριό με τους παππούδες και τις γιαγιάδες ως το τέλος του Καλοκαιριού. Έτσι το χωριό είχε ζωή όλο το Καλοκαίρι χάρη στους παππούδες και τις γιαγιάδες και κυρίως χάρη στα παιδιά. Τα τελευταία χρόνια όλο και λιγότεροι παππούδες και γιαγιάδες μας έρχονται και ακόμη λιγότερα παιδιά. Φέτος μάλιστα μας ήρθαν κάποιοι παππούδες και κάποιες γιαγιάδες, ελάχιστοι βέβαια, αλλά δεν μας έφεραν τα εγγόνια τους και το χωριό έμεινε έρημο.

Και δεν ήταν μόνον ο Ιούλιος φτωχός σε κόσμο! Όλο το καλοκαίρι ήταν φτωχότερο σε κόσμο από τα προηγούμενα καλοκαίρια! Πολλές οικογένειες που μόνιμα περνούσαν τις διακοπές τους στο χωριό μας, φέτος δε φάνηκαν ούτε περαστικοί. Άλλοι πάλι που έμεναν τουλάχιστον 10-15 ημέρες, φέτος έμειναν ελάχιστες ημέρες και άλλοι που περνούσαν έστω και για 2-3 ημέρες και από το χωριό μας, φέτος δεν μας καταδέχτηκαν!

Οι λόγοι οπωσδήποτε είναι πολλοί και θα αφήσουμε τον καθένα να τους αναζητήσει από μόνος του. Εμείς κάνουμε την εξής σκέψη: ή ότι τα οικονομικά των συμπατριωτών μας βελτιώθηκαν τόσο πολύ, πράγμα που ευχόμαστε ολόψυχα, οπότε και έκαναν πιο ακριβές διακοπές σε κοσμοπολίτικα παραθεριστικά κέντρα ή ότι τα οικονομικά τους ήταν τόσο άσχημα, πράγμα που απευχόμαστε, οπότε δεν έκαναν καθόλου διακοπές. Όπως και να έχει το πράγμα, να θυμόμαστε πάντα πως το χωριό μας είναι εκεί στην πλαγιά του Προφήτη Ηλία και το πατρικό μας σπίτι μας περιμένει και αν για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει το πατρικό μας σπίτι, υπάρχει το ΓΕΩΡΓΙΑΚΕΙΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ! Αν το θέλουμε μπορούμε να περάσουμε κάποιες ημέρες στο χωριό μας.

17 ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ

Με λιγοστούς προσκυνητές, όπως ήταν επόμενο, λειτούργησε φέτος ο παπάς μας στο εκκλησάκι της Αγίας Μαρίας.

Στην Αγία Μαρίνα εύκολα μπορεί να κατέβει κανένας το πρωί που δεν έχει ζέστη, το δύσκολο είναι να επιστρέψει μετά τις δέκα, οπότε η ζέστη έχει τσουξίσει, και μάλιστα ανηφορίζοντας.

Αυτοκίνητα δεν υπήρχαν και ο δρόμος ήταν πολύ άσχημος από την Αγία Ανάληψη ως το εκκλησάκι της Αγίας Μαρίας.

20 ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Το αντίθετο συνέβη, με το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία την ημέρα της γιορτής του 20 Ιουλίου.

Ο δρόμος ήταν βατός και κάποιοι που βρέθηκαν με τα αυτοκίνητά τους στο χωριό, ανέβηκαν εύκολα ως εκεί. Αλλά και οι πολλοί που ανεβήκαμε με τα πόδια πρωί-πρωί, δε

δυσκολευτήκαμε. Η πρωινή δροσιά και το θέαμα που απολαμβάναμε από εκεί ψηλά, μας έφεραν στην κορυφή χωρίς καλά-καλά να το καταλάβουμε.

Αφού χαρήκαμε τη θεία λειτουργία και τη μαγεία του βουνού, μετά το αντίδωρο και την αρτοκλασία, γευτήκαμε τα γλυκά και τα αναψυκτικά που πρόσφερε η οικογένεια του κ. Ηλία Γλογοβίτη για την ονομαστική εορτή, τόσο του ίδιου, όσον και του εγγονού του Ηλία, γιου του γιου του Νίκου.

Χρόνια τους πολλά και καλά και του χρόνου!

Ύστερα από τα γλυκά και τα αναψυκτικά η κάθοδος ήταν πολύ εύκολη.

26 ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Το εκκλησάκι της Παναγιάς, αν και είναι το πιο απομακρυσμένο, έχει το πλεονέκτημα να είναι πάνω στο δρόμο που πάει για την Κλειτορία. Έτσι, εύκολα μπορεί να κατέβει κανένας είτε με το λεωφορείο είτε με κάποιο διερχόμενο αυτοκίνητο.

Αλλά, και με τα πόδια να κατέβει, είναι εύκολος περίπατος. Αφότου μάλιστα πηγαίνουμε της Αγίας Παρασκευής, και όχι την Παρασκευή της Διακαινησίμου ή τη Δευτέρα του Πάσχα, δεν πηγαίνουμε μόνο Φιλιώτες, αλλά και Λευκάσιοι και Μαζιώτες. Φέτος λοιπόν το εκκλησάκι είχε πολύ κόσμο και από το χωριό μας, αλλά και από το Λευκάσιο και από τα Μαζείκια.

Το εκκλησάκι της Παναγιάς

Φωτ. Καννέλου Χρ.

Μετά το αντίδωρο και την αρτοκλασία που προσφέρθηκε, η επάνοδος διευκολύνθηκε με τα αυτοκίνητα, και έτσι αποφύγαμε τη ζέστη.

ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Το ίδιο βράδυ της Αγίας Παρασκευής προς το ξημέρωμα της επομένης 27 Ιουλίου, εορτής του Αγίου Παντελεήμονος, στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου, είχαμε την ευκαιρία να απολαύσουμε μια ακόμη αγρυπνία.

Η ραθυμία μας πολλές φορές μας κάνει να λέμε δεν αντέχω το ξενύχτι και να αποφεύγουμε να πάρουμε μέρος. Ομολογώ ότι οσάκις πήρα μέρος, ξεκίνησα λέγοντας στον εαυτό μου πως όταν κουραστώ θα φύγω και όχι μόνο δεν έφυγα, αλλά έλεγα να μη τελειώσει. Το ίδιο ακριβώς συνέβη και με την αγρυπνία της εορτής του Αγίου Παντελεήμονος.

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΥΠΕΡ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΑΠΕΛΘΟΝΤΩΝ
ΟΠΟΥ ΓΗΣ ΦΙΛΙΩΤΩΝ

Όπως είχαμε προαναγγείλει στο προηγούμενο τεύχος Νο "14" του Περιοδικού μας, στις 11 Αυγούστου, ημέρα Κυριακή, η Αδελφότητα τέλεσε το καθιερωμένο πλέον ετήσιο Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των προαπελθόντων, όπου γης, Φιλιωτών.

Το Σάββατο το βράδυ 10 Αυγούστου, προσκομίσαμε στον Εσπερινό το καθιερωμένο πρόσφορο και κόλυβα, με το ακόλουθο ψυχοχάρτι: **Υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των προαπελθόντων, όπου γης, Φιλιωτών, Αρχιερέων, Ιερέων, Ιερομονάχων, Ιεροδιακόνων, μοναχών, μοναζουσών, γονέων, αναδόχων, συζύγων, τέκνων, αδελφών, πάππων, προσπάππων και λοιπών συγγενών, διδασκάλων και διδασκαλισσών, των προέδρων και των συμβούλων της Κοινότητας και της Αδελφότητας και παντός πνεύματος δικαίου τετελειωμένου**, οπότε εψάλη το προβλεπόμενο τρισάγιο, υπέρ αναπαύσεως των ψυχών. Την επομένη, Κυριακή 11 Αυγούστου, προσκομίσαμε το δίσκο του μνημοσύνου, τον οποίο φρόντισαν κυρίες, τις οποίες ευχαριστούμε θερμά. Μετά το περάς της θείας λειτουργίας, ακολούθησε η τελετή του μνημοσύνου. **Στο τέλος μίλησε προς το εκκλησίασμα ο πρόεδρος της Αδελφότητας και είπε τα εξής:**

Τελούμε σήμερα το καθιερωμένο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών όλων των προαπελθόντων Φιλιωτών, όπου γης, και εκείνων που έπεσαν πολεμώντας υπέρ Πίστεως και Πατρίδος και εκείνων που έχασαν βίαια και άδικα τη ζωή τους κατά την περίοδο της Κατοχής, αλλά και όλων εκείνων των συμπατριωτών μας από τον πιο άσπμο, ως τον πλέον διάσπμο, που από φυσικά αίτια έφυγαν από τον πρόσκαιρο τούτο κόσμο και δεν βρίσκονται σήμερα κοντά μας.

Μας δίνεται έτσι η ευκαιρία να φέρουμε στη μνήμη μας τα προσφιλή μας πρόσωπα, τους συγγενείς μας, τους φίλους μας, τους γειτόνους μας και όλους ανεξαιρέτως τους συγχωριανούς μας και να προσευχηθούμε καθένας χωριστά και όλοι μαζί, ο Θεός να αναπαύσει τις ψυχές τους. Είναι χρέος μας να τιμούμε τους νεκρούς μας, χρέος που είναι τόσο παλιό, όσο και η ζωή και οφείλουμε να το τηρούμε. Τους οφείλουμε πολλά και είμαστε περήφανοι για τους προγόνους μας, είμαστε περήφανοι για

το χωριό μας, είμαστε περήφανοι για την κληρονομιά που μας κατέλιπαν.

Ό,τι είμαστε το οφείλουμε σε μας και τους αγώνες μας, το οφείλουμε όμως και στους γονείς μας και τους δικούς τους αγώνες, το οφείλουμε στην κοινωνία του χωριού μας, του χωριού που γεννηθήκαμε και ζήσαμε τα πρώτα χρόνια της ζωής μας, που διαμορφώνουν το χαρακτήρα και βάζουν τα θεμέλια της μετέπειτα ζωής. Ποιος μπορεί να αρνηθεί τους στενούς δεσμούς του με τούτο το λαμπρό οικοδόμημα, την Εκκλησία του χωριού μας, που με τόσους κόπους και θυσίες έχτισαν οι πρόγονοί μας και μας κληροδότησαν, ποιός δεν καυχιέται γι' αυτήν και τίνος την ψυχή δεν άγγιξαν όλοι εκείνοι που διακόνησαν σ' αυτήν με όποιο αξίωμα κι αν είχαν; Ποιος δε θυμάται τα μαθητικά του χρόνια στα Σχολεία μας και τους δασκάλους του, που χάρη και στο δικό τους μόχθο, είναι σήμερα περήφανος για ό,τι κατόρθωσε να κάνει στη ζωή του; Ποιος δε γνωρίζει ότι για να γίνουν οι δρόμοι που έφεραν τον πολιτισμό, οι πλατείες που στολίζουν το χωριό μας, το ηλεκτρικό και το νερό, που έχουμε στα σπίτια μας και τόσα άλλα αγαθά που απολαμβάνουμε σήμερα, χρειάστηκαν αγώνες και θυσίες που χωρίς φειδώ πρόσφεραν οι πρόγονοί μας και εμείς, χάρη στην καθοδήγηση αξίων τοπικών αρχόντων που πρωτοστάτησαν κάθε φορά και έφεραν το ποθούμενο αποτέλεσμα;

Οι επαγγελματίες του χωριού μας, πρόσφεραν ανεκτίμητες υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο. Το χωριό μας δεν είχε να ζηλέψει τίποτα από τα άλλα χωριά. Καθένας μπορούσε να ικανοποιήσει τις ανάγκες του στον τόπο του και δεν ήταν υποχρεωμένος να τρέχει σ' άλλα χωριά.

Ποιο άλλο χωριό διέθετε Διοικητήριο και σήμερα Ξενοδοχείο, που διαθέτει το χωριό μας, χάρη στον ευεργέτη αείμνηστο Θ. Γεωργάκο; Και δεν ήταν ο μόνος που ξενητεύτηκε και δεν ξέχασε την πατρίδα του· κι άλλοι πρόσφεραν το μόχθο της ξενητείας στο κοινωνικό σύνολο του χωριού μας. Πινακίδες στο τέμπλο και στον Νάρθηκα μας πληροφορούν αναλόγως.

Όλους αυτούς τιμούμε σήμερα και προσευχόμεθα για τη σωτηρία της ψυχής τους.

Αιωνία τους η μνήμη. Ο Θεός να τους αναπαύσει!

Μετά το αντίδωρο, τη διανομή του μνημοσύνου επιμελήθηκαν κυρίες και μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητας. Τα μπολάκια και τα κουταλάκια πρόσφερε η Κοσμητώσα του Δ.Σ. **Όλους τους ευχαριστούμε!**

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ

Στις 11 η ώρα το Δ.Σ. της Αδελφότητας συνεδρίασε στην πλατεία του χωριού μας, ενώ τα μέλη του έπιναν τον καφέ τους.

Αρχικά ενημέρωσε τα μέλη του Δ.Σ. ο σύμβουλος κ. Παπαγιαννακόπουλος Ιωάννης σχετικά με την αγορά βάσης δεδομένων για τη μηχανοργάνωση του Αρχείου της Αδελφότητας για την οποία είπε ότι είναι ασύμφορη και πρότεινε να μην αγοραστεί και να συνεχίσουμε την εξυγίανση του Αρχείου με την υπάρχουσα βάση. Το Δ.Σ. έκανε ομόφωνα δεκτή την πρόταση.

Ενημέρωσε ακόμη, για την πορεία σύνταξης του Μητρώου μελών της Αδελφότητας και αποφασίστηκε, προκειμένου να συμπληρωθούν οι ελλείψεις στοιχείων, να μοιραστεί το Μητρώο σε όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κάθε ένας να φροντίσει να συμπληρώσει τις ελλείψεις συγκεκριμένου μέρους του Μητρώου, ζητώντας πληροφορίες από συγγενείς των μελών με ελλιπή στοιχεία.

Τέλος, ενημέρωσε το Δ.Σ. για την πρόοδο των εργασιών της ιστοσελίδας στο διαδίκτυο και ζήτησε κάποια έγγραφα απαραίτητα για τη νομιμοποίηση του τίτλου μας.

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο σύμβουλος κ. Κόλλιας Αλέξιος και ενημέρωσε το Δ.Σ. σχετικά με την εξασφάλιση μουσικής, το βράδυ του πανηγυριού της 15ης Αυγούστου, λέγοντας ότι έχει κλείσει συμφωνία με τον ίδιο επιχειρηματία κ. Μαντάκα Φωτ. από το Αίγιο και για τον ίδιο χειριστή των μηχανημάτων κ. Γιαννακόπουλο Βασίλειο από την Πάτρα, έναντι του ποσού των 110.000 δραχμών ήτοι 325€.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ενημέρωσε τα μέλη σχετικά με τον προβληματισμό, αν έπρεπε να βάλουν μουσική ή όχι εξ αιτίας του πένθους μεγάλης μερίδας κατοίκων του χωριού από τον άδικο χαμό, μόλις πρόσφατα, του 19χρονου συμπατριώτη μας Βλασίου Θεοδώρου του Μιχαήλ. Είπε χαρακτηριστικά ότι όποια απόφαση και να πάρουμε θα κατακριθούμε οπωσδήποτε, με αφορμή το γεγονός ότι δεν βάλουμε πέρυσι μουσική. Αν βάλουμε θα κατακριθούμε γιατί δε λάβαμε υπόψη μας το βαρύτατο πένθος μεγάλης μερίδας συμπατριωτών μας, κάτι που κάναμε πέρυσι, αν δεν βάλουμε επίσης θα κατακριθούμε γιατί έτσι καταργούμε το πανηγύρι που 10 χρόνια τώρα έχει γίνει θεσμός. Ακριβώς για να μη χαλάσουμε το θεσμό του πανηγυριού αποφασίσαμε να βάλουμε μουσική, αναγνωρίζοντας πως ήταν λάθος που δεν βάλουμε πέρυσι μουσική παρά τα αλλεπάλληλα πένθη.

Ακολούθως επιβεβαιώθηκε η απόφαση του Δ.Σ. να προσφέρει Αρτοκλασία στον Πανηγυρικό Εσπερινό της Παραμονής του 15Αύγουστου υπέρ υγείας των απανταχού της γης Φιλιωτών, να διεξάγει δημόσια συζήτηση στην Πλατεία του χωριού, με θέμα τον εορτασμό των 60 χρόνων από το ολοκαύτωμα του χωριού μας την

21/6/1943 και με συγκεκριμένα ερωτήματα: Πότε θα πρέπει να γίνει ο εορτασμός, τον Ιούνιο, ή τον Αύγουστο; Ποιο θα πρέπει να είναι το περιεχόμενο του εορτασμού; Ποια θα πρέπει να είναι η διάρκειά του; Για την προοπτική απόκτησης ιδιόκτητης αίθουσας της Αδελφότητας στην Αθήνα και να ενημερώσει το κοινό για την εκδίωξη της Ομοσπονδίας Συλλόγων Επαρχίας Καλαβρύτων, τόσο στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου, όσο και στην πλατεία του χωριού μας.

Σχετικά με τη λαχειοφόρο αγορά που είχε ξεκινήσει το Πάσχα και δεν ολοκληρώθηκε, αποφασίστηκε το βράδυ του Πανηγυριού να διαθέσει τα αδιάθετα λαχεία από τα αρχικά 2000 που είχαν τυπωθεί και να αποσύρει τη διάθεση των επί πλέον 1000 που τυπώθηκαν πρόσφατα, για να μη γίνει υπερβολικά οχληρό.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΜΕΤ' ΑΡΤΟΚΛΑΣΙΑΣ

Καθιερώθηκε πλέον την παραμονή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, 14 Αυγούστου, να τελείται Πανηγυρικός Εσπερινός και να γίνεται περιφορά της Ιερής Εικόνας της Κοιμήσεως. Έτσι και φέτος. Στον Πανηγυρικό Εσπερινό χοροστάτησαν οι Ιερείς μας κ.κ. Βουρλής Λεωνίδα και Κανέλλος Ρήγας. Η Αδελφότητα, πρόσφερε και πάλι Αρτοκλασία υπέρ υγείας, των όπου γης, Φιλιωτών Καλαβρυτινών.

Με ιδιαίτερη χαρά είδαμε και φέτος πάρα πολλούς συμπατριώτες μας να παίρνουν μέρος στον Εσπερινό και την λιτανεία της Ιερής Εικόνας. Ήταν καταφανώς περισσότεροι από πέρυσι.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΜΑΣ

Γέμισε, και φέτος η εκκλησία μας το 15Αύγουστο και μάλιστα εύκολα διαπίστωνε κανείς πως πολλοί ήταν ξένοι, δεν ήταν Φιλιώτες. Ήταν είτε εξ αγχιστείας συγγενείς συμπατριωτών μας είτε γνωστοί και φίλοι τους, φιλοξενούμενοι τους, που ήρθαν να περάσουν μαζί τους κάμποσες ημέρες στο χωριό μας. Ας είναι καλά οι άνθρωποι να μας ξανάρθουν.

Μετά το αντίδωρο και την αρτοκλασία, ακολούθησε το καθιερωμένο καφεδάκι στα καφενεία του χωριού μας.

Το βράδυ στην πλατεία του χωριού μας, έγινε το Πανηγύρι που αποτελεί θεσμό πλέον, εδώ και 10 χρόνια. Βέβαια, το βαρύ πένθος αρκετών οικογενειών συμπατριωτών μας, άφησε άδεια τη μισή πλατεία. Όμως η ζωή συνεχίζεται και το λέμε άλλη μια φορά πως ήταν λάθος μας που πέρυσι δε βάλουμε μουσική. Το πανηγύρι αποτελεί θεσμό και πρέπει να διατηρηθεί. Η μουσική που εξασφάλισε η Αδελφότητα με τα μηχανήματα του κ. Μαντάκα Φωτίου από το Αίγιο και Disk Jockey τον κ. Γιαν-

νακόπουλο Βασίλειο από την Πάτρα, κατά κοινήν ομολογίαν, ήταν άριστοι! Όλους τους ικανοποίησε και ακουστικά και από απόψεως περιεχομένου. Ικανοποίησε όλα τα γούστα και όλα τα διαμερίσματα της χώρας.

Στις 11 η ώρα το Δ.Σ. απύθνην χαιρετισμό δια του Προέδρου του προς τους παρευρισκομένους και ευχήθηκε σε όλους χρόνια πολλά και η Παναγία και οι Προστάτες Άγιοι του χωριού μας, Άγιος Βλάσιος και Άγιος Αθανάσιος, να είναι εις βοήθειαν όλων.

Στις 12 η ώρα έγινε η κλήρωση της λαχειοφόρου αγοράς, που είχε ξεκινήσει το Πάσχα, αφού προηγουμένως διατέθηκαν τα αδιάθετα λαχεία, περίπου 400.

Την κλήρωση έκανε ο Αντιπρόεδρος κ. Παναγόπουλος Γεώργιος, απότος του Προέδρου, **και τυχερός λαχός ανεδείχθη το Νο701. Μετά δύο ημέρες εμφανίστηκε ο κάτοχος του τυχερού λαχού συμπατριώτης μας κ.**

Αναγνωστόπουλος Κων/νος ο οποίος και παρέλαβε την τπλεόραση που είχε εξασφαλίσει η κοσμήτωρ του Δ.Σ. κ. Ανδρομάχη Γεωργ. Κιούση, την οποία και ευχαριστούμε θερμά.

Στον τυχερό συμπατριώτη μας ευχόμαστε χρόνια πολλά και η Παναγία βοήθειά του.

Χαρήκαμε ιδιαίτερα, γιατί ενδιαφέρεται για τα κοινά και πάντα δίνει το παρόν σε κάθε προσπάθεια, πέρα από τη μεγάλη του προσπάθεια για την ανακαίνιση του εκκλησιού του Αγίου Γεωργίου, που αποτελεί πλέον κομμημα πραγματικό της περιοχής του χωριού μας.

Το ποσό που συγκεντρώθηκε ανέρχεται στο ποσο των 2.000€ ήτοι 680.000 δρχ. περίπου και θα διατεθεί για τη συντήρηση των ηρώων της πλατείας και των πεσόντων την ημέρα του ολοκαυτώματος 21/6/1943.

21 ΚΑΙ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 2003 ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Την Παρασκευή 16 Αυγούστου, στις 7 η ώρα το απόγευμα, πραγματοποιήθηκε στην Πλατεία του χωριού μας, η προγραμματισμένη συζήτηση για τις εκδηλώσεις μνήμης του ολοκαυτώματος του χωριού μας, με τη συμπλήρωση των 60 χρόνων από την αποφράδα εκείνη ημέρα της Δευτέρας 21 Ιουνίου 1943, καθώς επίσης και για την πρόταση να καταβληθεί προσπάθεια για την απόκτηση ιδιόκτητης αίθουσας - εντευκτηρίου της Αδελφότητας στην Αθήνα.

Στην αρχή ενημέρωσε τους συγκεντρωμένους, ο Πρόεδρος της Αδελφότητας, για την απόφαση του Δ.Σ. να οργανώσει εκδηλώσεις μνήμης του ολοκαυτώματος του χωριού μας, με τη συμπλήρωση των 60 χρόνων, και για να τιμήσουμε τους αδικοχαμένους συμπατριώτες μας, και για να θυμηθούμε τα γεγονότα εμείς που τα ζήσαμε, και κυρίως για να τα μάθουν οι μεταγενέστεροι, έβαλε δε τα ερωτήματα που απασχολούν το Δ.Σ. δηλαδή πότε είναι προτιμότερο να γίνουν οι εκδηλώσεις το Σαββατοκύριακο 21 και 22 Ιουνίου 2003, οπότε και συμπληρώνονται τα 60 χρόνια από τις 21 Ιουνίου 1943 ή τον Αύγουστο, οπότε οι περισσότεροι βρισκόμαστε στο χωριό μας λόγω διακοπών; Ποιό θα πρέπει να είναι το περιεχόμενο των εκδηλώσεων και ποιά θα πρέπει να είναι η διάρκεια τους; Θα καλέσουμε και ξένους ή θα περιοριστούμε στα πλαίσια των συμπατριωτών μας, θα καλέσουμε επισήμους;

Ακολούθησε έντονη διαλογική συζήτηση και ακούστηκαν αντιτιθέμενες απόψεις, η συντριπτική όμως πλειοψηφία των συγκεντρωθέντων πρότεινε οι εκδηλώσεις να γίνουν το Σάββατο 21 και την Κυριακή 22 Ιουνίου που συμπίπτει με την ημερομηνία του ολοκαυτώματος. Εις ό,τι αφορά το περιεχόμενο των εκδηλώσεων πρότειναν να ακουστούν αφηγήσεις ανθρώπων που έζησαν τα

γεγονότα είτε ζωντανές είτε μαγνητοφωνημένες και να περιοριστούν στην αντικειμενική τους εξιστόρηση, αποφεύγοντας τις κρίσεις και την αναζήτηση των αιτιών των γεγονότων, προκειμένου να αποφυγούμε τις όποιες δυσάρεστες είναι δυνατόν να προκύψουν. Κεντρική εκδήλωση να είναι το μνημόσυνο, υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των αδικοχαμένων συμπατριωτών μας, και των δύο ηρωικών πεσόντων ανταρτών κατά τη μάχη που προηγήθηκε του ολοκαυτώματος, την Κυριακή 20-6-1943 στο χωριό μας, μεταξύ των ανταρτών και των Ιταλικών στρατευμάτων Κατοχής.

Στο σημείο αυτό αξίζει να μνημονευτεί η παρατήρηση του συμπατριώτη μας κ. Αναγνωστόπουλου Κων/νου, ευθύς με την έναρξη της συζήτησης και αμέσως μετά την ενημέρωση του Προέδρου της Αδελφότητας, **«τι αν πρόκειται να ξαιρέσουμε από το μνημόσυνο τους δύο αντάρτες που έπεσαν πολεμώντας εναντίον των Ιταλών, θα είναι λάθος μας και καλύτερα να μη τις κάνουμε τις εκδηλώσεις.»**

Από τον Πρόεδρο της Αδελφότητας εδηλώθη απερίφραστα ότι κάθε άλλο παρά υπάρχει τέτοια πρόθεση. Το Δ.Σ. αναγνωρίζει ομόφωνα ότι οι συγκεκριμένοι δύο αντάρτες έπεσαν πολεμώντας για την ελευθερία της Πατρίδας και πρόθεση του είναι να τους συμπεριλάβει οπωσδήποτε.

Απαραίτητα να τελεστεί τρισάγιο στο Ηρώο που η Αδελφότητα έχει ανεγείρει από 20ετίας και πλέον έξω του Νεκροταφείου. Μάλιστα επροτάθη το τρισάγιο αυτό να τελείται κάθε χρόνο. Κατά το μνημόσυνο να γίνει κατάλληλη ομιλία.

Οι εκδηλώσεις να περιοριστούν στο Σάββατο και την Κυριακή 21 και 22 Ιουνίου 2003 και να κλείσουν με ένα

κοινό τραπέζι, συνεστίαση όλων, στην Πλατεία του Χωριού κατά το οποίο κατάλληλος ομιλητής να αναφερθεί στα γεγονότα, στις εξελίξεις στα χρόνια που πέρασαν και στις προοπτικές, προκειμένου να κλείσει αυτό το κεφάλαιο που τόσο μας έχει ταλαιπωρήσει όλους ανεξαιρέτως.

Εναπόκειται στην Επιτροπή Μελών του Δ.Σ. που θα αναλάβει τη διοργάνωση και διεξαγωγή των εκδηλώσεων να ρυθμίσει τις λεπτομέρειες και τον εμπλουτισμό του όλου προγράμματος, ανάλογα με τις δυνατότητες που θα έχει.

Όσο, για την πρόσκληση και άλλων και μάλιστα επισήμων, επροτάθη να περιοριστούμε στους πλέον αναγκαίους από τους επισήμους, Δήμαρχο, Νομάρχη και να αποφύγουμε τους πολιτικούς, προκειμένου να αποφύγουμε τυχόν αντιθέσεις και προστριβές.

Αφού ολοκληρώθηκε η συζήτηση επί του πρώτου θέματος με την ανακεφαλαίωση των συμπερασμάτων, ακολούθησε η συζήτηση επί του δευτέρου θέματος, την προσπάθεια απόκτησης ιδιόκτητης αίθουσας-εντευκτηρίου της Αδελφότητας στην Αθήνα.

Στην αρχή πήρε το λόγο ο Γενικός Γραμματέας, του Δ.Σ. κ. Καρακωνσταντής Ιωάννης, ο οποίος ανέλυσε διεξοδικά την ανάγκη και τη σημασία που έχει η απόκτηση ιδιόκτητης αίθουσας στην Αθήνα και τη δυνατότητα που έχουμε σαν σύνολο να καλύψουμε τη δαπάνη απόκτησής της.

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση και όλοι μεν παραδέχτηκαν την ανάγκη και τη χρησιμότητα απόκτησης ιδιόκτητης αίθουσας, πλην όμως τόνισαν τη δυσκολία να

συγκεντρωθεί ένα τόσο μεγάλο ποσό χρημάτων που απαιτείται για την απόκτησή της, αλλά και για τις δυσκολίες που θα συναντήσουμε στη λειτουργία της και τα λειτουργικά της έξοδα, που οπωσδήποτε δεν είναι ευκαταφρόνητα τόσο σε μηνιαία, όσο και σε ετήσια βάση.

Τελικά η συζήτηση οδήγησε στο συμπέρασμα να γίνει μέσω του περιοδικού μας καμπάνια για αυτό το σκοπό και να κληθούν όλοι οι συμπατριώτες να δηλώσουν το ποσό, που θα ήσαν διατεθημένοι να διαθέσουν για την αγορά ιδιόκτητης αίθουσας- εντευκτηρίου της Αδελφότητας στην Αθήνα, ανετέθη δε στο Γενικό Γραμματέα, κ. Καρακωνσταντή Ιωάννη να κάνει τη συγκεκριμένη καμπάνια στο Περιοδικό μας, καλώντας όλους τους συμπατριώτες εσωτερικού και εξωτερικού, να δηλώσουν το ποσό που προτίθενται να διαθέσουν για το συγκεκριμένο σκοπό.

Μετά το πέρας της συζήτησης ο συμπατριώτης μας κ. Αναγνωστόπουλος Κων/νος, δήλωσε ότι προτίθεται να διαθέσει το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ για το συγκεκριμένο σκοπό.

Τέλος ο Πρόεδρος της Αδελφότητας θύμισε στους παρισταμένους ότι την επομένη, Σάββατο 17 Αυγούστου, θα γινόταν στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου η προγραμματισμένη Θεία Λειτουργία και παρακάλεσε όλους να παραβρεθούν, τους ενημέρωσε δε για τις εκδηλώσεις της Ομοσπονδίας Συλλόγων Επαρχίας Καλαβρύτων τόσο στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου, το απόγευμα του Σαββάτου 24/8, όσο και στην Πλατεία του χωριού μας στη συνέχεια.

ΣΑΒΒΑΤΟ 17/8/2002 Η ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Το Σάββατο 17 Αυγούστου 2002 έγινε η καθιερωμένη Θεία Λειτουργία στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου. Η προσέλευση ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική και δόθηκε η ευκαιρία σ' όλους όσους είχαμε την ευκαιρία να την παρακολουθήσουμε, να δοκιμάσουμε λεπτές θρησκευτικές συγκινήσεις, όπως συμβαίνει άλλωστε κάθε φορά που έχουμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε οποιαδήποτε Θρησκευτική Ιεροτελεστία στο χώρο της Μονής.

Πλατεία Αγίου Αθανασίου

Φέτος μας δόθηκε η ευκαιρία να παρακολουθήσουμε κατ' επανάληψη, στη διάρκεια του 15 Αυγούστου, Ιεροτελεστίες Εσπερινού και Παράκλησης και κατά κοινήν ομολογίαν, η ατμόσφαιρα ήταν ιδιαίτερα κατανυκτική.

Η παρουσία του Ιερομονάχου πατρός Ιωακείμ και του Ιεροδίκου πατρός Παΐσιου, δίνουν τη δυνατότητα να λειτουργεί το Μοναστήρι ανελλιπώς και στους πιστούς να τελούν ακόμη και ιδιωτικές λειτουργίες.

Φωτ. Θεμ. Αναστασόπουλου

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΦΙΛΙΑ ΣΤΙΣ 24/8/2002

Παρά τις αντιρρήσεις τόσο του Προέδρου της Αδελφότητας, όσον και του Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου, λόγω ελλείψεως επαρκούς προετοιμασίας, πραγματοποιήθηκαν τόσο στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου, όσο και στο χωριό μας οι εκδηλώσεις της Ομοσπονδίας Συλλόγων Επαρχίας Καλαβρύτων, το Σάββατο 24 Αυγούστου 2002.

Οι εκδηλώσεις άρχισαν με τον Εσπερινό του Σαββάτου στο Καθολικό της Μονής και ακολούθησαν οι ομιλίες των κ.κ. Κατσουλέα Ιωάννου, Αρχιτέκτονος Μηχανικού Ε.Μ.Π., Αλευρά Νικολάου, Διδάκτορας Πολ. Μηχανικού - Δομοστατικού και Γιαννακόπουλου Κων/νου, Προέδρου της Αδελφότητας Φιλιωτών με **θέμα: Νεότερα Μνημεία και Λαογραφία σαν συγκριτικά πλεονεκτήματα ανάπτυξης**, στο προαύλιο του Καθολικού.

Φωτ. Θεμ. Αναστασόπουλου

Προηγήθηκε η παρουσίαση των ομιλητών από τον Αντιπρόεδρο της Ομοσπονδίας κ. Τράγκα και χαιρέτισαν την εκδήλωση ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας κ. Θεοχάρης, ο υποψήφιος Νομάρχης και τέως Βουλευτής κ. Κατσικόπουλος, ο Δήμαρχος Λευκασίου κ. Δημόπουλος και υποψήφιος στις επικείμενες Δημοτικές Εκλογές καθώς και ο συνυποψήφιος του κ. Μπουγιούκος, ο Πρόεδρος των Κλειτορολευκασίων της Πάτρας κ. Δρακόπουλος Βλάσιος και ο Ιερομόναχος πατήρ Ιωακείμ.

Φωτ. Θεμ. Αναστασόπουλου

ΕΤΣΙ ΓΡΑΦΕΤΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ

Φωτ. Θεμ. Αναστασόπουλου

Ο Δήμαρχος κ. Δημόπουλος είχε φροντίσει και είχαν μεταφερθεί αρκετά καθίσματα στο Μοναστήρι για τις ανάγκες της εκδήλωσης και πρόσφερε γλυκά σε όλους, όσους πήραν μέρος στην εκδήλωση. Η προσέλευση βέβαια των συμπατριωτών μας ήταν περιορισμένη. Σημαντική ήταν η παρουσία φίλων από την Κλειτορία, που πλαισίωσαν τον Πρόεδρο των Κλειτορολευκασίων της Πάτρας κ. Δρακόπουλο.

Τους ευχαριστούμε όλους.

Φωτ. Θεμ. Αναστασόπουλου

Ζητήσαμε από τους ομιλητές να μας δώσουν τις ομιλίες τους να τις συμπεριλάβουμε στο δημοσιευμά μας, αλλά αν και μας υποσχέθηκαν ότι θα μας τις στείλουν, δεν πήραμε, ακόμη τις ομιλίες των δύο πρώτων ομιλητών.

Φωτ. Θεμ. Αναστασόπουλου

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε την ομιλία του Προέδρου της Αδελφότητας Φιλιωτών Καλαβρυτινών "Ο ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ" που έχει ως εξής:

Φωτ. Θεμ. Αναστασόπουλου

»Η μεγάλη μας δύναμη, ο ακριβός μας πλούτος, είναι ο πολιτισμός μας. Ο πολιτισμός που δημιουργήσαν οι προγόνόι μας από την αυγή της Ιστορίας της Ανθρωπότητας και συνεχίζουμε να δημιουργούμε, ως Έθνος, σ'όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, και σήμερα, με κύρια χαρακτηριστικά τη γλώσσα μας, τα ήθη και τα έθιμά μας, τους θρύλους και τις παραδόσεις μας.

Τούτον τον πλούτο, το μέγεθος του οποίου ποτέ δεν μας συγχωρούν οι δυνατοί της γης, μαζί με τον διαυγή και καταγάλανο ουρανό μας, τις γαλάζιες θάλασσές μας, τον πλούσιο ορίζοντιο και θαλάσσιο διαμελισμό της χώρας μας με τα δαντελωτά της ακρογιάλια και το ζεστό της ήλιο, ορέχτηκαν όλοι ανεξαιρέτως οι επίδοξοι κοσμοκράτορες και προσπάθησαν να τον κάνουν κτήμα τους και μας υποχρέωσαν κάθε φορά να τους διδάξουμε την δύναμη της ψυχής που πιστεύει σε ιδανικά, που έχει αρχές και ξέρει να θυσιάζεται γι'αυτά.

“Το εϋδαιμον το ελεύθερον, το δε ελεύθερον το εϋψυχον”, μας διδάσκει ο Θουκυδίδης.

Προϋπόθεση της ευδαιμονίας είναι η ελευθερία, την οποία ελευθερία εξασφαλίζει η ευψυχία, η τόλμη, η αποφασιστικότητα και το ριψοκίνδονο, που οδηγεί στο ολοκαύτωμα. Αμέτρητα είναι τα ολοκαυτώματα ανά τους αιώνες σ' όλες τις γωνιές της Πατρίδας μας, της μικρής Ελλάδας και τούτα εδώ τα ερείπια είναι ό,τι απέμεινε από το ολοκαύτωμα της Μονής πριν από 59 ακριβώς χρόνια.

Τέτοιες μέρες ήταν και τότε, όταν το 1943 οι

απόγονοι του Αττίλα μετέτρεψαν το Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου σε σωρό καπνιζόντων ερειπίων, ενώ επρόκειτο να στεγάσει άστεγες οικογένειες του χωριού μας Φίλια, μετά το ολοκαύτωμα της 21ης Ιουνίου 1943, από τους συμμάχους τους Ιταλούς.

Η άλλοτε Επαρχία των Καλαβρύτων και ιδιαίτερα η περιοχή της Κατοάνας και αν μου επιτρέψετε το χωριό Φίλια, αν και φτωχά και άγονα, με δύσκολες συνθήκες διαβίωσης, έδωσαν πάντα το παρόν στους αγώνες της φυλής μας. Το μαρτυρούν πέρα από τούτα τα ερείπια και τα εναπομείναντα ακόμη και σήμερα ερειπωμένα σπίτια στο χωριό μας Φίλια, τα δύο κάστρα της Παναγιάς και του Δράγκου, από τα οποία οι πρόγονόι μας αντιμετώπισαν της ορδές του Ιμπραήμ, το μαρτυρούν τα μνημεία της Χελωνοσπηλιάς, που έστησε η όμορος πρώην Κοινότητα της Λυκούριας και της Φροξυλιάς που προσπαθεί να στήσει ο Σύλλογος των Τουρλαδαίων "Άγιος Ανδρέας", το μαρτυρούν τα ολοκαυτώματα και άλλων χωριών όπως της Κλειτορίας και των Ρογών με κορυφαίο εκείνο των Καλαβρύτων και τη θυσία των Καλαβρυτινών. Το μαρτυρούν ακόμη η συμβολή και οι θυσίες των Ιερών Μονών της Αγίας Λαύρας και του Μεγάλου Σπηλαίου σ'όλους τους αγώνες του Έθνους.

Παρά τους αγώνες και τις θυσίες, παρά τις αντιξοότητες και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι, λόγω της εδαφικής διαμόρφωσης και των δυσμενών κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής, ο τόπος επέζησε και συνέχισε να προσφέρει στην κοινή υπόθεση της ευημερίας και της πρόόδου της Πατρίδας.

Όμως ό,τι δεν κατάφεραν τα τόσα δεινά που προανέφερα, είναι μεγάλος ο κίνδυνος να καταφέρει η αδιαφορία, η εγκατάλειψη της περιοχής και κυρίως η αναζήτηση εργασίας και καλύτερων όρων διαβίωσης από μέρους των κατοίκων που έχουν εναπομείνει σ'αυτήν. Ο πληθυσμός που έχει εναπομείνει έχει γηράσει και από τους νέους, κανένας δεν θέλει να μείνει στον τόπο του και κανένας δεν μπορεί να τους εμποδίσει να αναζητήσουν καλύτερη τύχη, αναζητώντας εργασία σε κάποιο αστικό κέντρο.

Λοιπόν θα αφήσουμε τον τόπο μας να πεθάνει;

Δεν υπάρχει ελπίδα;

Όταν προ Ζετίας περίπου, σε ημερίδα του Δήμου Λευκασίου, άκουσα το Δημοσιογράφο και Διευθυντή της Φωνής των Καλαβρύτων κ. Πάνο Τσαπάρα να λέει πως περιμένει πολιτιστική έκρηξη στην περιοχή της Κλειτορίας, χάρηκα ιδιαίτερα: Όμως κάποιες ανασκαφές που γίνονται στον Αρχαίο Κλείτορα, γίνονται με χρήματα ομογενών μας του εξωτερικού!

Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί μου, αν υπάρχουμε ως Έθνος και ιδιαίτερα ως Κράτος, το οφείλουμε στον Πολιτισμό μας, το οφείλουμε στους Προγόνους μας, το οφείλουμε στα Μνημεία που μας άφησαν. Αυτά τα μνημεία που μας σώζουν ως Κρατική οντότητα, νομίζω πως έχουν τη δύναμη να σώσουν και τον τόπο μας, και δεν είναι λίγα στον τόπο μας τα μνημεία, και δεν είναι μικρή η σημασία τους.

Ο τόπος μας διαθέτει μνημεία όλων των περιόδων της Ιστορίας μας και οφείλουμε να τα αξιοποιήσουμε, να τα προβάλλουμε και να αξιοποιήσουμε τις φυσικές ομορφιές και τις όποιες πλουτοπαραγωγικές πηγές διαθέτει. Τρανό παράδειγμα η αξιοποίηση του Σπηλαιού των Λιμνών και των πηγών του Αρανίου. Αξίζουν συγχαρητήρια σ' όλους όσους συνέβαλαν στην αξιοποίησή τους, καθώς και στο Σύλλογο των Παγκρατιωτών για τον εξωραϊσμό του χώρου του Ιστορικού Κλήματος του Πausανία. Το Χιονοδρομικό Κέντρο άλλαξε την τύχη της πόλεως και της περιοχής των Καλαβρύτων.

Η ανάδειξη των αρχαιοτήτων του Αρχαίου Κλείτορα θα πρέπει να είναι η μεγάλη μας ελπίδα και στο σημείο αυτό νομίζω και το Κράτος θα πρέπει να αποφασίσει να διαθέσει τα ποσά που χρειάζονται για αυτό το σκοπό και να μη κλείνει τα μάτια και τα αυτιά του στα αιτήματά μας. Δεν νομίζω πως απαιτούνται δα και τα ποσά της Ολυμπιάδας του 2004! Και δεν είναι μόνο οι αρχαιότητες του Αρχαίου Κλείτορα. Σε απόσταση 30 σταδίων, αναφέρει ο Pausanias, υπάρχει ο Ναός και το λατρευτικό άγαλμα της Κορίας Αθηνάς. Τα ερείπια του Ναού της Αθηνάς, Αθανάς, Αθανάσος, σώζονται μέχρι σήμερα και κάπου εκεί κοντά πρέπει να υπάρχουν

και τα ίχνη του πρώτου Μοναστηριού του Αγίου Αθανασίου, στον Άγιο Αθανάσιο της Σκοτάνης. Από εκεί μεταφέρθηκε στο Παλπογάλαρο, πίσω ακριβώς από εδώ που βρισκόμαστε, στη βορεινή πλευρά του Θισβετίου όρους, εκεί που είναι οι ελιές του Μοναστηριού, πάνω ακριβώς από το προσκυνητάρι που έγινε τελευταία στην Κατοάνα πάνω στο δρόμο Κλειτορίας-Τριπόλεως και κάτω από το Κάστρο του Δράγκου. Από εκεί βραδύτερα μεταφέρθηκε σ' αυτή τη θέση που βρίσκεται σήμερα.

Διερωτώμαι αν είναι τυχαίο το Αθηνά, Αθανά, Αθανάσος και Αθανάσιος με αφετηρία την ίδια τοποθεσία, με δεδομένο ότι η Αθηνά ήταν η θεά της σοφίας και ο Μέγας Αθανάσιος είναι εκείνος που διατύπωσε τα βασικά άρθρα του Συμβόλου της Πίστεως.

Ως τότε θα παραμένει άγνωστος ο Ναός της Κορίας Αθηνάς, της προστάτιδος του Κορασίδων, όπως είναι και η Άρτεμις στην περιοχή του Λουσσών, και δεν πρέπει κάποτε να αναζητήσουμε το λατρευτικό της άγαλμα;

Το Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου δεν θα πρέπει να τύχει πολεμικής αποζημιώσεως, προκειμένου να αναστηλωθεί, ή τουλάχιστον κρατικής ενισχύσεως, αν το κράτος κρίνει πως δεν πρέπει να ενοχληθεί η φίλη Γερμανία; Πέρασαν 59 χρόνια από τότε και, μέχρι σήμερα, πέρα από τη διάθεση κάποιου ποσού για τη μεταφορά του ηλεκτρικού ρεύματος, το Κράτος αγνοεί την ύπαρξη του.

Αλήθεια έχει κάνει κάτι κάποιος από τους εκπρόσωπους του Κράτους για τον Άγιο Αθανάσιο;

Μετά το θάνατο του μακαριστού Ιερομονάχου Ιεροθέου Μουρτίκα, χρόνια έμεινε έρημο και από το 1992 αγωνιζόμαστε, όλη η περιοχή, να το συμμαζέψουμε και χάρη στην υπόσχεση που είχε δώσει ο Δήμαρχος και στη δωρεά του συμπατριώτη μας κ. Διαμαντόπουλου έγινε ο δρόμος και με τη συνδρομή και της Αδελφότητας Φιλιωτών ήρθε και το νερό.

Θείο δώρο η εγκατάσταση των Μοναχών Ιερομονάχου Ιωακείμ και Ιεροδιακόνου Παΐσιου.

Ακούμε για θρησκευτικό τουρισμό και στην περιοχή μας είναι ο μόνος ίσως πόλος έλξης θρησκευτικού τουρισμού, μαζί με τον περικαλή Ναό

του χωριού μας, το μνημείο που μας κατέλιπαν οι πρόγονοί μας.

Για μας είναι η μόνη ελπίδα να δημιουργηθεί προσκυνηματικό ρεύμα προς τον Άγιο Αθανάσιο, και μπορούμε όλοι να βοηθήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση από τους τόπους διαμονής μας και κυρίως οι ιερείς που κατάγονται από την περιοχή και οργανώνουν προσκυνηματικές εκδρομές.

Ιδιαίτερα όσοι προβάλλουν τουριστικά αξιοθέατα της περιοχής, δεν πρέπει να ξεχνούν το Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου.

Η ιστορία της Ιεράς Μονής της Παναγίας της Μαλεβής στον Πάρωνα, αν δεν απατώμαι, αριθμεί κάποιες 10ετίες και όμως καθημερινά την επισκέπτονται εκατοντάδες προσκυνητές. Η ιστορία της Ιεράς Μονής Αγίου Αθανασίου αριθμεί πολλές εκατοντάδες και όμως δεν τη επισκέπτονται ούτε δεκάδες και πολλές ημέρες του χρόνου ούτε μονάδες. Δεν πρέπει λοιπόν να κάνουμε ό,τι μπορεί ο καθένας από όποια θέση κι αν βρίσκεται, να δημιουργηθεί κάτι ανάλογο και για τον Άγιο Αθανάσιο;

Δεν είναι λίγοι οι θρύλοι και οι παραδόσεις γύρω από τα θαύματα του Αγίου Αθανασίου και υπάρχουν εν ζωή άνθρωποι που διηγούνται προσωπικές εμπειρίες που γι' αυτούς είναι θαύματα.

Η αξιοποίηση των πηγών του Λάδωνα, αλλά και όλης της κοιλάδας του, σε συνδιασμό με το καγιάκ που ήδη λειτουργεί στο τελευταίο τμήμα του ποταμού προ της τεχνητής λίμνης, μπορεί να αποτελέσει σημαντική αφετηρία ανάπτυξης της περιοχής.

Τα δύο πετρόχιστα γεφύρια με τις καμάρες τους, είναι αναντίρρητα αξιοσημείωτα στοιχεία του πολιτισμού, που περιμένουν την κατάλληλη τουριστική τους αξιοποίηση.

Τα δύο κάστρα μας, της Παναγιάς και του Δράγκου, επίσης θα πρέπει να αξιοποιηθούν. Της Παναγιάς βρίσκεται σε απόσταση 3 περίπου χιλιομέτρων από την Κλειτορία, δεξιά, στην απέναντι μεριά που τη χωρίζει η χαράδρα από το δρόμο Κλειτορίας - Φιλίων και του Δράγκου βρίσκεται πάνω από τις ελιές του Μοναστηριού που προανέφερα.

Αλήθεια πόσοι από σας, που κατάγεστε από την περιοχή, γνωρίζετε την ύπαρξη τους; Και όμως

σ'αυτά οι πρόγονοί μας κατέφευγαν ζητώντας προστασία σε κάθε κίνδυνο και από το κάστρο της Παναγιάς αντιμετώπισαν αποτελεσματικά τις ορδές του Ιμπραήμ.

Σίγουρα υπάρχουν και άλλα μνημεία που έχουν ανάγκη προβολής και άλλοι τόποι, που μπορούν να αξιοποιηθούν, της περιοχής μας.

Ζητώ συγγνώμη που δεν τους έχω υπόψη μου αυτή τη στιγμή και δεν τους αναφέρω.

Με όσα ανέφερα καταδεικνύεται ότι η περιοχή μας δεν στερείται μνημείων και φυσικών καλλωγών, στα οποία μπορεί να βασιστεί η προοπτική ανάπτυξής της. Από τη μνήμη τους μας έχουν διαγράψει οι αρμόδιοι και δε θέλουν να μας θυμούνται.

Όμως και η περιοχή μας έχει δικαίωμα να ζήσει και έχουμε χρέος όλοι εμείς, που οι ρίζες μας κρατούν από τούτο τον τόπο το μαρτυρικό και ηρωικό, να διεκδικήσουμε το μερίδιο που του ανήκει, να κάνουμε ό,τι μπορεί ο καθένας μας, προκειμένου να αποφύγει το μαρασμό και το θάνατο η περιοχή μας, ο τόπος μας.

Σας ευχαριστώ»

Οι εκδηλώσεις συνεχίστηκαν τις νυχτερινές ώρες στο χωριό μας Φίλια, με ορχήστρα παραδοσιακής μουσικής και δημοτικά τραγούδια και δόθηκε η ευκαιρία, σε όσους είχαν τη διάθεση, να ξεφαντώσουν διασκεδάζοντας ως τις πρώτες πρωινές ώρες.

Φωτ. Θεμ. Αναστασοπούλου

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούμε στη συμβολή του συμπατριώτη μας κ. Παναγιώτου Χριστοδούλου του Νικολάου στην πραγματοποίηση των εκδηλώσεων της Ομοσπονδίας στο χωριό μας, χάρη στη γνωριμία του με τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας κ. Θεοχάρη. **Τον ευχαριστούμε!**

Ο ΤΑΜΙΑΣ ΜΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΕΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΠΡΟΣΕΦΕΡΑΝ ΟΙ:

ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	Νο ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ	ΠΟΣΟ ΣΕ €
1. Ιερέας Αναστασίου	Αθανάσιος	Φίλια	1038	20
2. Αναστασοπούλου-Ηλιοπούλου	Παναγιώτα	Τρίπολη	992	20
3. Ιερέας Βουρλής	Λεωνίδας	Χαλάνδρι	1011	60
4. Βουρλή - Αβδάλα	Αδαμαντία	Γαλάτσι	1012	20
5. Βουρλής Αθ.	Γεώργιος	Αθήνα	956	50
6. Βουρλής Λεων.	Θεόδωρος	Πάτρα	935	30
7. Γιαννακόπουλος Θ.	Λεωνίδας	Αίγιο	963	30
8. Γιαννακοπούλου Βλ.	Αλεξάνδρα	Άστρος	965	20
9. Γιαννούλιας Γ.	Αθανάσιος	Κλειτορία	1035	10
10. Γκριτζέπη Π.	Ανδρομάχη	Πειραιάς	989	50
11. Γκριτζέπη Ανδ.	Γεωργία	Ηλιούπολη	981	50
12. Γκριτζέπη-Μηλιτσοπούλου	Μαρία	Βύρωνας	1000	20
13. Δαφαλιάς Αλ.	Βλάσιος	Διακοφτό	1019	10
14. Δημητρακόπουλος Αθ.	Βλάσιος	Πάτρα	938	30
15. Δημητρακοπούλου-Αριστοδήμου	Χρυσούλα	Αθήνα	945	20
16. Δουφεξής Ανδρέου	Κωνσταντίνος	Δράμα	1050	30
17. Δρακόπουλος Π.	Βασίλειος	Αθήνα	1013	10
18. Ζωγράφος Δ.	Γεώργιος	Χαλάνδρι	924	60
19. Ζωγράφου - Λαμπρινίδου	Αικατερίνη	Παπάγου	925	50
20. Θεοδώρου - Καρκαλέτσος	Αλέξιος	Φίλια	949	30
21. Κακαβούλας	Αχιλλέας	Πάτρα	993	20
22. Καλογερόπουλος Γ.	Νικόλαος	Πάτρα	1009	50
23. Κανέλλος Αλ.	Αθανάσιος	Φίλια	964	20
24. Κανέλλος Ιωαν.	Αθανάσιος	Γαλάτσι	970	20
25. Κανέλλος Αθ.	Ρήγας	Αθήνα	1030	10
26. Κανέλλος Ρήγα	Παναγιώτης	Αθήνα	999	100
27. Κανέλλου-Μπακατσιά	Αλεξάνδρα	Αθήνα	988	20
28. Καραθανάσης Χρ.	Βλάσιος	Κορωπί	996	10
29. Καραθανάσης Δημ.	Τρύφωνας	Αθήνα	1034	50
30. Καραθανάσης Βλ.	Χρήστος	Μαρκόπουλο	997	10
31. Καραμάνος Βλ.	Αθανάσιος	Φίλια	1025	10
32. Καραμάνος Γ.	Αντώνιος	Πάτρα	1014	15
33. Καραμάνος Θ.	Βλάσιος	Αίγιο	998	20
34. Καραμάνος Νικ.	Ιωάννης	Καλύβια Φιλίων	982	10
35. Καραμάνου Ιωαν.	Δήμητρα	Αθήνα	973	15
36. Καραμάνου-Καρβελά	Ελένη	Ν. Σμύρνη	931	20
37. Καστρινός	Δημήτριος	Πάτρα	952	60
38. Κίτσου-Μωυσιάδη	Μαρία	Βραχάτι	936	10
39. Κόλλια-Παναγοπούλου	Δήμητρα	Αθήνα	933	50
40. Κόλλια-Γούδα	Πόπη	Ζωγράφου	932	50
41. Κόλλια-Πούλου	Νικολίτσα	ΗΠΑ	1041	25\$ ή 25,27
42. Κόλλια-Χρυσανθοπούλου	Αναστασία	Πάτρα	977	20
43. Κόλλια-Μαυρουκλή	Βενετία	Ακράτα	961	50
44. Κόλλιας Φ.	Αλκιβιάδης	Αγ. Θεόδωροι Φιλίων	1037	30
45. Κόλλιας Γ.	Νικόλαος	Αθήνα	995	15
46. Κόλλιας Αθ.	Παναγιώτης	Πάτρα	1004	20
47. Κούρβας	Φίλιππος	Αθήνα	986	10
48. Κυριακούλη-Καλομτσινή	Αδαμαντία	Τρίπολη	1046	10
49. Κυριακούλης Θ.	Ιωάννης	Αθήνα	923	10
50. Κυριακούλης Θ.	Παναγιώτης	Αθήνα	934	20
51. Κωστόπουλος Δ.	Νικόλαος	Περιστέρι	1048	25
52. Κωτσιοπούλου Νικ.	Θεοδούλη	Καβάλα	980	30
53. Κωτσιοπούλου Ιωάν.	Πόπη	Φίλια	953	15
54. Λαμπρόπουλος Γ.	Θεόδωρος	Χαλκίδα	1008	15
55. Λυμπεροπούλου	Μαρία	Αργεντινή	975	25
56. Λυμπεροπούλου-Δημήτρουλα	Χαρίκλεια	Τρίπολη	937	10
57. Λυμπέρης Λυμπ.	Αθανάσιος	Αίγιο	978	20
58. Μάμαλη-Σωτηροπούλου	Θεοδώρα	Ηλιούπολη	973	20
59. Μάμαλης Κ.	Ιωάννης	Καματερό	972	20
60. Μάμαλης Ι.	Κων/νος	Αθήνα	971	50
61. Μπτρόπουλος Γρ.	Γεώργιος	Αθήνα	1003	20
62. Μπτρόπουλος Ν.	Γρηγόριος	Φίλια	960	10
ΣΥΝΟΛΟ σε μεταφορά				1660,27

			ΣΥΝΟΛΟ από μεταφορά	1660,27	
63.	Μητροπούλου Κ.	Δήμητρα	Φίλια	948	20
64.	Ιερέας Μιχαλόπουλος	Μιχάλης	ΗΠΑ	950	100\$ ή 98,49
65.	Μιχαλόπουλος Αθ.	Χρήστος	Πάτρα	1022	10
66.	Μιχαλοπούλου-Χρονοπούλου	Ελένη	Δραπετσώνα	1021	20
67.	Μπελέρη Κ.	Παρασκευή	Καματερό	1017	20
68.	Νικολακόπουλος Β.	Αναστάσιος	Αγ. Παρασκευή	1026	20
69.	Νικολακόπουλος Αν.	Βασίλειος	Αγ. Παρασκευή	1027	20
70.	Νικολακόπουλος Β.	Γεώργιος	Μαρούσι	1001	20
71.	Νικολακόπουλος Αν.	Κων/νος	Γαλάτσι	1028	20
72.	Οικονόμου Ελευθ.	Αθανάσιος	Βύρωνας	1023	50
73.	Οικονόμου-Μπίκου	Αθηνά	Βύρωνας	954	20
74.	Οικονόμου Ελευθ.	Αλεξάνδρα	Βύρωνας	955	20
75.	Οικονόμου Ιωαν.	Βλάσιος	Κερατοίσι	1047	15
76.	Οικονόμου Αθαν.	Γεώργιος	Πάτρα	1031	20
77.	Οικονόμου Γ.	Νικόλαος	Πάτρα	1010	20
78.	Οικονόμου-Φίλη	Τρισεύγενη	Ξυλόκαστρο	1032	10
79.	Παπαγιαννακοπούλου Αθ.	Μαρίνα	Αργεντινή	974	25
80.	Παναγιωτοπούλου - Δημάκη	Αλέκα	Καλλιθέα	930	20
81.	Παπαευθυμίου	Δημήτριος	Πάτρα	1005	20
82.	Παπαευθυμίου Δημ.	Ελένη	Πάτρα	1006	10
83.	Παπαευθυμίου Δημ.	Ευαγγελία	Πάτρα	1007	10
84.	Παπαρρηγόπουλος Ανδ.	Θεόδωρος	Νίκαια	1016	50
85.	Παπαρρηγόπουλου Δ.	Παναγιώτα	Καλλιθέα	1033	30
86.	Πριφτάκης	Γεώργιος	Σαντορίνη	928	20
87.	Πριφτάκης	Δημήτριος	Αθήνα	929	20
88.	Ρηγοπούλου Καν.	Αλεξάνδρα	Πάτρα	946	20
89.	Ρηγοπούλου Θ.	Δήμητρα	Πετρούπολη	976	20
90.	Ρούσσοι Γ.	Βλάσιος	Νίκαια	1020	20
91.	Ρούσσοι Γ.	Ιωάννης	Αίγιο	940	20
92.	Ρούσσοι Γ.	Κων/νος	Πλάτανος Ηλείας	951	30
93.	Ρούσου-Σκαλιώτη	Αθανασία	Πάτρα	983	20
94.	Ρούσου Δημ.	Ελένη	Φίλια	1036	25
95.	Ιερέας Σκάρπας	Θεόδωρος	Αίγιο	962	20
96.	Σπυρόπουλος Λεων.	Αθανάσιος	Νεοχώρι Μεσολογγίου	990	20
97.	Σπυρόπουλος Σπ.	Κων/νος	Αγ. Ανάργυροι	1002	20
98.	Σπυρόπουλος Αθ.	Λεωνίδας	Αθήνα	984	10
99.	Σπυροπούλου Λεων.	Έφη	Αθήνα	985	10
100.	Σταθακόπουλος Θ.	Κων/νος	Πάτρα	1018	10
101.	Σταθούλια-Καρδαρά	Αλεξάνδρα	Καναδά	979	100
102.	Σταθούλια-Βαρζακάκου	Βλασία	Μεταμόρφωση	1040	10
103.	Σταθούλια Βλ.	Θεόδωρος	Ν. Φιλαδέλφεια	947	30
104.	Σταματακοπούλου-Κανελλοπούλου	Φώτω	Κλειτορία	994	10
105.	Σταματόπουλος Αδ.	Κωνσταντίνος	Φίλια	991	20
106.	Σταματόπουλος Κ.	Παναγιώτης	Αθήνα	969	15
107.	Στασινοπούλου Γ.	Βασίλειος	Βάρη	967	10
108.	Στασινοπούλου Β.	Γεώργιος	Αγ. Βαρβάρα	966	10
109.	Στασινοπούλου-Σουρμαϊνή	Παρασκευή	Αγ. Βαρβάρα	968	10
110.	Τερζής Σωτ.	Κων/νος	Αθήνα	1029	20
111.	Τερζής Σωτ.	Νικόλαος	Ρόδος	1039	150
112.	Τρυφωνόπουλος Δ.	Βλάσιος	Ζωγράφου	958	10
113.	Τρυφωνόπουλος Γ.	Δημήτριος	Ζωγράφου	957	10
114.	Τρυφωνοπούλου-Σακκά	Χρυσή	Καρδίτσα	959	10
115.	Τσιάνος Δ.	Βλάσιος	Καματερό	942	20
116.	Τσιάνος Δ.	Ιωάννης	Κορυδαλλός	941	20
117.	Φανιδάκη-Καλλέργη	Λίλιαν	Ν. Σμύρνη	1024	20
118.	Χάντζιος Αθ.	Παναγιώτης	Γαλάτσι	1015	20
119.	Χατζής Χρ.	Γεώργιος	Αιγάλεω	927	20
120.	Χατζής Ανδ.	Χρήστος	Αθήνα	926	30
121.	Χριστοδούλου Ν.	Βλάσιος	Καλαμάκι	987	20
122.	ΚΑΒ (131 Ν. Φιλαδέλφεια 26-8-02)			944	25
123.	ΚΑΒ (123 Καλαμάκι 5-9-02)			939	10

ΣΥΝΟΛΟ 3.113,76

Σημείωση: Στο τεύχος "13" Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2002, σελ. 13, από παραδρομή εγγραφή ως πατρώνυμο του συμπατριώτη μας

Μητρόπουλου Βασιλείου, Γρηγόριος, αντί του ορθού Νικόλαος. Ζητούμε συγγνώμη για το λάθος μας!

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ - ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΑ ΚΑΤΩ ΦΙΛΙΑ»

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1) Στις 15 Αυγούστου το βράδυ, ο Σύλλογός μας πραγματοποίησε την καθιερωμένη εκδήλωσή του με την ευκαιρία του εορτασμού της Κοίμησης της Θεοτόκου. Πολύς κόσμος παρευρέθη σ' αυτή την εκδήλωση, περισσότερος από κάθε άλλη φορά και αυτό μας ενθουσίασε και μας έδωσε κουράγιο να συνεχίσουμε να προσπαθούμε περισσότερο στην διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Ο Σύλλογος, όπως κάθε Δεκαπενταύγουστο, πρόσφερε δωρεάν εκλεκτό φαγητό, επιμελημένο από το συμπatriώτη μας Παναγιώτη Γλογοβίτη, και ποτό.

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους μας τίμησαν με την παρουσία τους, όσους αφιλοκερδώς βοήθησαν στην επιτυχία της εκδήλωσής μας και όσους, με τη μικρή ή μεγάλη οικονομική τους ενίσχυση, βοηθούν το Σύλλογο.

2) Το βράδυ της 28ης και 29ης Αυγούστου 2002, ημέρα εορτής του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, πραγματοποιήσαμε στην Πλατεία Θεάτρου, στην Αθήνα, όπου βρίσκεται και το εκκλησάκι του Αγίου Ιωάννου, πανηγύρι με τη συμμετοχή πολύ κόσμου. Σ' αυτό το πανηγύρι, όσοι συμμετείχαν, πατριώτες και μη, διασκέδασαν μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες με τον γνωστό σε όλους μας και ασυναγώνιστο δεξιότηχην του κλαρίνου Γιώργο Μάγκα και την αοιδό του δημοτικού μας τραγουδιού Τζούλια Τζινιέρη.

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους μας τίμησαν με την παρουσία τους.

Ο νεαρός συμπatriώτης μας Ανδρέας Κοζακόπουλος είχε την ιδέα της πραγματοποίησης του πανηγυριού, την εισηγήθηκε στο Σύλλογο και ανέλαβε το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης της διοργάνωσης και της επιτυχίας του. Τον ευχαριστούμε θερμά.

Ευχαριστούμε επίσης το Δήμο Αθηναίων, που μας πα-

ραχώρησε το χώρο της Πλατείας Θεάτρου, την Τροχαία Αθηνών για την απομάκρυνση των αυτοκινήτων από το χώρο και την ταβέρνα «Κληματαριά» που συνεργάστηκε μαζί μας και επιμελήθηκε το φαγητό και το ποτό των συμμετασχόντων στην εκδήλωση.

Να σημειωθεί ότι πρώτη φορά πραγματοποιήθηκε τέτοια εκδήλωση στο κέντρο της Αθήνας και ευελπιστούμε να το επαναλάβουμε.

Για το Σύλλογο

Ο Πρόεδρος
Ανδ. Καραμάνος

Η Γραμματέας
Αγγ. Παναγιωτοπούλου

Στις 17 Αυγούστου ημέρα Σάββατο το απόγευμα, ο συμπatriώτης μας Ανδρέας Κων. Σταθούλιας και η σύζυγός του Γιώτα Φαρδέλα, βάπτισαν στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής στα Καλύβια Φιλίων, το πρωτότοκο κοριτσάκι τους και το ονόμασαν «Μαρία». Νονός ήταν ο κ. Γιώργος Τσεκούρας.

Βάπτισαν επίσης την 1η Σεπτεμβρίου στον Ιερό Ναό Εσταυρωμένου Αιγιάλεω το πρωτότοκο αγοράκι τους ο Νικόλαος Σωτηρόπουλος και η σύζυγός του Ιωάννα Βλ. Καραμάνου και του έδωσαν το όνομα «Παναγιώτης». Το μωρό βάπτισε ο κ. Τσιφρίγκας Γεώργιος.

Στους ευτυχείς γονείς των νεοφώτιστων ευχόμαστε ολόψυχα να τους ζήσουν και να είναι καλότυχα στη ζωή τους. Στους νονούς ευχόμαστε να είναι άξιοι και να εκατοστήσουν τα βαφτιστήρια τους.

Ο κ. Βλάσιος Σταθούλιας του Βασιλείου συγχαίρει θερμά το βαπτισιμό του **Χατζή Γεώργιο** του Αθανασίου, για την επιτυχία του στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Marketing & Επικοινωνίας.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ - ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Στις 14 Σεπτεμβρίου, ημέρα Σάββατο, εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, πραγματοποιήθηκε θεία λειτουργία στο μικρό εκκλησάκι στα Χάνια Φιλίων, στην οποία χοροστάτησε ο αιδεσιμότατος ιερέας της ενορίας Ζωοδόχου Πηγής, Αθανάσιος Αναστασόπουλος. Ήταν μια λιτή και κατασκευτική λειτουργία, στην οποία συμμετείχαν πολλοί προσκυνητές από τα γύρω χωριά.

Από την εποχή των γυμνασιακών μου χρόνων είχα να βρεθώ σ' αυτό το χώρο. Τότε θυμάμαι γίνονταν εκεί πανηγύρι με εμπόρους διαφόρων προϊόντων αλλά και ζώων, το λεγόμενο ζωοπανηγύρι. Τα παιδιά πηγαίναμε κυρίως να χαζέψουμε, να δούμε κόσμο και να αγοράσουμε από τα εμπορομάγαζα μικροπραγματάκια, αν βέβαια είχαμε χρήματα, πράγμα δύσκολο εκείνη την εποχή.

Ο δρόμος, κατεβαίνοντας προς το ποτάμι, αριστερά και δεξιά καλυμμένος από τις παράγκες των εμπόρων. Υπήρχαν βέβαια και κανά δυο παράγκες - ταβέρνες με ορχήστρες, όπου οι μερακλήδες απολάμβαναν το κρασάκι τους με γίδα βραστή και διασκέδαζαν με τη δημοτική μας μουσική και τα δημοτικά μας τραγούδια.

Σήμερα όλα έχουν αλλάξει. Με το αυτοκίνητο κατεβήκαμε από τα Καλύβια και ο δρόμος της 111 και μέχρι κάτω στο ποτάμι γεμάτος αυτοκίνητα (ευτυχώς δεν είχαμε πρόβλημα πάρκινγκ). Το σπιτάκι του αείμνηστου Κυριάκου του Μίντζια, μεταμορφωμένο από τα παιδιά του σε πραγματική βίλα, δίνει μια ξεχωριστή ομορφιά στο χώρο.

Το εκκλησάκι του Τιμίου Σταυρού, καινούργιο, καλοφτιαγμένο και καθαρό, στεκόταν εκεί πανέμορφο μέσα στο

απέραντο πράσινο. Και μέσα ο ιερέας και οι ψάλτες έστελναν ύμνους στον πάνσοφο δημιουργό. Μαζί τους υμνούσαν το δημιουργό τους και οι πανύψηλες ιτιές με το θρόισμα των φύλλων τους και τα ήρεμα σαν λάδι νερά του Λάδωνα με το κελάρισμά τους, που βιαστικά περνούσαν κάτω από το παλιό πέτρινο και πελώριο γεφύρι.

Και πώς να μην αναφωνήσει κανείς, σαν βρεθεί σ' ένα τέτοιο τοπίο: «Ως θαυμαστά τα έργα σου Κύριε! Πάντα εν σοφία εποίησας!».

Από εκείνη την ημέρα δύο εικόνες περνούν από τα μάτια μου. Η παλιά, χωρίς το εκκλησάκι, με το Λάδωνά μας κατάφυτο στις όχθες του από ιτιές και πλατάνια, με το γεφύρι αγέρωχο να μας διευκολύνει στο πέρασμά μας για το μύλο και τα χωράφια μας και την ημέρα του πανηγυριού να γίνεται εκεί ένας χαμός. Παράγκες με εμπορεύματα και πολλοί γύφτοι να κάνουν με τους λαϊκούς αγοραπωλησίες ζώων-τράμπες. Πολλή φασαρία από ανθρώπους και ζώα, που οι φωνές τους νομίζω ότι και τώρα αντηχούν σ' αυτή μου.

Η καινούργια εικόνα με το εκκλησάκι δίπλα στο ποτάμι, κρυμμένο μέσα στις ιτιές, έτσι που να μη φαίνεται από μακριά, χωρίς παράγκες και εμπορεύματα την ημέρα του Σταυρού, χωρίς ζώα και γύφτους, χωρίς σαματάδες και φωνές. Σ' αυτή την εικόνα επικρατεί ηρεμία που δένει απόλυτα με την ομορφιά της φύσης.

Εκκλησία Υψ. Τιμίου Σταυρού

Φωτ. Ντίνου Καραμάνου

Νοσταλγώ πάρα πολύ να ζωντανέψω την παλιά εικόνα και να ξαναζήσω εκείνη την εποχή, όμως με πρέμισε και με γαλίναψε αφάνταστα αυτό που έζησα την ημέρα της εορτής του Σταυρού σ' αυτό το υπέροχο τοπίο, στα Χάνια Φιλίων.

Γι' αυτό ευγνωμονώ κι ευχαριστώ τον κύριο Σπυρόπουλο που στο συγκεκριμένο τόπο έκτισε το εκκλησάκι, όσους φροντίζουν να διατηρείται καθαρό και εξοπλισμένο με όλα τ' απαραίτητα και τον ταπεινό ιερέα μας Παπα-Θανάση, που πρόθυμα ιερούργει σ' αυτό την ημέρα του Σταυρού. Αισθάνομαι επίσης την ανάγκη να ευχαριστήσω αυτούς που έβαλαν σ' αυτή τη λειτουργία και βοήθησαν να την παρακολουθήσουμε μ' ευλάβεια και κατανυκτικότητα.

Θα 'θελα, με τη βοήθεια του Θεού, να αξιώνομαι κάθε χρόνο, αυτή τη μέρα, να βρίσκομαι σ' αυτόν τον παράδεισο μαζί με όλους όσους το επιθυμούν.

Αγγ. Παναγιωτοπούλου

Πήραμε και δημοσιεύουμε την παρακάτω επιστολή:

ΒΛΑΣΗΣ ΑΝΑΣΤ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Μετά από τριάντα οκτώ (38) χρόνια λίαν ευδόκιμης δασκαλικής υπηρεσίας, ο φίλος Βλάσης Δρακόπουλος έγινε συνταξιούχος.

Γόνος εκλεκτής Φιλιέικης οικογένειας, μπήκε στην εκπαιδευτική οικογένεια με δική του επιλογή, αλλά και γιατί το χωριό του (Δασκαλοχώρι) είχε σπρώξει τους νέους της εποχής εκείνης να γίνουν δάσκαλοι. Αυτό είναι γεγονός, γιατί απ' τα Φίλια έγιναν πολλοί και έκλεκτοι δάσκαλοι.

Τελειώνοντας τις σπουδές στην Παιδ. Ακαδημία Τριπόλεως και πριν διοριστεί στο Δημόσιο, δούλεψε και αναπληρωτής δάσκαλος στο οικοτροφείο Καλαβρύτων κ.α.

Διορίστηκε στο Δημόσιο και στην Εκπαιδευτική (τότε Περιφ. Καλαβρύτων και τοποθετήθηκε στα Λαπατοχώρια, όπου με τον ενθουσιασμό που τον διέκρινε, έδωσε τον καλύτερο εαυτό του. Οι κάτοικοι των χωριών που υπηρέτησε, όταν τον συναντούν τον χαιρετούν με συγκίνηση.

Παντρεύτηκε την πανέμορφη και καλοσυνάτη Μαζιώτισσα δασκάλα Τούλα Ευστ. Χριστοδούλου και απέχτησε δύο παιδιά, Τη Μαίρη, καθηγήτρια φιλόλογου (σήμερα), και τον Τάσο, γιατρό νεφρολόγο.

Το φίλο Βλάση γνώρισα στα Μαζείκια τη 10/ετία του 60. Διαπίστωση τον καλοσυνάτο χαρακτήρα του, τον αλτροισμό του, το φιλόξενο πνεύμα του και ιδιαίτερα τα φιλικά του αισθήματα.

Τον θυμάμαι για την απεριόριστη αγάπη του στους συγγενείς του και ιδιαίτερα τη φροντίδα του στα πολλά του ανε-

ψίδια.

Τον θυμάμαι να μετέχει σε όλες τις πολιτιστικές, κοινωνικές κ.τ.λ. εκδηλώσεις προθυμότητα. Προσωπικά του έχω υποχρέωση, γιατί μου έχει συμπαρασταθεί πρόθυμα σε δύσκολες στιγμές μου.

Τον τελευταίο καιρό υπηρέτησε ως Δ/ντής του 25ου Δημοτικού Σχολείου Πατρών στο οποίο έδωσε τα "ρέστα του".

Το Σχολείο αυτό είναι απ' τα καλύτερα της Πάτρας, αλλά ο Βλάσης το έκανε και θα το παραδόσει ΑΡΙΣΤΟ!!!

Τον περασμένο χρόνο στο σχολείο αυτό έγινε η παρουσίαση του Βιβλίου του φίλου Θεοδ. Καρασούτα, όπου μετείχα και εγώ με κλιμάκιο των Αθηνών. Πηγαίνοντας εκεί το θαύμασα κυριολεκτικά. Ζήλεψα αφάνταστα, γιατί εγώ δεν καταξιώθηκα να οργανώσω ένα τόσο άρτιο και λειτουργικό Σχολείο.

Το πλήρωμα του χρόνου ήρθε και ο φίλος Βλάσης έγινε συνταξιούχος.

Φίλε Βλάση να είσαι υπερήφανος για την προσφορά σου στην Παιδεία, αλλά και στην κοινωνία, απ' όπου πέρασες.

Εγώ και η γυναίκα μου σου ευχόμεθα ολόψυχα ΚΑΛΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ και να ζήσεις και να ξεκοκαλίσεις το Δημόσιο.

*Ευάγγελος Γ. Κανελλόπουλος
Συν/χος Δάσκαλος*

ΟΙ ΚΛΕΙΤΟΡΟΛΕΥΚΑΣΙΟΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Μας ενημερώνει ο Πρόεδρος του Συλλόγου Βλάσης Δρακόπουλος

Ο Σύλλογος Κλειτορολευκασίων Πάτρας ιδρύθηκε το έτος 1980, προφητικά θα λέγαμε, λόγω Καποδίστρια, και περιλαμβάνει όσους κατοικούν στην Πάτρα και κατάγονται από τα χωριά του τέως Δήμου Κλειτορολευκασίας (Δρυμός, Καστέλι, Κλείτορας, Αμυγδαλιά, Σκοτάνη, Λευκάσιο, Φίλια, Λυκούρια, Παγκράτι, Κρινόφυτα, Τουρλάδα, Άγιος Νικόλαος, Αρμπουνας, Πλανιτέρου, Καστριά, Γλάστρα, Άνω Κλειτορία, Κλειτορία.

Ο Σύλλογος έχει σήμερα 472 ενεργά μέλη (τα 56 το τελευταίο εξάμηνο) και το Δ.Σ. ευελπιστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα να ξεπεράσει τα 600. Το Δ.Σ. είναι 13μελές και με απόφασή του στις συνεδριάσεις του παρευρίσκονται και εκπρόσωποι των χωριών που δεν εκπροσωπούνται στο Δ.Σ.

Σκοποί του Συλλόγου είναι:

1) Να δώσει ευκαιρίες στα μέλη του να γνωριστούν μεταξύ τους και να δημιουργήσουν πνεύμα αλληλεγγύης, κοινωνικότητας και πολιτιστικής αντίληψης με την οργάνωση εκδρομών, διαλέξεων, συνεσιάζσεων και άλλων εκδηλώσεων.

2) Να προσφέρει ηθική συμπαράσταση ή και οικονομική βοήθεια σε μέλη ή και γενικότερα σε συμπατριώτες που έχουν ανάγκη.

3) Να εκτελεί κοινωφελή έργα στα χωριά μας με κοινωνικοπολιτιστικά και τουριστικοοικονομικά κριτήρια.

4) Να συμβάλλει, σε συνεργασία με την τοπική Αυτοδιοίκηση και με άλλους φορείς και Συλλόγους, στην εκτέλεση έργων που συντελούν στην καλύτερευση της ζωής των κατοίκων της Κλειτορολευκασίας, στη συγκράτηση του πληθυσμού σ' αυτή και γενικά στην κοινωνική, πολιτιστική, τουριστική και οικονομική ανάπτυξή της.

Οι τελευταίες δραστηριότητες του Συλλόγου, στα πλαίσια πάντα των σκοπών και επιδιώξεών του ήταν:

1. Συνεσίαση των μελών του στο Κέντρο της Πάτρας «Βεράντα», στις 17 Μαΐου με συμμετοχή 320 μελών του με την ευκαιρία ανάληψης καθηκόντων του νέου Δ.Σ.

2. Διήμερη εκδρομή στη Λίμνη Πλαστήρα - Μετέωρα - Μέτσοβο - Γιάννενα στις 20 και 21 Ιουνίου.

3. Συμμετοχή και συμπαράσταση σε εκδηλώσεις που έγιναν το καλοκαίρι στα χωριά μας.

4. Οργάνωση της θεατρικής παράστασης στον Αρχαίο Κλείτορα με το έργο «Ιφιγένεια η εν Αυλίδι» από τους μαθητές του 4ου Γυμνασίου Αγίου στις 3 Αυγούστου με εξαιρετική επιτυχία.

Στιγμιότυπο από την παράσταση του έργου «ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ» στον Αρχαίο Κλείτορα

5. Συμμετοχή στην οργάνωση της θεατρικής παράστασης «Όρνιθες» με το Θύμιο Καρακατσάνη και το επιτελείο

του, που είχε επίσης μεγάλη επιτυχία. **(Θα ήθελα στο σημείο αυτό να ευχαριστήσω και να συγχαρώ το συμπατριώτη μας κ. Καραμάνο Παναγιώτη που έστειλε δωρεάν τα μηχανήματα του και φωταγώνησε το χώρο και εκ παραδρομής δεν αναφέρθηκε από τον υπεύθυνο το όνομά του στην εκδήλωση).**

6) Συμμετοχή στην ημερίδα της 24 Αυγούστου στον Άγιο Αθανάσιο που οργάνωσε η Ομοσπονδία Συλλόγων Επαρχίας Καλαβρύτων και στην οποία συμμετείχε και η ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ και μάλιστα ο πρόεδρος μας Κώστας Γιαννακόπουλος με μια εξαιρετική πράγματι και πολύπλευρη εισήγηση πρόβαλε κατά τον καλύτερο τρόπο το Μοναστήριμά μας και την περιοχή μας.

Τι σκοπεύει ο Σύλλογος να κάνει στο επόμενο εξάμηνο.

1) Συνεσίαση «Βραδιά Δημοτικού Τραγουδιού» το δεύτερο 15/νθήμερο του Νοέμβρη σε κοσμικό κέντρο της Πάτρας που την ορχήστρα του Κέντρου θα πλαισιώσει με παραδοσιακούς μουσικούς (κλαρίνα και βιολιά...).

2) Ημερίδα για τον Αρχαίο Κλείτορα, τα Σπίλαια Λιμνών, τον Άγιο Αθανάσιο και τις άλλες τουριστικές πηγές της περιοχής μας σε κεντρική αίθουσα της Πάτρας.

4) Κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας, στα μέσα Ιανουαρίου, στο ξενοδοχείο «Αστέρης» της Πάτρας.

5) Παιδικό αποκριάτικο χορό.

6) Τον καθιερωμένο αποκριάτικο χορό των μεγάλων.

7) Άλλες δραστηριότητες που το Δ.Σ. θ' αποφασίσει.

ΤΙ ΘΑ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙ Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ

1) Συνεργασία με όλους τους Συλλόγους της περιοχής μας, όπου κι αν εδρεύουν, για την οργάνωση το καλοκαίρι πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων, σε ισότιμη πάντα βάση και χωρίς καμιά ιδιότητα.

2) Παρεμβάσεις στους αρμόδιους φορείς προκειμένου κάθε χωριό μας ν' αποκτήσει δική του πολιτιστική αίθουσα. Είναι αδιανόητο τα σχολικά μας κτίρια των καταργημένων σχολείων να χρησιμοποιούνται για τη στέγαση προβάτων κ.λ.π. Είναι απαραίτητο ν' ανακαινιστούν και να λειτουργήσουν σαν πολιτιστικά κέντρα για τους νέους μας με βιβλιοθήκες, ψυγεία, μουσική κ.λ.π.

3) Είναι απαραίτητο σε κάθε χωριό να υπάρχει παιδική χαρά, για να χαίρονται τα παιδιά και να γίνονται τα ίδια μοχλός πίεσης για την παραμονή των μεγάλων στα χωριά μας τουλάχιστον τους καλοκαιρινούς μήνες.

4) Στενή συνεργασία με το Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο και τους τοπικούς παράγοντες κάθε χωριού για την αντιμετώπιση και τη δική μας συμβολή σε θέματα που απασχολούν.

Αυτές είναι λίγες από τις σκέψεις μας. Εκείνο όμως που θα προσπαθήσουμε να περάσουμε σ' όλους τους Κλειτορολευκασίους είναι η αντίληψη ότι «ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ» μπορούμε ν' αλλάξουμε την όψη των χωριών μας, μπορούμε να βελτιώσουμε τις συνθήκες ζωής στα χωριά μας.

Όχι στην απελπισία, όχι στη μιζέρια, όχι στο μαρασμό, όχι στις απόψεις του τύπου «είμαστε καταδικασμένοι», όχι στο «...ερημόσαμε!»

ΝΑΙ στην προσπάθεια, ΝΑΙ στην ελπίδα.

Ο ΧΕΡΟΥΒΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Απ' όλες τις ιερές ακολουθίες και θρησκευτικές τελετές της Εκκλησίας μας η σπουδαιότερη είναι η ακολουθία της Θείας Λειτουργίας, η οποία αρχίζει με την εκφώνηση του ιερέως «Ευλογημένη η Βασιλεία του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος...» και τελειώνει με το «δι' ευχών των αγίων Πατέρων ημών...» και την διανομή του αντιδώρου εις τους πιστούς από την Ωραία Πύλη του Ναού.

Διακρίνεται σε δύο μέρη:

Εις την λειτουργία των Κατηχουμένων και την λειτουργία των Πιστών.

Η πρώτη ονομάζεται έτσι διότι στους πρωτοχριστιανικούς χρόνους παρευρίσκοντο μέχρι το τέλος της αναγνώσεως του Ευαγγελίου οι οι κατηχούμενοι οι οποίοι δεν είχαν ακόμη μάθει τις χριστιανικές αλήθειες και δεν είχαν βαπτισθεί.

Το δεύτερο μέρος της Θείας Λειτουργίας ονομάζεται Λειτουργία των Πιστών, επειδή παρευρίσκοντο εις αυτήν μόνον οι πιστοί, οι βαπτισμένοι χριστιανοί που είχαν μάθει τις χριστιανικές αλήθειες.

Το μέρος αυτό της Θείας Λειτουργίας το ουσιαστικότερο, περιλαμβάνει το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Εις την λειτουργία των Πιστών οι σημαντικότεροι και οι πιο επίσημοι ύμνοι είναι δύο.

1. Ο Χερουβικός ύμνος που άδεται (ψάλλεται) με αργό ρυθμό μετά την ανάγνωση του Ευαγγελίου.

2. Το μεγαλυνάριο «Άξιον εστί», που αναφέρεται εις το πρόσωπον της Υπεραγίας Θεοτόκου και ψάλλεται μετά την εκφώνηση: «Εξαιρέτως της Παναγίας Αχράντου Υπερευλογημένης ενδόξου Δεοποιήνης ημών Θεοτόκου και Λειπαρθένου Μαρίας».

Ας δούμε ποιος είναι ο ύμνος αυτός.

Γιατί ονομάζεται Χερουβικός ύμνος; Ποιες είναι οι κινήσεις του λειτουργού ιερέως μέσα στο Άγιο Βήμα όταν άδεται (ψάλλεται) ο Χερουβικός ύμνος; Γιατί ψάλλεται σε αργό μέλος; Ποιος είναι ο συγγραφέας και συνθέτης του; και ποια πρέπει να είναι η στάσις των εκκλησιαζομένων, όταν ψάλλεται

ο ύμνος αυτός, όταν εν συνεχεία γίνεται η Μεγάλη Είσοδος, αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια του 2ου μέρους της Θ. Λειτουργίας που τελείται το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Ο Χερουβικός ύμνος:

Κείμενο:

«Οι τα Χερουβείμ μυστικώς εικονίζοντες και τη ζωοποιώ Τριάδι τον Τρισάγιον ύμνον προσάδοντες, πάσαν την βιωτικήν αποθώμεθα μέριμναν, ως τον Βασιλέα των όλων υποδεξόμενοι ταις αγγελικαίς αοράτως δορυφορούμενοι τάξεσιν, Αλληλούϊα».

Ερμηνεία:

«Εμείς οι Χριστιανοί που ευρισκόμεθα μέσα εις τον Ναόν και εικονίζουμε μυστικά τα Χερουβείμ (τους αγγέλους) και ψάλλουμε όπως εκείνοι στη Ζωοποιό Τριάδα (στον Πατέρα, τον Υιόν και το Άγιο Πνεύμα) τον Τρισάγιον ύμνον (το άγιος ο Θεός τρεις φορές), ας αποθέσουμε και ας απομακρύνουμε κατά την ώραν αυτήν και μέχρι το τέλος της Θείας Λειτουργίας, κάθε βιωτική μέριμνα, σκέψη και φροντίδα για τα γήινα πράγματα, για να υποδεχούμε τον Βασιλέα των όλων, τον Βασιλέα της δόξας, τον Παντοδύναμο Κύριον του όποιου τον θρόνον εκεί επάνω στους Ουρανοί των Ουρανών συνοδεύουν και περιστοιχίζουν αοράτως οι αγγελικές τάξεις, οι οποίες ακατάπαυστα τον δοξολογούν και ψάλλουν τον ύμνον αυτόν.

Τελειώνει δε ο ύμνος αυτός με το "αλληλούϊα", λέξη εβραϊκή που σημαίνει «Αινείτε (δοξολογείτε) τον Κύριον».

Ένας βυζαντινός ερμηνευτής της Θείας Λειτουργίας γράφει ότι ο ψαλλόμενος αυτός ύμνος προτρέπει όλους τους πιστούς που ευρίσκονται μέσα εις τον Ναόν, από την ώρα που ψάλλεται ο Χερουβικός ύμνος μέχρι το τέλος της Ιερουργίας, να προσέξουν περισσότερο τα λεγόμενα και τελούμενα και να αφήσουν την βιωτική μέριμνα, διότι με τη Θεία Κοινωνία θα υποδεχθούν τον μεγάλον Βασιλέα Κύριον Ιησούν που έρχεται με την αόρατη τιμητική συνοδεία των αοράτων αγγελικών δυνάμεων.

Ονομάζεται ο ύμνος αυτός Χερουβικός διότι

αρχίζει με τη φράση «οι τα Χερουβεΐμ...». Ο ύμνος αυτός είναι έργο ενός ευσεβούς Αυτοκράτορος του Ιουστινίου (568-575 μ.Χ.) υιού του Ιουστινιανού ο οποίος και πρώτος τον εισηγήθηκε και τον συνέστησε να ψάλλεται στους Ιερούς Ναούς.

Γιατί ψάλλεται σε μέλος αργόν (Με πολύ-πολύ αργό χρόνο);

Ψάλλεται όχι για να δείξει ο ψάλτης την μουσική τέχνη του, όπως μερικοί φαντάζονται, αλλά για να ετοιμάσει ο λειτουργός ιερέας την Προσκομιδήν και διότι ψαλλομένου του Χερουβικού Ύμνου, διαβάζει καθ' εαυτόν (μυστικά) μια μεγάλη ευχή, την ευχή του Χερουβικού Ύμνου. Μια προσωπική και εξομολογητική ευχή από τις πιο δυνατές της Θείας Λειτουργίας, όπου παρακαλεί τον Θεόν, να καθαρήσει την ψυχή και την καρδιά του «από συνειδήσεως πονηράς» και με τη δύναμη και βοήθεια του Αγίου Πνεύματος να ιερουργήσει το άγιον και άχραντο σώμα και το τίμιο αίμα του Χριστού και να το μεταδώσει στους πιστούς.

Μετά την ευχή αυτή, ψαλλομένου του Χερουβικού Ύμνου, ο ιερέας:

1. Θυμιά κύκλω την Αγίαν Τράπεζαν ως την Προσκομιδή.

2. Εξέρχεται του Ιερού Βήματος και από την Ωραία Πύλην και θυμιά τις εικόνες του Τέμπλου - Χριστού - Παναγίας - Προδρόμου και Εορταζομένου Αγίου του Ιερού Ναού, τους παρευρισκόμενους μέσα στον Ναό πιστούς.

3. Λέγει χαμηλόφωνα τον 50ον ψαλμόν μετανοίας του Δαβίδ, που αρχίζει με το «Ελέησόν με ο Θεός κατά το μέγα έλέός σου και κατά το πλήθος των οικτιρισμών σου, εξάλειψον το ανόμημά μου...» κ.λ.π.

4. Ζητά συγχώρηση από τους πιστούς, με την υπόκληση - δι' όσα τυχόν έπαισε προς αυτούς.

5. Μεταβαίνει εις την βορινήν κόγχην του Ιερού Βήματος, την Πρόθεση ή Προσκομιδή. Παίρνει επί των ώμων του το κάλλυμα (άμφιο) που καλύπτει το δισκάριο και το ποτήριον που λέγεται «Αέρας».

Κρατά στα χέρια του το Άγιο Δισκάριο και το Άγιο Ποτήριον με τα προσφερόμενα άθυτα για τη Θεία Λειτουργία δώρα των πιστών.

6. Εξέρχεται δια της βορείας πύλης του Ιερού εν μέσω λαμπάδων και εξαπετύγων, προχωρεί αργά δια μέσου των πιστών και κάμνει την μεγάλην είσοδον, απαγγέλλοντας μεγαλοφώνως τα εξής: «Πάντων ημών μνησθεΐν Κύριος ο Θεός εν τη Βασιλεία Αυτού, πάντοτε νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων», λόγια παρμένα από την προ-

σευχή του ληστου που ειπε επί του Σταυρου το «μνήσθητί μου Κύριε, όταν έλθης εν τη Βασιλεία σου».

Εν συνεχεία μεταφέρει τα τίμια δώρα στο μέσον του Ναού και του Σολέα και από την Ωραϊαν Πύλην αναπέμπει δέσην υπέρ ζώντων και τεθνεώτων.

Δέεται:

1. Υπέρ του Επισκόπου της Τοπικής Εκκλησίας.

2. Υπέρ του Έθνους και του φιλοχρίστου στρατού.

3. Υπέρ εκείνων που φροντίζουν για την ευπρέπεια του οίκου του Θεού.

4. Για εκείνους που κοπιάζουν και αγαπούν τον Ναόν.

5. Για τους συνδρομητές, δωρητές και αφιερωτές του Ιερού Ναού.

6. Για εκείνους που θυσιάστηκαν υπέρ πίστεως και Πατρίδος

και άλλες δεήσεις υπέρ ζώντων και τεθνεώτων.

Τέλος μετά τις δεήσεις αυτές εισέρχεται εις το Άγιο Βήμα, τοποθετεί επί της Αγίας Τραπέζης τα Τίμια δώρα, τα σκεπάζει με το ιερό άμφιο που λέγεται «Αέρας», και που συμβολίζει τον λίθον δια του οποίου ο Ιωσήφ και ο Νικόδημος εκάλυψαν το στόμιον του μνημείου, όπου κατετέθη εκεί το Παναχράντον σώμα του Σωτήρος Χριστού.

Η μεγάλη αυτή Είσοδος ή «Άγια» όπως ονομάζεται, δηλώνει την τελευταία φανέρωση του Χριστού στον λαόν, όταν πήγαινε από τη Βιθανία στα Ιεροσόλυμα για το εκούσιον πάθος του.

Η μεγάλη Είσοδος είναι μια από τις πιο επίσημες στιγμές της Θ. Λειτουργίας.

Οι εκκλησιαζόμενοι καθώς περνούν οι ιερείς που κάνουν την είσοδο αυτή:

1. Κάνουν το σημείον του Σταυρού.

2. Υποκλίνονται καθώς περνούν τα Άγια.

Όμως δεν γονατίζουν, διότι ο ιερέας που κρατά στα χέρια του τα τίμια δώρα τοποθετημένα στο Άγιο Δισκάριο και το Άγιο Ποτήριον, δεν έχουν αυτά μετουσιωθεί και μεταβληθεί ακόμη σε σώμα και αίμα του Χριστού.

Δεν έχει γίνει δηλαδή ακόμη θυσία και ο απλός άρτος και οίνος είναι «άθυτα και ου τετελεσμένα».

Αντίθετα κατά τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή στις προηγιασμένες θείες λειτουργίες οι πιστοί γονατίζουν όταν γίνεται η μεγάλη είσοδος, διότι τα Τίμια δώρα που μεταφέρει ο ιερέας δεν είναι απλά είδη άρτου και οίνου, αλλά αυτό το Τίμιο σώμα και αίμα του Χριστού και τούτο, διότι έχουν προαγιασθεί σε προηγούμενη Θεία Λειτουργία.

Μία παρένθεση.

Πώς εγίνετο κατά τη Θ. Λειτουργία η μεταφορά των Τιμίων Δώρων στον Ναό της Αγίας Σοφίας στην Κ/πολη κατά τους Βυζαντινούς χρόνους, κατά τον ιστορικό Κουροπαλάτη; Εγίνετο με προπομπή, με παράταξη και μεγαλοπρέπεια.

1) Προπορεύοντο τα εξαπτέρυγα και οι λαμπάδες.

2) Ακολουθούσε με κατάνυξη και ταπείνωση ο Αυτοκράτορας με ομάδα ανωτέρων αξιωματούχων. Ακολουθούσαν

3) Οι διάκονοι και οι ιερείς με το άγιο Δισκάριο και Άγιον Ποτήριον που περιείχε τα άθυτα τίμια δώρα και με μεγαλοπρέπεια κατέληγαν δια της Βόρειας Πύλης στο Σολέα ή Σολείον όπου μπροστά στην Ωραία Πύλη περίμενε ο Πατριάρχης, παρελάμβανε τα Τίμια δώρα και ανέπεμπε προς τον Θεόν τις σχετικές γνωστές δεήσεις. Ο δε Αυτοκράτορας αφού απεκδύετο (έβγαζε) την Βασιλική Χλαμύδα, έμενε όρθιος στο Παραθρόνιον του Σολέα μέχρι τέλος της Θ. Λειτουργίας, απαγγέλλοντας το Σύμβολο της πίστεως και την Κυριακή προσευχή από στήθους.

Πόσο θρήσκειαν οι προγόνοί μας τότε ηγήτορες, και πού βρισκόμαστε εμείς σήμερα!

Δυστυχώς το κακό παράδειγμα το δίνουν σήμερα εκείνοι που θα έπρεπε να είναι πρώτοι στην ευσέβεια.

Ποιο είναι το καθήκον μας μέσα εις τον Ναόν όταν άδεται (ψάλλεται) ο Χερουβικός Ύμνος.

1. Να συμμετέχουμε ενεργά και ολόψυχα σε όσα ακούμε και σε όσα βλέπουμε να τελούνται κατά τη Θεία Λειτουργία.

2. Να μην είμαστε μόνον ακροατές των τελουμένων, αλλά να παρακολουθούμε προσεκτικά και με ευλάβεια τα τελούμενα.

3. Να παραμένουμε αμίλητοι και σιωπηλοί.

«Σιγησάτω πάσα σάρξ βροτεία (θνητή) και, στήτω μετά φόβου και τρόμου και μηδέν γήινο εν αυτή λογίζεσθω», αναφέρει ένας άλλος ωραίος ύμνος της Εκκλησίας όπου ψάλλεται αντί Χερουβικού στη Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου το εσπέρας του Μ. Σαββάτου.

4. Να λησμονούμε την ώρα της Θείας Λειτουργίας τις καθημερινές βιωτικές μέριμνες και να ανυψώνουμε τον νουν, την σκέψη και την καρδιά μας προς τον Ουρανό.

5. Η ψυχή μας να ζητά την χάριν του αγιασμού, την πνευματική μας πρόοδο και την ένωση μας με το Χριστό.

Γεώργιος Σκιρλής
Θεολόγος - Ιερέας

Σημείωση: Κουροπαλάτης Θεόδωρος ιστορικός από τη Σμύρνη. ΙΑ' αιώνας, Πρβλ. Ερμηνεία Θ. Λειτουργίας Αυγουστίνου Καντιώτη τεύχος Β' σ.78

Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

Ο άνθρωπος αφού έχει επίγνωση των δικών του αδυναμιών επιζητεί την συνεργασία και την βοήθεια των συνανθρώπων του. Η κοινωνία δεν εκφράζει τίποτε άλλο παρά μόνον την ανάγκη της συνεργασίας και αλληλοεξαρτήσεως των ατόμων.

Η αλληλεγγύη υπήρξε ένας από τους βασικούς σκοπούς της ανθρώπινης κοινωνίας και δεν είναι εκδήλωση μόνον των συγχρόνων κοινωνιών, αλλά απορρέει από την αδυναμία του ατόμου να αντιμετωπίσει μόνος του τις αντιξοότητες, τις αδυναμίες και τους κινδύνους στον αγώνα της επιβίωσης.

Όσο εξελίσσεται η κοινωνική ζωή και τα προβλήματα γίνονται πολυπλοκότερα, τόσο περισσότερο καθίσταται επιτακτική η ανάγκη της συνεργασίας των ατόμων. Ο Χριστιανισμός θέτει ως βάση της συνεργασίας δύο αρχές, της αγάπης και της αλληλεγγύης. "Αλλήλων τα βάρη βασάτε", διακηρύσσει το Ευαγγέλιον. "Αγαπάτε αλ-

λήλους", λέγει ο Θεάνθρωπος.

Η αλληλεγγύη δεν υπαγορεύεται από τους γραπτούς νόμους αλλά πηγάζει μέσα από τη φωνή της συνείδησης, η οποία κατορθώνει να κατανικήσει τον ατομικισμό και να ανυψώσει τον άνθρωπο στην αυτοθυσία και αγάπη προς τον πλησίον.

Ο άνθρωπος πρέπει να βοηθεί τον πτωχόν, τον ευρισκόμενον σε αδυναμία, να συμπαρίσταται σε αυτόν που κινδυνεύει και γενικά να εκδηλώνει τα ευγενή αυτού συναισθήματα. Η αλληλοβοήθεια εκδηλώνεται σε όλες τις μορφές του κοινωνικού βίου, στην οικογένεια, στις κοινωνικές ομάδες, ακόμη και μεταξύ εθνών.

Τα αποτελέσματα της αλληλεγγύης είναι μεγάλα και για τα άτομα και για τις κοινωνίες, διότι δια της αλληλεγγύης δαμάζεται η ψυχή του ατόμου και επιτυγχάνεται η αρμονική κοινωνική συμβίωση.

Πάνος Δρακόπουλος

ΤΑ ΓΕΝΗ ΤΩΝ ΦΙΛΙΩΤΩΝ

46. Ηλιοπούλος: Το επώνυμο Ηλιοπούλος φέρει σήμερα στο χωριό μας ο γαμπρός του Ιερέως Αθανασίου Αναστασόπουλου, Αλέξανδρος Ηλιοπούλος του Γεωργίου, Υπάλληλος της ΔΕΗ από το Αρτεμίσιον Αρκαδίας, σύζυγος της Νηπιαγωγού Παναγιώτας Αναστασοπούλου. Έχουν τρία παιδιά, δύο αγόρια και ένα κορίτσι και ζουν εγκατεστημένοι στην Τρίπολη.

Παλαιότερα το επώνυμο Ηλιοπούλος έφεραν κάποιοι από τους προγόνους εκείνων που σήμερα φέρουν το επώνυμο Κόλντηρης, οι οποίοι για δικούς τους λόγους το άλλαξαν, σε κάποια στιγμή, μετατρέποντάς το σε Κόλντηρης.

47. Θεοδοσίου. Με το επώνυμον Θεοδοσίου, η τελευταία οικογένεια του χωριού μας είναι του αείμνηστου Φώτη Θεοδοσίου. Παντρεμένος με την κ. Άννα Ανδρέου Κούφη ή Λυμπέρη, απέκτησαν τα εξής εν ζωή παιδιά: Τον Κωνσταντίνο, έχει σπουδάσει και ζει στην Αργεντινή. Την Ειρήνη σύζυγο Νικολάου Βασ. Καραθανάση. Έχουν δύο κόρες και ζουν εγκατεστημένοι στην Πάτρα και την Δήμητρα, Δασκάλα, σύζυγο του Δασκάλου Χρήστου Λιάκα από την Αμυγδαλιά Γρεβενών. Έχουν δύο παιδιά, τον Βλάση και την Στέλλα και ζουν εγκατεστημένοι στα Γρεβενά.

Ο αείμνηστος Φώτης Θεοδοσίου, η αδελφή του Αγγελική και τα αδέρφια του Αθανάσιος και Αριστείδης που μετανάστευσαν στην Αργεντινή, ήσαν παιδιά του Κων/νου Θεοδοσίου.

Ο Κων/νος Θεοδοσίου είχε αδελφούς τον Γεώργιο, Φιλόλογο Καθηγητή και τον Θεοδοσίο, έμπορο.

Παιδιά του Γεωργίου Θεοδοσίου είναι ο κ. Αθανάσιος Μηχανικός, ο αείμνηστος Ανδρέας Θεοδοσίου, Ιατρός και ο κ. Αλέξανδρος, Καθηγητής και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Πατρών.

Παιδιά του Θεοδοσίου ήταν ο αείμνηστος Αθανάσιος Θεοδοσίου Δασάρχης, ενδιαφέρθηκε και βγήκε η πίστωση, για την περιφραξη του δάσους του Απλιά, ο αείμνηστος Τρύφωνας Θεοδοσίου, πέθανε νέος και ο αείμνηστος Αλέκος Θεοδοσίου, Δικαστικός, πέθανε ενώ υπηρετούσε στην Κορινθία.

Περί της προελεύσεως του γένους των Θεοδοσίου στο χωριό μας, μας πληροφορεί στο τεύχος "7" του περιοδικού μας, στη σελίδα 19 και εξής, ο σεβαστός Καθηγητής κ. Θεοδοσίου Αλέξανδρος.

43. Θεοδωρακόπουλος. Από το συμπατριώτη μας κ. Θεοδωρακόπουλο Ιωάννη πήραμε και δημοσιεύουμε τα

ακόλουθα σχετικά με το επίθετο Θεοδωρακόπουλος.

Το επίθετο **Θεοδωρακόπουλος** είναι ένα και το αυτό σόι με το **Κωτσιόπουλος** και αρχίζει από το 1778. Ήταν δύο αδέρφια ο **Θεόδωρος Θεοδωρακόπουλος ή Κωτσιόπουλος** και ο **Αθανάσιος Θεοδωρακόπουλος ή Κωτσιόπουλος** ο οποίος και σκοτώθηκε στη μάχη της Παναγιάς το 1824 ή 1825.

Ο Θεόδωρος ήταν παντρεμένος και η σύζυγός του, που έφερε το όνομα Κανέλλα, έγινε μοναχή μετά το θάνατο του συζύγου της και ονομάστηκε Καλλινίκη.

Είχαν γιο τον **Κώτσιο (Κων/νο) Θεοδωρακόπουλο**, ο οποίος είχε παντρευτεί την κόρη του Δημάρχου της Στρέζοβας (Δάφνης) Κοροντζή που την έλεγαν Διαμάντω.

Είχαν δύο γιούς τον **Θεόδωρο Θεοδωρακόπουλο**, ο οποίος και παρέλειψε το επίθετο Κωτσιόπουλος και τον **Αθανάσιο**, ο οποίος κράτησε το επίθετο Κωτσιόπουλος και είναι ο πατέρας του Γεωργίου Κωτσιόπουλου (Τσιούνη).

Ο **Θεόδωρος Θεοδωρακόπουλος** είχε παντρευτεί την αδελφή του Παπα-Δημήτρη Μαριγώ και απέκτησαν 7 παιδιά.

1. Τη **Μαρίτσα** που παντρεύτηκε τον Δημήτριο Τερζή (Ντέρβο) και είχαν ένα κορίτσι που πέθανε μικρό.

2. Τη **Διαμάντω** που παντρεύτηκε τον Γιάννη Παπαρηγόπουλο (Καπετανόγιαννη) και είχαν, παιδιά: Τη **Θεοδώρα**, παντρεμένη στο Λευκάσιο, τον **Ανδρέα** που είχε παντρευτεί την Αθανασία Μπάτσιου και απέκτησαν το Θεόδωρο, Δικαστικό Επιμελητή, με δική του οικογένεια, το Βλάση (Ρόρο), που πέθανε προ ετών στην Αργεντινή όπου ζει η οικογένεια του, το Γιάννη, Δικηγόρο στη Νίκαια με δική του οικογένεια, το Γεώργιο που ζει με την οικογένεια του στην Αμερική και τον Κωνσταντίνο (Κορέγκο), Δικηγόρο στον Πειραιά, με δική του οικογένεια στα Βόρεια Προάστια της Αθήνας.

Τη **Μαργιά** που παντρεύτηκε τον Γεώργιο Κυριακούλη, (Τράγκα) και απέκτησαν την Ευσταθία (Σταθούλα) Αναστοπούλου με δική της οικογένεια, τον Αλέξιο (Αλέκο) με δική του οικογένεια, τον Κωνσταντίνο, που πέθανε νέος και την Ασίμω Καραμάνου με δική της οικογένεια.

Την **Όλγα** που παντρεύτηκε το Βασίλη Καραθανάση και απέκτησαν δύο παιδιά: Την Βασιλική Αναστασοπούλου με δική της οικογένεια και τον Ιερέα Παναγιώτη Καραθανάση, που ζει στο Αίγιο με δική του οικογένεια.

Παιδιά του Θεόδωρου Θεοδωρακόπουλου ήταν ακόμη:

3. Ο **Γιάννης** που πέθανε ανύπαντρος στην Αμερική.

4. Ο **Βλάσιος** που παντρεύτηκε την Καλλιόπη Μπατόιου και απέκτησαν τον Θεόδωρο, που μετανάστευσε στην Αμερική. Από τον πρώτο του γάμο απέκτησε τον **Βλάσιο (Κομάν)** που πέθανε προ ετών και την **Καλλιόπη Νικηφόρου** που ζει στην Αμερική. Στην Αμερική ζει και η οικογένειά του από τον δεύτερο γάμο του. Την **Γεωργίτσα** που ήταν παντρεμένη στο Καστέλι και άφησε μεγάλη οικογένεια. Τον **Δημήτριο (Μπίτσο)** ο οποίος έφερε το επώνυμο Κωτσιόπουλος, ήταν αξιωματικός του Στρατού και πέθανε νέος. Τη **Μαργιά** που ήταν παντρεμένη με τον Αναστάσιο Δρακόπουλο και άφησαν μεγάλη οικογένεια. Το **Γιάννη** που ζει με την οικογένεια του στην Αργεντινή. Τον **Αθανάσιο** μετανάστη στην Αργεντινή όπου ζει η οικογένεια του. Την **Γαρουφαλιά (Γαρούφα)** που παντρεύτηκε το Θεμιστοκλή το **Σκάρπα** και απέκτησαν τρία αγόρια και ένα κορίτσι. Σήμερα δε ζει πλέον όπως δε ζει και ο γιός της ο Βλάσιος.

Τον **Κων/νο (Γκουντούνη)** παντρεμένο με την Αικατερίνη Λυμπερή. Σήμερα ζει στην Αμερική με τη οικογένεια του.

5. Ο **Αθανάσιος**, παντρεμένος στα Καλάβρυτα, χωρίς παιδιά, πέθανε το 1938.

6. Η **Αλέξω**, παντρεμένη με τον Θεόδωρο Ρηγόπουλο, απέκτησαν την **Ελένη** που παντρεύτηκε τον Δημ. Κοτσιά από τα Μουζέικα και ζει με την οικογένεια της στην Αυστραλία, το **Ρήγα**, Αξιωματικό του Στρατού, παντρεμένο με οικογένεια, δεν ζει πλέον, έχει πεθάνει, τον **Κανέλλο**, Δάσκαλο, παντρεμένο με την Αδαμαντία Ρηγοπούλου, απέκτησαν μία κόρη την Αλεξάνδρα Καρακωνσταντή και απέκτησαν δύο γιούς, το Θεόδωρο και το Σπύρο. Το **Νικόλαο (Νίκο)** παντρεμένο, ζει με την οικογένειά του στην Αυστραλία. Την **Παναγιώτα** παντρεμένη, ζει με την οικογένεια της στην Αργεντινή και την **Μαρίκα**, Δασκάλα, παντρεμένη με τον Νικόλαο Ρηγόπουλο, Επιθεωρητή Δημ. Εκπ/σης από το Καρνέσι, με δύο παιδιά, ζουν στην Αθήνα.

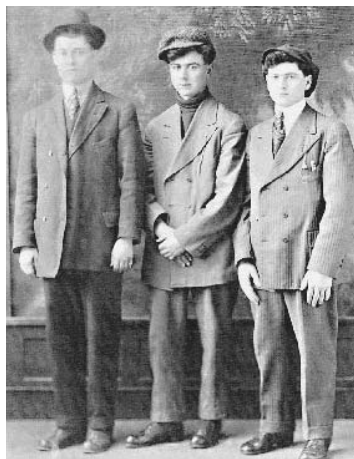
7. Ο **Κων/νος**, παντρεμένος με την Αντωνία Γεωργάκου απέκτησαν τα εξής παιδιά: Την Μαρία παντρεμένη με τον Γεώργιο Αντ. Καραμάνο, με δική τους οικογένεια. Τον Βλάσιο (Παπά-Βλάση), Δάσκαλο και Παππά, παντρεμένο με την Ειρήνη Οικονομίδη από την Κούτελη-Καλαβρύτων με δική του πολυμελή οικογένεια. Διαμένει στην Αθήνα. Την Ελεούσα παντρεμένη με οικογένεια, ζει στην Αργεντινή. Την Λεμονιά, παντρεμένη με τον Ηλία Γλογοβάτη, έχουν δική τους οικογένεια. Τον Θεόδωρο, συνταξιούχο του Υπουργείου Εθνικής Αμυνας, παντρεμένο χωρίς παιδιά. Την Γεωργία, παντρεμένη στο Σκεπαστό - Καλαβρύτων με δική της οικογένεια. Την Ευφροσύνη παντρεμένη ζει με την οικογένειά της στην Αργεντινή. Τον Ιωάννη, Συνταξιούχο υπάλληλο της Αγροφυλακής, παντρεμένο με την Αλεξάνδρα Καραμάνου με δική τους οικογένεια.

Από την οικογένεια του **Γεωργίου Κωτσιόπουλου** (Τσούνη) έφερε το επώνυμο **Θεοδωρακόπουλος** ο μεγαλύτερος αδελφός **Αθανάσιος** και το φέρει και η αδελφή τους η **Σταυρούλα**, Δασκάλα, παντρεμένη με τον Γεώργιο Τοζάνη και με δική τους οικογένεια, ζουν στο Αίγιο, ενώ τα άλλα αδέρφια **Βλάσιος**, **Νικόλαος** και **Δημήτριος**, έφεραν το επώνυμο **Κωτσιόπουλος** που έφερε και ο πατέρας τους.

Το φέρουν ακόμα οι κόρες του Αθανασίου Θεοδωρακόπουλου η **Θεοδούλη**, Δασκάλα, παντρεμένη με τον Ιωάννη Μώρο, Δάσκαλο, έχουν δική τους οικογένεια, είναι συνταξιούχοι και ζουν στην Πάτρα και η **Αγγελική**, Δασκάλα, παντρεμένη με τον Ιωάννη Τράκα, Δάσκαλο, έχουν δική τους οικογένεια, είναι συνταξιούχοι και ζουν στην Αθήνα.

Τέλος οι δύο αδελφοί Θεόδωρος Θεοδωρακόπουλος και Αθανάσιος Κωτσιόπουλος είχαν και τέσσερις αδελφές: την **Γεωργίτσα** που είχε παντρευτεί Παππά (Παπαπαναγιώτου) και όταν πέθανε ο παππάς παντρεύτηκε πάλι και πήρε τον Γιαννακό, την **Μαργιωρή** που είχε παντρευτεί τρεις φορές, την **Πανώρα** μάνα του Θεοδώρου Χριστόπουλου (Σίρμου) και την **Ελένη**, μάνα της Ανδρομάχης Τζέμου.

Από το συμπατριώτη μας κ. Κανέλλο Χρήστο του Αθαν. πήραμε και δημοσιεύουμε την παρακάτω φωτογραφία:

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Πρόκειται για συγχωριανούς μας μετανάστες στη Β. Αμερική.

Από αριστερά: 1. Ηλίας Σπυρόπουλος του Σταύρου
2. Σπήλιος Γκριντζέπης, αδελφός της αείμνηστης Τερζοκατερίνης και

3. Δημήτριος Φάφουλας, αδελφός της κ. Αλέξως Αθ. Κανέλλου.

Σημ.: Η φωτογραφία ανήκει στην οικογένεια της κ. Αλέξως Αθ. Κανέλλου.

ΟΙ ΣΥΝΗΛΙΚΙΩΤΕΣ ΜΟΥ ΚΙ ΕΓΩ

Βασ. Σακελλαρόπουλου

==== Γεννήθηκα το 1913 ====

Στα μπτρώα αρρένων του χωριού μας γράφονται ως γεννηθέντες το 1913 οι ακόλουθοι οκτώ φιλιώτες ως εξής:

Θανάσης Ν. Οικονόμου
Γιώργης Κ. Μπάτσιος
Σωτήρης Αλ. Οικονόμου
Γιάννης Γρ. Μπάτσιος
Ανδρέας Χρ. Χατζής
Χρήστος Γ. Αργυρόπουλος
Βλάσης Γ. Κωτσιόπουλος
Βασίλης Π. Σακελλαρόπουλος

Οι γεννήσεις ήταν λίγες εκείνο το χρόνο γιατί οι άνδρες έλειπαν στους πολέμους των χρόνων 1912-1913.

Από αυτούς τους οκτώ γεννηθέντες το 1913, επιζεί μόνον ο υποφαινόμενος.

Εθεώρησα λοιπόν σαν καθήκον να αναφερθώ, όλως ακροθιγώς και με τα λίγα που ξέρω γι' αυτούς, στη ζωή των επτά προηγηθέντων εμού συμπολιτών, σαν μια μορφή μικρού μνημόσυνου μια που και οι οκτώ έχουμε κάποια κοινά σημεία.

Γεννηθήκαμε όλοι τον ίδιο χρόνο και στον ίδιο τόπο, όπου και ζήσαμε τα πρώτα ανέμελα χρόνια της ζωής μας. Μάθαμε στο ίδιο σχολείο και από τους ίδιους δασκάλους τα πρώτα μας γράμματα κ.λ.π.

Από τους οκτώ γεννηθέντας το 1913 μόνον οι δύο έμειναν και έζησαν εδώ στο χωριό μας όλη τους τη ζωή, οι Γιάννης Γρ. Μπάτσιος και Ανδρέας Χ. Χατζής.

Οι υπόλοιποι έξι φύγαμε για αλλού εις αναζήτησιν τύχης.

- Το πατρικό σπίτι του **Γιάννη Μπάτσιου** είναι αυτό που κατέχει σήμερα ο γιός του Θανάσης και είναι κολλητά στο δάσος του Αϊλιά.

Ο Γιάννης έζησε τα περισσότερά του χρόνια στα Καλύβια. Στο χωριό εγκατεστάθη μετά το θάνατο του αδερφού του Ανδρέα. Ήταν παντρεμένος με την Κατερίνη Τερεντέ και απόχτησε δύο παιδιά, τον Θανάση και την Αγγελική που ζουν στην Αθήνα και είναι πολύ καλά αποκαταστημένα.

Η γυναίκα του Γιάννη, Κατερίνη, πέθανε πριν από αυτόν, ο Γιάννης πέθανε πριν λίγα χρόνια.

- Του **Ανδρέα Χατζή** το σπίτι είναι αυτό που βρίσκεται κοντά στην παλιά βρύση του σχολείου, απέναντι

ντι από το σπίτι των κληρονόμων του Λευτέρη Οικονόμου.

Το σπίτι αυτό το θυμάμαι κατοικημένο πριν από πάρα πολλά χρόνια. Ύστερα η οικογένεια εγκατεστάθη στα Καλύβια όπου και έζησε ο Ανδρέας όλα του σχεδόν τα χρόνια.

Έζησε σαν γεωργός και κτηνοτρόφος. Ήταν άνθρωπος απλός, συνεπής, καλομίλητος, Μόνη του φροντίδα ήταν η οικογένειά του.

Παντρεύτηκε τη Βασιλική Παν. Ρηγοπούλου. Απέκτησε πολύ καλή οικογένεια και τα παιδιά του είναι άριστα αποκαταστημένα. Πέθανε πριν δύο χρόνια.

- Ο πατέρας του **Σωτήρη Αλ. Οικονόμου**, γνωστός περισσότερο με το παρεπώνυμο Καούνης παρά με το κύριο όνομά του, έφυγε από το χωριό μας κατά το 1927-1928 και εγκατεστάθη στην Πάτρα.

Ο Σωτήρης στην πόλη αυτή άσκησε το επάγγελμα του Τσαγκάρη και διατηρούσε επί πολλά χρόνια δικό του πολύ καλό κατάστημα. Αργότερα εγκατεστάθη στην Αθήνα όπου και πέθανε, δεν θυμούμαι όμως πότε.

Ήταν παντρεμένος και είχε μια κόρη. Το σπίτι του εδώ στο χωριό ήταν το μισό από το σπίτι που κατέχουν σήμερα οι κληρονόμοι του Λευτέρη Οικονόμου.

- Ο **Θανάσης Ν. Οικονόμου** ήταν μέλος πολυμελών οικογένειας. Ένα από τα αδέρφια του ήταν ο αληθινός οργανοπαίχτης και τραγουδιστής του χωριού μας Βλάσης που έζησε και πέθανε εδώ.

Το σπίτι του ήτανε κολλητά με το σπίτι των κληρονόμων του Αλέκου Κίτσιου και κατεδαφίστηκε για να περάσει ο δρόμος.

Ο Θανάσης μετά το σχολαρχείο δεν συνέχισε τις σπουδές του. Πήγε στα Καλάβρυτα όπου δούλευε κοντά στον αδερφό του Μήτσο που διατηρούσε εκεί το καφενείο "το Πανελλήνιο".

Στα Καλάβρυτα έζησε μέχρι την εποχή της κατάκτησης της χώρας μας από τους Γερμανούς το 1941. Μετά εγκατεστάθη στην Αθήνα όπου ασχολήθηκε με επιχειρήσεις υφαντουργικές.

Μέσα σε λίγα χρόνια κατόρθωσε να δημιουργήσει μεγάλη επιχείρηση και να σχηματίσει σημαντική περιουσία.

Επί πολλά χρόνια διατηρούσε μεγάλο κατάστημα σε

κεντρικό εμπορικό δρόμο της Αθήνας.

Ήταν παντρεμένος αλλά δεν είχε παιδιά. Πέθανε το 1989 στην Αθήνα.

• Ο **Βλάσης Κωτσιόπουλος** έφυγε και κείνος μικρός από το χωριό και εργάστηκε κοντά στο θείο του τον Δημόκριτο Γιαννακόπουλο, που ήταν αδερφός της μάνας του και είχε το διάσημο για μας τότε καφενείο “Τα Καλάβρυτα” στην οδό Κολοκοτρώνη, στην Αθήνα.

Το καφενείο αυτό για μας τότε ήταν η πρώτη μας καταφυγή όταν φτάσαμε στην Αθήνα, σκιασμένα χωριατάκια και ο Βλάσης ο πρώτος καθοδηγητής για το κάθε τι.

(Θυμάμαι, καθώς πέρναγα κείνον τον καιρό από κάποιο δρόμο, ακούω πίσω μου μια ομαδική φωνή. Βουνήσιε, βουνήσιε... Ήταν μια παρέα παιδιών που μου φώναζαν. Φαίνεται πως τα παιδιά έκαναν διάγνωση από τον τρόπο που περπάταγα, γιατί άλλο διακριτικό γνώρισμα για βουνήσιος δεν είχα).

Τον Βλάση τον συνάντησα, για τελευταία φορά στα Καλάβρυτα, όπου είχε έρθει εκδρομή με τη γυναίκα του.

Μετά την κατοχή ο Βλάσης δημιούργησε δική του επικερδή επιχείρηση καφεστιατορίου, κάπου στο Κουκάκι. Έχει δύο παιδιά που εργάζονται σε καλές θέσεις στο Δημόσιο. Πέθανε στη Δεκαετία του 1980.

• Ο **Γιώργης Κ. Μπάτσιος** έφυγε πολύ μικρός για την Αργεντινή όπου είχε προηγηθεί σαν μετανάστης ο πατέρας του Κώστας Μπάτσιος.

Μπτέρα του ήταν η Σοφιά, κόρη του Κωνσταντίνου Οικονόμου.

Το σπίτι του ήταν ακριβώς κάτω από το σπίτι των κληρονόμων του Γιάννη Γρ. Μπάτσιου. Σήμερα δεν υπάρχει απολύτως τίποτα από το σπίτι αυτό!

Θυμούμαι ένα απόγευμα κάναμε μάθημα στην τελευταία αίθουσα του τότε Δημοτικού σχολείου.

Εκείνη η αίθουσα είχε μια πόρτα που έβγαζε στο διάδρομο που υπήρχε στο πίσω μέρος του σχολείου. Εκεί υπήρχε και μια μεγάλη μάντρα που στήριζε το οικόπεδο του τότε Μπάμπια Ρήγα Ρηγόπουλου και η οποία ήταν γκρεμισμένη.

Κάποια στιγμή, ο δάσκαλος που μας έκανε μάθημα επιχείρησε να χτυπήσει το Γιώργη για κάποιο προφανώς παράπτωμα. Ο Γιώργης όμως φαίνεται πως είχε αντίρρηση γι’ αυτό. Ξέφυγε από το δάσκαλο, βγήκε από την πόρτα, σκαρφάλωσε στη γκρεμισμένη μάντρα και εξαφανίστηκε.

Δεν θυμούμαι αν ξαναγύρισε στο σχολείο. Δεν γνωρίζω πολλά πράγματα για τον Γιώργη. Μαθεύτηκε ότι πέθανε στην Αργεντινή και ότι ήταν ανύπαντρος.

• Με τον **Χρήστο Γ. Αργυρόπουλο** πήγαμε μαζί στο

σχολείο από την πρώτη Δημοτικού ως την τετάρτη Γυμνασίου. Στην συνέχεια ο Χρήστος σπούδασε Νομικά και έγινε δικηγόρος, εγώ ακολούθησα άλλους δρόμους, Διατηρήσαμε μέχρι του θανάτου του φιλία αδελφική.

Ήμαστε μαζί στην Αθήνα όταν έφυγε για τα Καλάβρυτα όπου και σκοτώθηκε το 1948. Ήταν έφεδρος αξιωματικός. Επέμενα εντόνως τότε και τον παρότρυνα να μην φύγει πάλι για μάχη μονάδα. Είχε μεγάλη μωπία και έπρεπε να υπηρετεί σε επιτελικές υπηρεσίες.

Εκτός αυτού, ο τότε αρχηγός του Γεν. Επιτελείου, Τάκης Σπηλιωτόπουλος, ήταν αδερφός της μάνας του. Ό,τι να του ζητούσε η αδερφή του πιστεύω θα γινόταν.

Θα πάω, μου έλεγε, να με φάνε τα κοράκια της πατρίδας μας.

Γιατί διάβολε βιάζεσαι; Θαρθεί και γι’ αυτό καιρός, Δεν τον μετέπεισα. Έφυγε.

Στο σχολείο ήταν ο ευφυέστερος μαθητής που είχε περάσει μέχρι τότε από τα Γυμνάσια Καλαβρύτων και Κλειτορίας. Στην πρώτη τάξη του Γυμνασίου το 1925 δώσαμε μαζί εξετάσεις στο Γυμνάσιο Καλαβρύτων, γιατί το Γυμνάσιο Κλειτορίας δεν λειτουργούσε τότε.

Στον πόλεμο του 1940 είχε επιστρατευθεί από νωρίς και όταν κηρύχτηκε ο πόλεμος βρέθηκε στην πρώτη γραμμή του μετώπου, όπου και έμεινε μέχρι τέλους.

Όταν, μετά την κήρυξη του πολέμου εναντίον της χώρας μας από τους Γερμανούς, αξιωματικοί και στρατιώτες ήταν έτοιμοι να τα παρατήσουν, ο Χρήστος φώναζε: “Και τους Γερμανούς τους σκοτώνουν τα βόλια, καθίστε κάτω”.

Στην κατοχή ήταν Διευθυντής του Επισιτιστικού Γραφείου της οδού Αχαρνών. Για τους νεότερους εξηγάω ότι στην Κατοχή το ψωμί και τα τρόφιμα, αν και όταν υπήρχαν, μοιραζόντουσαν με ειδικά δελτία τροφίμων, που τα διεχειρίζονταν τα επισιτιστικά γραφεία.

Την εποχή εκείνη του συνέσπασε έναν άνθρωπο με τον οποίο ήμαστε μαζί στρατιώτες, αλλά τότε ούτε το όνομά του θυμόμουν. Ο Χρήστος τον περιέθαλπε όσο και όπως μπορούσε. Αργότερα έμαθε ότι ο άνθρωπος που περιέθαλπε είχε διατελέσει δήμαρχος των Γερμανών.

Είχε γίνει έξαλλος μαζί μου. “Μου έφερες το φασίστα, το ρεμάλι να τον ταΐσω”, μου φώναζε. Είδα και έπαθα να τον πείσω ότι δεν ήξερα τι ήταν ο τύπος αυτός.

Σαν πατριώτης ο Χρήστος ήταν ακραιφνής και ανένδοτος. Το πατρικό σπίτι του Χρήστου είναι το μεγάλο Αργυροπουλείκο σπίτι που βρίσκεται πάνω από την Κωτσέικη Βρύση.

Ο Χρήστος ήταν φαινόμενο ευφυΐας, τόλμης και εντιμότητας. Σε όποιον τομέα και αν βρισκόταν θα προσέφερε μεγάλες υπηρεσίες.

Το έγκλημα του πολέμου γίνεται πολλαπλό όταν χάνονται τέτοιας αξίας άνθρωποι.

• Ένας Ολλανδός συγγραφέας ο Βαν Λουν, αν θυμάμαι σωστά το όνομα, έχει γράψει μια ιστορία της Ανθρωπότητας που την απευθύνει στα παιδιά του.

Στον πρόλογο του βιβλίου του γράφει: Αν ένα πουλί πηγαίνει κάθε ημέρα στον τεράστιο βράχο που βρίσκεται στην κορφή του ψηλού βουνού και ξύνει εκεί με το ράμφος του την πέτρα και αν από την δραστηριότητα αυτή του πουλιού, μετά από δισεκατομμύρια χρόνια, έχει σχηματιστεί κάποιο ελάχιστο κοίλωμα στο βράχο, τότε θα έχει περάσει μια στιγμή από την αιωνιότητα του χρόνου.

Τώρα, τι αντιπροσωπεύει η δική μας μικροζωή των 50-100 χρόνων, σε σχέση με αυτή τη "στιγμή";

Ασφαλώς ένα τίποτα του τίποτα.

Αν φανταστούμε ότι η ανθρωπότητα είναι ένα πο-

τάμι που κυλάει, η ζωή του καθενός από μας μπορεί ίσως να θεωρηθεί σαν ένα μόριο νερού που περνά, γίνεται ορατό για κάποιο εκατομμυριοστό του δευτερολέπτου και μετά χάνεται στον μεγάλο ωκεανό του μηδενός.

Αλλά το μόνον μόριο του νερού χάνεται, το ποτάμι όμως της ανθρωπότητας εξακολουθεί να κυλάει, κύριος οίδε για πόσο ακόμη.

Ο Γερμανός φιλόσοφος Σοπενχάουερ, στον ορισμό του, περί του τι είναι η ζωή, σαν έκφραση της ύλης, γράφει: Η ζωή αποτελεί απλόν επεισόδιον ανωφελώς διαταράσσον την γαλήνιον μακαριότητα της ανυπαρξίας και φαίνεται σαν μια τεράστια και ακατανόητη χλεύη.

Φίλια 14-8-2002

Βασ. Σακελλαρόπουλος

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ "ΖΕΥΓΟΛΑΤΙΟ"

Η λέξη Ζευγολατιό, επί βυζαντινής εποχής, εδήλωνε μια αγροτική περιοχή συγκεκριμένης έκτασης και με καθορισμένα σύνορα.

Μια τέτοια έκταση αποτελούσε μια φορολογική μονάδα, στο φορολογικό σύστημα του Βυζαντίου. Βάσει της αξίας γης αυτής της μονάδας, που καθοριζόταν ανάλογα με την αποδοτικότητα του εδάφους, πληρωνόταν και ο ανάλογος φόρος στο Δημόσιο.

Ας υποθέσουμε ότι ολόκληρη η αγροτική περιοχή του χωριού μας ήταν ένα "ζευγολάτιον" μια δηλαδή Βυζαντινή φορολογική μονάδα και ότι η αξία όλων των κτημάτων του χωριού υπολογιζόταν π.χ. σε 10.000 βυζαντινά νομίσματα.

Ο ετήσιος φόρος που θα έπρεπε να πληρώσει όλο το χωριό στο Δημόσιο προέκυπε από κάποιο προκαθορισμένο ποσοστό επί τοις εκατό, πάνω στο ποσό των 10.000 νομισμάτων, πάνω δηλαδή στην αξία της γης του ζευγολατίου. Ευνόητον είναι ότι

τελικά ο φόρος επιμεριζόταν στους κατοίκους, ανάλογα με τα στρέμματα γης που κατείχε ο καθένας μέσα στο ζευγολάτιον.

Με την πάροδο των χρόνων, μέσα στην περιφέρεια διαφόρων "ζευγολατίων" δημιουργήθηκαν καινούργια χωριά τα οποία κράτησαν το όνομα του χωριού μέσα στον οποίον αναπτύχθηκαν.

Έτσι νομίζω πρέπει να ερμηνευθεί το γεγονός ότι έχουμε πολλά χωριά με το όνομα ζευγολατιό.

Τα χωριά που φύτεψαν μέσα στα Βυζαντινά Ζευγολάτια είναι τα σημερινά δικά μας Ζευγολατιά.

Φυσικά η λέξη ζευγολατιό δεν έχει καμιά σχέση με τη λέξη "ζευγολάτης" που είναι η ιδιότης του αγρότη όταν σπέρνει τα χωράφια του. (Όταν σπέρνει είναι ζευγολάτης, όταν αλωνίζει είναι βαλμάς κ.ο.κ.)

Φίλια 21 Αυγούστου 2002

Β. Σακελλαρόπουλος

μοκετες - χαλια
δαπεδα πλαστικα & ξυλινα
βενετικα στορ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΣ

1. Β. Ηπειρού 141 πλ. Αττικής ☎ 5144440
2. Χαροκόπου 39 - Καλλιθέα ☎ 9567708
FAX: 9538291

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΡΥΣΟΥ

ΩΡΟΛΟΓΙΑ - ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ

*

Αθανάσιος Ιωάν. Καραμάνος

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ 77 ΚΑΛΛΙΘΕΑ • ΤΗΛ.: 93 91 333

Τα ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ της ΠΕΡΙΟΧΗΣ μας

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΕΡΗ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΟ 2ο ΜΙΣΟ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ.

Από το συμπατριώτη μας κ. Λυμπέρη Αθανάσιο, που διαμένει στο Αίγιο, πήραμε φωτοτυπημένες σελίδες βιβλίων στις οποίες περιέχονται πληροφορίες για το χωριό μας Φίλια στα μέσα του 19ου αιώνα, και την Ιερή Μονή Αγίου Αθανασίου στο 2ο μισό του ίδιου αιώνα τις οποίες και σχολιάζουμε προς πληροφόρηση των αναγνώστών μας.

Στη σελίδα 59 περιέχεται η παράγραφος:

«Κατά το έτος 1844 ηγούμενος ανέλαβεν ο Αρσένιος Γεωργιάδης και σύμβουλοι οι Βενέδικτος Χριστόπουλος και Ευλόγιος Τσιλίκας. Κατά το έτος τούτο ο εκ Φιλίων των Καλαβρύτων ιερέυς Νικόλαος Οικονόμου μετέβη εις Βλαχίαν προς συλλογήν χρημάτων εξ εράνων προς ανοικοδόμησιν εκκλησίας εις Φίλια. Επιστρέφων όμως διήλθεν εκ Κωνσταντινουπόλεως και παρέμεινεν εν τω εκεί μετοχίω τότε της μονής Ταξιαρχών, οπότε οι εκεί παρήμενοι μοναχοί του έδωσαν χρυσίον αρκετόν, το οποίον ο ευσυνείδητος Οικονόμου μετέφερε και παρέδωκεν εις την μονήν Ταξιαρχών και δια του χρυσίου εκείνου επεχρυσώθη το σκαλιστόν τέμπλον του ιερού ναού της μονής, σωζόμενον και σήμερον»

Όπως αντιλαμβάνεται ο αναγνώστης το στοιχείο που έχει σχέση με το χωριό μας και μας ενδιαφέρει είναι ότι το 1844 ο ιερέυς του χωριού μας Φίλια Νικόλαος Οικονόμου, μετέβη στη Βλαχία προκειμένου να συγκεντρώσει χρήματα από εράνους με σκοπό την ανοικοδόμηση εκκλησίας στο χωριό μας. Ασφαλώς και δεν πρόκειται για την ση-

μερινή εκκλησία του χωριού μας, αφού είναι γνωστό ότι θεμελιώθηκε το έτος 1905 και λειτουργεί από το 1921. Πρόκειται για την προγενέστερη εκκλησία που ήταν πάνω από τη βρύση, εκεί που είναι το εκκλησάκι ήταν το ιερό της (Άγιο Βήμα) και ο κυρίως Ναός ήταν πάνω από τη βρύση προς την πλατεία. Αυτή την εκκλησία φαίνεται ότι αντικατέστησαν οι πρόγονοί μας είτε διότι ήταν ανεπαρκής για τις ανάγκες των κατοίκων είτε γιατί κατεστράφη από ενδεχόμενο σεισμό ή άλλη αιτία. Με τις πέτρες της παλιάς εκκλησίας θεμελιώθηκε η σημερινή εκκλησία του χωριού μας, όπως φάνηκε πέρυσσι με την εκσκαφή που έγινε στην Ανατολική-Βόρεια και Δυτική πλευρά της, για να γίνει μόνωση από την υγρασία.

Περίπτωση να κράτησαν οι έρανοι πάνω από πενήντα χρόνια, μάλλον θα πρέπει να την αποκλείσουμε.

Μας εντυπωσιάζει το γεγονός ότι ο ιερέυς του χωριού μας Νικόλαος Οικονόμου, παρά τις δυσκολίες που οπωσδήποτε είχαν τα ταξίδια εκείνη την εποχή, δε δίστασε να ταξιδέψει στη Βλαχία, προκειμένου να φέρει χρήματα για την εκκλησία. Προφανώς η ευσέβεια των προγόνων μας ήταν μεγάλη και διακαής ο πόθος τους για την ανέγερση εκκλησίας, στοιχεία που όπως φαίνεται εκληροδότησαν στα παιδιά τους και τα εγγόνια τους, αφού και εκείνα έκτισαν τον περικαλή σημερινό Ναό του χωριού μας, τον οποίον ανακαίνισαν οι μεταγενέστεροι στα μέσα της 10ετίας του '60 και ανακαινί-

ζουμε κι εμείς σήμερα. **Οι εργασίες προχωρούν με γοργούς ρυθμούς και ελπίζουμε πολύ σύντομα να έχει ολοκληρωθεί η ανακαίνιση του εσωτερικού διακόσμου.**

Στις επόμενες φωτοτυπημένες σελίδες 344-345, 348-349, 350-351, 360-361 και 362-363 περιέχονται τα με αριθμούς: 2611, 5722, 5740, 2617 και 2609 συμβόλαια αντίστοιχα, με τα οποία εκμισθώνονται αγροί της Ιερής Μονής Αγίας Τριάδος Ακράτας που έχει συγχωνευτεί με την Ιερή Μονή Αγίου Αθανασίου του χωριού μας και λειτουργεί ως μετόχιόν της από Μοναχούς της Ιερής Μονής Αγίου Αθανασίου που διαμένουν στο μετόχιόν της Αγίας Τριάδος ως πληρεξούσιοι της Ιερής Μονής Αγίου Αθανασίου, σε κατοίκους της περιοχής, προκειμένου να φυτευτούν σταφιδάμπελα, με μίσθωμα επίσημον εισόδημα, κειμενόμενον από 15 έως 25 τοις εκατόν.

Μας εντυπωσιάζει το γεγονός ότι η Ιερή Μονή Αγίας Τριάδος Ακράτας είχε συγχωνευτεί με την Ιερή Μονή Αγίου Αθανασίου του χωριού μας και αποτελούσε μετόχιόν της. Τούτο σημαίνει κατά τη γνώμη μας, ότι η εν λόγω Μονή είχε περιέλθει σε παρακμή, ενώ η Ιερή Μονή Αγίου Αθανασίου θα πρέπει να βρισκόταν σε περίοδο μεγάλης ακμής.

Πληροφορούμεθα ακόμη ότι το 1885 Ηγούμε-

νος της Ιερής Μονής Αγίου Αθανασίου ήταν ο Ιερομόναχος Προκόπιος Ζουρνάς, από το Λευκάσιον προφανώς, και το Ηγουμενοσυμβούλιον αποτελούσαν οι Ιερομόναχοι Ιγνάτιος Φελεμέγκας και Θεοφάνη Γιαμάς, ενώ το 1889, Ηγούμενος ήταν ο Ιγνάτιος Φελεμέγκας και Σύμβουλος ο Προκόπιος Ζουρνάς.

Εν όψει της Ολυμπιάδος του 2004, ο συμπατριώτης μας κ. Λυμπέρης Αθανάσιος μας έστειλε και φωτοτυπία του καταλόγου Αρχαίων Ολύμπιωνικών, από την Ιστορία του Ελληνικού Έθνους τόμος Β' της Εκδοτικής Αθηνών, στον οποίο έχει εντοπίσει δύο Κλειτόριους Ολυμπιονίκες, πρόκειται, για τον Άλκετο Κλειτόριο, που πήρε μέρος στην 99η Ολυμπιάδα που έγινε το 384 π.Χ. στην πυγμή παιδών και τον Κριτόδαμο Κλειτόριο, που πήρε μέρος στην 102η Ολυμπιάδα, που έγινε το 372 π.Χ. στην πυγμή παιδών επίσης.

Η ανάδειξη Κλειτόριων παιδών σε Ολυμπιονίκες αποδεικνύει τη σπουδαιότητα του Αρχαίου Κλειτόρα ως Πόλης-Κράτους της περιοχής μας.

Συγχαίρουμε το συμπατριώτη μας κ. Λυμπέρη Αθανάσιο για τις πνευματικές του ανησυχίες και ενασχολήσεις και τον ευχαριστούμε για τις φωτοτυπίες που μας έστειλε.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Αδελφότης Φιλιωτών Καλαβρυτινών «Ο ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ», εκπροσωπώντας το σύνολο των πατριωτών, εκφράζει τις ευχαριστίες του στον κ. Παναγιώτη Παπαγιαννακόπουλο, γιό του μέλους του Δ.Σ. κ. Γιάννη Παπαγιαννακόπουλο, για τη δημιουργία του Σάϊντ [www.adelfotis-filioton.gr].

Έτσι ανοίγεται ένα παράθυρο στο διαδίκτυο και ελπίζουμε οι νέοι του Συλλόγου μας να δραστηριοποιηθούν και να επικοινωνούν και ηλεκτρονικά μεταξύ τους, διευρύνοντας τα όρια της «Αδελφότητας» και συσφίγγοντας τις σχέσεις τους.

***Ο Γεν. Γραμματέας
Γιάννης Καρακωσταντής***

ΤΑ ΦΙΛΑΪΚΑ ΚΑΛΥΒΙΑ

Συνέχεια των προηγούμενων

✍ Γράφει ο Ντίνος Καραμάνος

Στο προηγούμενο τεύχος είχα αναφερθεί με λίγα λόγια στους οικισμούς ΧΑΝΙΑ και ΖΕΥΓΟΛΑΤΕΙΟ. Αυτοί έχουνε πολλά κοινά με τα Καλύβια. Τα παιδιά τους ερχόσανε στο Δημοτικό Σχολείο των Καλυβίων και μάλιστα μπορώ να 'πώ ότι μαζί με τα παιδιά των Πάνω Καλυβίων αποτελούσαν τα μισά του σχολείου. Μα και αργότερα, όταν έγινε η Εκκλησία-Ενορία της Ζωοδόχου Πηγής έγιναν ενορίες της και σ' αυτήν τελούσαν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα. Και στο Κοιμητήριο των Καλυβίων αναπαύονται οι νεκροί τους.

Θέλω να προσθέσω λίγα ακόμα λόγια για τους οικισμούς αυτούς. Έγραφα για το Ζευγολατείο ότι ήτανε το κατάλυμα των ζευγολατών και θεωρώ ότι είναι αυτονόητο ότι έργο τους ήτανε η καλλιέργεια του πλουσιώτατου και παραγωγικότερου κάμπου Κυνηγάρι-Παγκρατικός μέχρι το κάτω μέρος της Καρυάς. Βέβαια δεν πρέπει να φανταστούμε ότι ήτανε ίδιος ο κάμπος όπως είναι σήμερα, που είναι στεγνός και μικροτεμαχιασμένος (μικροϊδιοκτησίες). Γνωστού όντως ότι οι πλούσιες εκτάσεις παραχωρούνταν κυρίως σε στρατηγούς από τον ανώτατο Άρχοντα, σαν αμοιβή για τις πολεμικές υπηρεσίες που του πρόσφεραν και με την υποχρέωση να διατηρούνε και συντηρούνε με δικά τους έξοδα στρατό ετοιμοπόλεμο, εύκολα μπορούμε να φανταστούμε ότι ο κάμπος αυτός ανήκε κάποτε σε κάποιον τέτοιον «μεγαλοκαρχαρία» και οι ζευγολάτες ήτανε οι δουλοπάροικοι, οι δουλευτάδες του κάμπου.

Κι έτσι μέσα από αυτήν την ιστορική διαδικασία ξεφύτρωσε ο οικισμός «Ζευγολατείο».

Βέβαια η εποχή αυτή είναι δύσκολο να προσδιοριστεί αφού δεν υπάρχουν γραπτά στοιχεία, οπωσδήποτε όμως πρέπει ν' ανάγεται στην πρώτη χιλιετία της χρονολογίας μας. Τα ίδια πρέπει να φανταστούμε και για τα ΧΑΝΙΑ γιατί και γι' αυτά δεν υπάρχουν πληροφορίες.

Εκείνο που μπορούμε να παρατηρήσουμε είναι ότι είναι Χάνια και όχι Χάνι, άρα εκεί υπήρχε πολύ πέρασμα από διαβάτες και αυτό θα εξετάσουμε στη συνέχεια.

Η ΔΗΜΟΣΙΑ

Έτσι λέγαμε, μέχρι που έγινε στη δεκαετία του '60, η Εθνική οδός «111», το δρόμο που ερχότανε από το Μύλο του Καμπά, πέρναγε από το ΦΙΛΑΪΚΟ ΓΙΟΦΥΡΙ ή ΓΙΟΦΥΡΙ ΤΟΥ ΤΣΕΡΝΟΤΑΜΠΕΝ, έσμιγε με έναν μικρότερης κυκλοφορίας που ερχότανε από το Κυνηγάρι και μέσα από τα Φιλαΐκα Χάνια, ακολουθούσε στην ίδια πορεία με τον σημερινό «111» μέχρι το Κοκοβίτικο μετά την ΞΕΡΟΒΡΥΣΗ και συνέχιζε για Τριπόταμα - Ηλεία. Αυτός ο δρόμος είναι αρχαιότατος και ερχότανε από το ΑΡΓΟΣ, το αρχαίο Άργος και πήγαινε στην Ολυμπία.

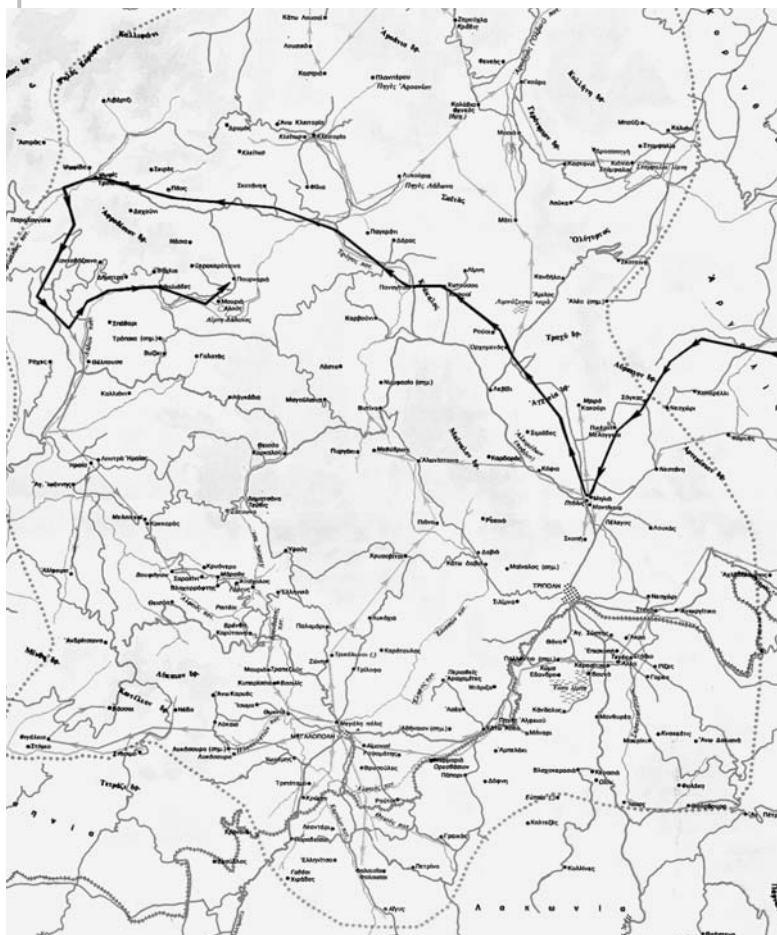
Όσο και αν φαίνεται αυθαίρετη η σκέψη μου αυτή, εγώ τη θεωρώ σωστή, γιατί δεν βρίσκω άλλο καλύτερο και κοντινότερο δρόμο για να πήγαιναν οι Αργείοι στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Οι εμπορικές και πολιτιστικές σχέσεις που είχανε το Άργος με τον Αρχαίο Κλείτορα, (βλέπε «ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΚΛΕΙΤΩΡ» του Ι. Λάμπρου, Εκδόσεις ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 1994), σίγουρα γινόντανε μέσα από αυτήν την διαδρομή, που σε κάποιο σημείο έστριβε δεξιά για να φτάσει στον Κλείτορα.

Μα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες ο δρόμος αυτός εξυπηρετούσε και την Αρχαία ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ, τον ΟΡΧΟΜΕΝΟ και δεν ξέρω ποιες άλλες πόλεις ίσως και την ΤΕΓΓΕΑ.

Σ' αυτά πρέπει να προσθέσουμε κι άλλη μια βεβαιότητα. Ο δρόμος αυτός πρέπει να ήτανε και καρδόδρομος για να περνάνε οι άμαξες των Αρχόντων και των Αριστοκρατών.

Το δρόμο αυτό πέρασε και ο περιηγητής ΠΑΥ-

ΣΑΝΙΑΣ το 174 μ.Χ. Η πορεία του σημερινή με το συνεχές βέλος στο χάρτη που δημοσιεύουμε, παρμένον από το βιβλίο: «ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ» της Εκδοτικής Αθηνών, σε μετάφραση - σχόλια του Νικολάου Παπαχατζή ΑΘΗΝΑ 1980.

Από την Αργολίδα εισέρχεται στην Αρκαδία, στην ΜΑΝΤΙΝΕΙΑ που ήταν κοντά στο σημερινό χωριό Μπλιά και από εκεί ακολουθεί πορεία δεξιότερα από το Λεβίδι για να φτάσει στον ΟΡΧΟΜΕΝΟ-ΚΑΦΥΑΙ (Χωτούσα) - ποταμό ΤΡΑΓΟ, περνάει τον ΛΑΔΩΝΑ και μέσα από την περιφέρεια ΦΙΛΙΩΝ αριστερά από ΣΚΟΤΑΝΗ-ΠΑΟ φτάνει στην αρχαία ΨΩΦΙΔΑ (Τριπόταμα).

Από εκεί δεν προχωράει για ΦΟΛΟΗ-ΗΛΕΙΑ αλλά στρίβει αριστερά και δεξιότερα από τη σημερινή Κοτοβάζαινα - Δίβριτσα (Δήμητρα) φτάνει στους ΘΑΛΙΑΔΕΣ για να τερματίσει στην ΠΟΔΟΓΟΡΑ (Πουρναριά).

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Στην εποχή της Φραγκοκρατίας 1204 μ.Χ. και μετά ο δρόμος αυτός δεν εξυπηρετούσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες, γιατί ως γνωστόν τους είχε απαγορέψει ο Μ. Θεοδοσίος το 394 μ.Χ. Εξυπηρετούσε όμως άλλους σκοπούς, εμπορικούς και κυρίως στρατιωτικούς, γιατί είναι ο μόνος δρόμος που κόβει στα δύο την Β. Πελοπόννησο. Έτσι οι καταχτητές Φράγκοι για να έχουν ασφαλή χρήση του δρόμου, έφτιαξαν κατά μήκος τους Πύργους. Στην περιοχή που εξετάζουμε είχαν φτιάξει τρεις τέτοιους πύργους. Τον έναν στην Παγκρατείκη περιοχή που έχει και σήμερα την ονομασία Κάστρο και τους άλλους δύο στη Φιλαίικη, που σήμερα έχουν την ονομασία Ρίζα του Πύργου και Χασνά.

Βέβαια η δεύτερη ονομασία ΧΑΣΝΑ (ΧΑΣΝΕΣ) είναι τούρκικη και σημαίνει ταμείο, όμως πιστεύω ότι η ονομασία αυτή είναι μεταγενέστερη.

Εκτός από τα τρία αυτά κάστρα, στο Φιλαίικο μέρος υπάρχουν και άλλα δύο που εκπληρούσαν τον ίδιο σκοπό, το Κάστρο του Δράγγου και η Βίλλα. Νομίζω ότι η Βίλλα βρίσκεται σε ψηλότερη θέση από του Δράγγου και ως εκ τούτου θαρώ ότι επέπτευε τα τέσσερα άλλα. Έτσι όλες οι εχθρικές στρατιωτικές κινήσεις είτε από τον κάμπο της Κατσάνας είτε από το Λυκουραϊκό διάσελο είτε από την περιοχή του Τράγου ποταμού ελέγχονταν πλήρως. Το μέσο της τότε τηλεπικοινωνίας ήταν το σύστημα της «ΦΡΥΚΤΩΡΙΑΣ», δηλαδή με αναμμένους δαυλούς-πυρσούς μεταδίδανε από πύργο σε πύργο κωδικοποιημένα σήματα.

Και έτσι η προειδοποίηση για εχθρικές κινήσεις ήταν άμεση και γρήγορη.

ΛΟΥΣΤΡΑ

Για τα μέτρα ασφαλείας του δρόμου αυτού πιστεύω ότι ιδρύθηκε και ο οικισμός ΛΟΥΣΤΡΑ. Οδηγούμαι σ' ένα τέτοιο συμπέρασμα πρώτον γιατί η ονομασία είναι Λατινική-Ιταλική (βλέπε ετυμολογικών Λεξικών Ν. Ανδριώτη), που σημαίνει καθαρή, γυαλιστερή, λαμπερή, δεύτερο είναι κοντά στο δρόμο και τρίτο μου είναι δύσκολο να διανοηθώ ότι ο οικισμός ιδρύθηκε από Έλληνες και του δόθηκε ξένη ονομασία.

Άρα αν είναι σωστή η σκέψη μου αυτή, εύκολα μπορώ να την επεκτείνω και να υποθέσω ότι ο οικισμός Λούστρα ήταν το κατάλυμα των φρουρών του δρόμου. Ο οικισμός ερημώθηκε κάπου στα μέσα του 18ου αιώνα (1760-70), όπως προκύπτει και από την απογραφή Γκριμάντ του 1700 μ.Χ. (βλέπε μελέτη Βασίλη Παναγιωτόπουλου: ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 13ος-18ος ΑΙΩΝΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 1987), όπου στη σελ. 270 και με αυξ. αριθμό 109 αναφέρει LUSTRES (Λούστρες) αγνοώντας πού βρισκόταν αυτός ο οικισμός, και στις στήλες 2, 3 στους άρρενες ηλικίας 1 έως 16 ετών 0 άτομα και 16 έως 30 2 άτομα και αντίστοιχα στις στήλες 8 και 9 θηλέων 7 και 3 άτομα.

Από εκεί και πέρα εύκολα βγαίνει το συμπέρασμα ότι ελλείψει ανδρών τα κορίτσια παντρεύτηκαν σε άλλους οικισμούς χωριά και η Λούστρα ερήμωσε, όταν πέθαναν και οι τελευταίοι κάτοικοι, που πιθανολογώ ότι αυτό συνέβη γύρω στα 1760-1770.

Έως εμάς δεν έφτασε κανένα πληροφοριακό στοιχείο, παρά μόνο μια προφορική παράδοση ότι ο οικισμός ήταν τούρκικος και ότι μέσα υπήρχε και τζαμί.

Βέβαια δεν είναι εύκολο ν' αγνοήσουμε την παράδοση, αλλά το όνομα Λούστρα είναι τούρκικο;

Στο ερώτημα αυτό η απάντηση με σιγουριά αρνητική. Αν είχαμε σήμερα στη διάθεσή μας κάποια στοιχεία ή και τα επώνυμά τους θα μας φωτίζανε κάπως το πρόβλημα.

Στην ίδια κατηγορία των φρουρών του δρόμου πιθανολογώ ότι είναι οι κάτοικοι του Τσιορωταϊκού οικισμού ΣΚΑΛΑ, γιατί και η ονομασία «Σκάλα» και το επώνυμο «Σκάρπα» είναι ξένα και όχι Ελληνικά (Φράγκικα-Ιταλικά).

Και αν θυμάμαι καλά από τα μαθητικά μου χρόνια υπήρχε και εκεί ένας πύργος και μάλιστα σε καλή κατάσταση. Δεν αποκλείω όμως να ήτανε μεταγενέστερος δηλαδή Βενετσιάνικος και όχι Φράγκικος.

Συνεχίζεται...

Καλλιθέα, Σεπτέμβριος 2002

Ο ΛΑΪΚΟΣ μας ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΧΘΕΣ και ΣΗΜΕΡΑ Σ' ΟΛΕΣ τις ΕΚΦΑΝΣΕΙΣ της ΖΩΗΣ μας

ΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ Ο ΘΕΡΟΣ

Κ.Θ. Γιαννακόπουλου

Στο τεύχος “11” του περιοδικού μας μιλήσαμε για τη σπορά, την ευλογημένη εκείνη εργασία που γέμιζε με ικανοποίηση και ελπίδες την ψυχή του ζευγολάτη και όλων των μελών της οικογενείας του.

Όσο κρατούσε η σπορά, τους βασάνιζε η αγωνία να κάνει καλό καιρό, να προφτάσουν να σπείρουν όλα τους τα χωράφια, πριν πιάσει ο χειμώνας, και σαν τελείωναν, η χαρά και η αγαλλίαση, η ανακούφιση, ήταν έκδηλη στο πρόσωπό τους.

Πώς πάει το χωράφι; Κοντεύετε;

- Έχουμε δυο-τρεις ημέρες ακόμη! αν μας κάμει καιρός, τούτη τη βδομάδα θα τελειώσουμε! Εσείς πώς πάτε;

- Τελειώσαμε! (και το πρόσωπό τους λάμπει από τη χαρά). -Και του χρόνου!

Η σπορά συνήθως τελειώνει εκεί γύρω στα Χριστούγεννα, αν τους βρήθαγε ο καιρός, αν τύχαινε όμως ο καιρός να είναι τοατάλικος, δηλαδή να είναι βροχερός με χαμηλές θερμοκρασίες, κρύος, οπωσδήποτε εκείνοι που είχαν πολλά χωράφια, έσπερναν και μετά τα Χριστούγεννα και τότε έλεγαν πως οψίμιζαν εκείνα τα χωράφια.

“Πέντε μήνες ένα κόμπος, ένας μήνας πέντε κόμποι”, λέει μια λαϊκή παροιμία, που σήμαινε ότι τους πέντε πρώτους μήνες, ο σπόρος μέσα στο χώμα χρειάζεται να φουσκώσει, να ριζοβολήσει, να βλαστήσει, να βγει δηλαδή το φύτρο και μόλις που κατορθώνει να φτιάξει ένα κόμπο. Πρόκειται για το διάστημα από το Νοέμβριο ως και το Μάρτιο, ενώ τον Απρίλιο που ο καιρός ζεσταίνει, τα σπαρτά αναπτύσσονται πολύ γρήγορα και μάλιστα αν επαληθεύσει και η παροιμία που λέει: **“αν ρίξει ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης άλλο ένα, χαράστονε το γεωργό που έχει πολλά σπαρμένα”**, τα σπαρτά αποκτούν πέντε κόμπους. Το Μάιο θα ολοκληρώσουν τον κύκλο της ανάπτυξής τους, θα ανθίσουν και θα ακολουθήσει το μέστωμα, θα ψωμώσουν δηλαδή, ενώ τον Ιούνιο θα ωριμάσουν, θα ροδίσουν και θα φτάσει και η ευλογημένη ώρα του θερισμού.

Μαζί με τα σπαρτά όμως αναπτύσσονται και τα ζιζάνια, δηλαδή τα αγριόχορτα, που πολλές φορές πνίγουν τα σπαρτά, όπως λέει και το Ευαγγέλιο στην παραβολή του Καλού Σπορέως. Έτσι ο γεωργός ήταν υποχρεωμένος την Άνοιξη να βοτανίσει τα σπαρτά του, αν

ήθελε να μη πάθει ζημιά, να βγάλει δηλαδή τα αγριόχορτα. Η δουλειά αυτή ήταν πολύ κουραστική και επίπονη και την έκαναν συνήθως οι γυναίκες.

Ήταν υποχρεωμένες να δουλεύουν όλη την ημέρα, σκυμμένες κάτω από τον ανοιξιάτικο ήλιο που πολλές φορές είναι βασανιστικός. Από την κοπιαστική αυτή δουλειά τις απάλλαξε η επιστημονική έρευνα που ανακάλυψε τα ζιζανιοκτόνα γεωργικά φάρμακα και η βιομηχανία που τα παρήγαγε και τα παράγει σε μεγάλες ποσότητες, ικανές να καλύψουν όλες τις ανάγκες των γεωργών. Έτσι η δουλειά αυτή πέρασε και πάλι στους άντρες, οι οποίοι ράντιζαν με τους ψεκασθήρες τα σπαρτά με διάλυμα ζιζανιοκτόνου και τα απάλλασαν από τα αγριόχορτα. Η παραγωγή τους βελτιώθηκε κατά πολύ. Τα ζιζανιοκτόνα μύριζαν άσχημα και οι γεωργοί έπρεπε να προσέχουν να μην τα εισπνέουν, γιατί ήταν επικίνδυνα, και επειδή δεν διέθεταν μάσκες, έβαζαν στο πρόσωπό τους ένα μαντίλι. Φρόντιζαν να ραντίσουν τα σπαρτά πρωί-πρωί που δε φυσούσε και ο ήλιος ακόμη δεν έκαιγε και πάλι γύριζαν στο σπίτι με ζαλάδα και πονοκέφαλο, τα δε ρούχα τους μύριζαν για πολλές ημέρες ζιζανιοκτόνο.

Ο χρόνος όμως τρέχει, ο καιρός περνάει, οι μέρες διαδέχονται η μια την άλλη, οι εβδομάδες το ίδιο, οι μήνες, οι εποχές! Έτσι την Άνοιξη τη διαδέχεται το καλοκαίρι που τα σιτηρά ωριμάζουν, και έρχεται η ώρα του θερισμού. Ο γεωργός θα κάνει και πάλι τις κατάλληλες προετοιμασίες πριν ακόμη αρχίσει να θερίζει τα σπαρτά του. Θα φροντίσει να έχει τα απαραίτητα δρεπάνια και να είναι σε καλή κατάσταση. Θα φροντίσει τα σαμάρια των ζώων για τη μεταφορά των δεματιών στα θημωνοστάσια, και καλά αν είχε δικό του αλώνι και θημωνοστάσι, αν όμως δεν είχε; Μεγάλος πονοκέφαλος! Έπρεπε να παρακαλέσει κάποιον από αυτούς που είχαν να τον αφήσει και αυτόν να βάλει σε κάποια γωνιά τα δεμάτια του και να τον συμπεριλάβει κι εκείνον σ' αυτούς που θα αλώνιζαν στο αλώνι του, μετά βέβαια από τον ίδιο.

Αφού εξασφάλιζε αλώνι και θημωνοστάσι, επισκεπτόταν τα χωράφια του και όταν διαπίστωνε ότι ήταν ώριμα τα σπαρτά του, άρχιζε το θερισμό.

“Θέρος - τρύγος - πόλεμος”, λέει μια παροιμία. Και πραγματικά όλο το χωριό είναι στο πόδι από πολύ πρωί,

πριν ακόμη φωτίσει! Το πρώτο που φρόντιζαν να πάρουν μαζί τους ήταν η βαρέλα με το νερό, τη γέμιζαν από το βράδυ στη βρύση στον Αν-Βλάση ή πρωί-πρωί, αν τους βόλευε. Χωρίς νερό ήταν αδύνατο να περάσουν την ημέρα τους δουλεύοντας κάτω από τον καυτό ήλιο του καλοκαιριού. Έπαιρναν βέβαια, και το τράστο με το ψωμί και ό,τι προσφάι είχαν, τυρί, ελιές, σαρδέλες, κρεμμύδι, σκόρδο, τουρού σκορδοβλάστικα, πατάτες βραστές και βακαλάο παστό, τηγανισμένο. Δεν ξεχνούσαν βέβαια τα δρεπάνια, απαραίτητα εργαλεία για το θερισμό. Τα έβαζαν όλα επάνω στα ζώα τους και ξεκινούσαν για τα χωράφια τους. Εκεί κρεμούσαν τα τρόφιμά τους σε κάποιο δέντρο, για να αποφύγουν τα μερμήγκια, και σκέπαζαν τη βαρέλα με το νερό στον ίσκιο για να διατηρηθεί το νερό δροσερό.

Τα ζώα τα έδεναν σε κάποια άκρη να βόσκουν, χωρίς να κάνουν ζημιά στα σπαρτά. Είχαν φροντίσει να τα έχουν ποτίσει πρωί-πρωί περνώντας από την Κωτσείκη βρύση, τη Λούτσιδα, το Καμίμι, του Σπέζι, του Καλμπάκι ή όπου αλλού τους βόλευε, γιατί δεν έκαναν όλη την ημέρα χωρίς νερό. Αν τους βόλευε τα πότιζαν και το μεσημέρι.

Οι γυναίκες με μαντίλια στο κεφάλι, μακρυνά μανίκια για να προστατεύουν τα χέρια τους και κάλτσες για να προστατεύουν τα πόδια τους, και οι άνδρες με ψάθινα καπέλα στο κεφάλι, έπαιρναν τα δρεπάνια, πήγαιναν στην άκρη του χωραφιού και αφού έκαναν το σταυρό τους, άρχιζαν το θέρο. Με το ένα χέρι κρατούσαν το δρεπάνι, με το άλλο έπιαναν τα στάχια και γέμιζαν τη χεριά τους. Άφηναν την πρώτη χεριά, τη δεύτερη πάνω στην πρώτη και με δυο-τρεις χεριές ή και περισσότερες ανάλογα με το πόσο ψωμωμένα ήταν τα σπαρτά, έκαναν το χερόβολο, το οποίο έδεναν με τρία - πέντε στάχια. Χρειάζονταν κάποια τέχνη για να δέσει κανείς το χερόβολο και αυτή την τέχνη τη μάθαιναν οι παλιότεροι στους αρχάριους. Όλοι οι θεριστές ήταν πλάι-πλάι σε μια γραμμή και έπαιρνε ο καθένας συγκεκριμένο πλάτος του χωραφιού που το έλεγαν έργο. Όταν έφταναν στην άλλη άκρη έλεγαν πως τέλειωσαν τον έργο και άρχιζαν άλλον κατά τον ίδιο τρόπο. Αυτό γινόταν πολλές φορές ως το μεσημέρι, οπότε ερχόταν η ώρα του φαγητού και της ανάσας. Πήγαιναν στον ίσκιο, με κάποιο κύπελο, έπιναν δροσερό νερό από τη βαρέλα, κατέβαζαν το τράστο με τα τρόφιμα και έστρωναν τραπέζι με τα φαγώσιμα που είχαν πάρει μαζί τους. Πολλές φορές, αν ευκαιρούσε η νοικοκυρά και το χωράφι ήταν κοντά στο χωριό, έμενε στο σπίτι, μαγείρευε και πήγαινε το φαγητό στο χωράφι. Αυτό γινόταν ιδιαίτερα όταν είχαν και ξένους εργάτες, συνήθως γυναίκες που θέριζαν. Αν έκανε πολλή ζέστη, έδιναν νερό στους θεριστές στον έργο, καμιά φορά και ούζο, κανένα λουκούμι κ.λ.π. Επειδή δε έφευγαν πολύ πρωί και δεν έτρωγαν στο σπίτι, κατά τις 10 η ώρα κολάτσιζαν πρόχειρα στο χωράφι, για να στηλωθούν και να αντέξουν τη δουλειά ως το μεσημέρι. Το κρασί, λό-

γω της ζέστης, δεν τους ήταν απαραίτητο, πολλοί βέβαια έπαιρναν και κρασί μαζί τους, αν είχαν και δεν τους είχε ξινίσει.

Τα ζώα, αφού μάζευαν τα χερόβολα, τα έδεναν στο θερισμένο που είχε περισσότερο φαί, για να βοσκίσουν καλύτερα. Φρόντιζαν μάλιστα να τους βγάζουν τα σαμάρια για να μη καίγεται το κορμί τους από τη ζέστη.

Μετά το φαγητό και αφού βέβαια είχαν ξεκουραστεί, άρχιζαν πάλι τη δουλειά κατά τον ίδιο τρόπο. Τώρα όμως, με γεμάτο στομάχι, δεν ήταν εύκολο να σκύβει κανείς και τα πράγματα δυσκόλευαν. Και πάλι νερό στον έργο με το κύπελο από τη βαρέλα, μετά το μεσημεριανό φαγητό, και κανένα κορόμπλο, κανένα κομμάτι αγγούρι για δροσιστικό ή άλλο αντιψύχι. Ήταν πλέον απόγευμα, ο ήλιος είχε ήδη γυρίσει προς τη δύση, και οι θεριστές έπαιρναν και κανένα τραγουδάκι:

Ήλιε γιατί μαρμάρωσες

δεν πας να βασιλέψεις;

Σε καταριούνται οι εργατιές

του κόσμου οι δουλευτάδες...

και άλλα παρόμοια.

Έτσι ξεχνούσαν την κούραση, η δουλειά γινόταν με αργότερους ρυθμούς, η ώρα πενούσε, ώσπου ο ήλιος βούταγε προς τη δύση, το αεράκι που εν τω μεταξύ άρχιζε να φυσάει, τους δρόσιζε και τότε η εργασία γινόταν πιο γρήγορη, να τελειώσει ο έργος, να βγάλουν και έναν ακόμη, ώσπου να δύσει ο ήλιος και αν μπορούσαν, να τελειώσουν το χωράφι.

Με τη δύση του ήλιου, όπως και να είχε το πράγμα, οι εργατιές θα σταματούσαν τη δουλειά, θα μάζευαν τα πράγματά τους, θα έβαζαν τα σαμάρια στα ζώα τους, θα κρεμούσαν την άδεια βαρέλα και το σχεδόν άδειο τράστο στα σαμάρια και θα επέστρεφαν στο χωριό, φροντίζοντας οπωσδήποτε να ποτίσουν τα ζώα τους και να τα δέσουν κάπου κοντά στο χωριό για να τα πάρουν πάλι την άλλη ημέρα, προκειμένου να επαναλάβουν τα ίδια και τα ίδια, ώσπου να τελειώσει ο θέρος.

Πρώτα θέριζαν τα κριθάρια και τις βρώμες. Αυτά τα έσπερναν πρώτα και ωρίμαζαν και πρώτα. Τα λαθούρια και τους βίκους τα έβγαζαν πριν μεστώσουν καλά-καλά για ζωοτροφές. Άφηναν και κάποια να μεστώσουν και τα αλώνιζαν για να έχουν σπόρο και λαθούρι και βίκο.

Επιστρέφοντας στο σπίτι, η νοικοκυρά θα φρόντιζε για το βραδινό φαγητό και όχι μόνο. Έπρεπε να λάβει τα μέτρα της και για την επομένη ημέρα. Να ετοιμάσει το φαγητό που θα έπαιρναν μαζί τους. Ο άνδρας θα έβγαине στο μαγαζί για να ακούσει κανένα νέο, να πει κανένα ούζο και να γυρίσει στο σπίτι, να φάνε, και να πέσουν να ξεκουραστούν, γιατί την επομένη θα σπκωθούν και πάλι πρωί και θα επαναλάβουν τα ίδια και τα ίδια ώσπου να τελειώσει ο θέρος και να αρχίσει το δέσιμο και το κουβάλημα των δεματιών από το χωράφι στο θημωνοστάσι.

Από το συμπατριώτη και συνεργάτη μας
κ. Κων/νο Κίτσο που διαμένει στην Πάτρα,
πήραμε και δημοσιεύουμε το ακόλουθο:

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Στο τεύχος Απριλίου - Μαΐου του περιοδικού Μας "ΦΙΛΙΑ" και οι απαντησού ΦΙΛΙΩΤΕΣ, η συνταξιούχος δασκάλα Φώτω Σταματακοπούλου διόρθωσε το γραφτό μου που είχε δημοσιευθεί στο τεύχος Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου - Μαρτίου και του έβαλε πολλές κοκκινιές.

Έτσι κι εγώ πιστεύω ότι αδικήθηκα, βγαίνω παρανοούμενος και εξηγώ τα ημάρτημένα σημεία:

α) Τον τίτλο συνταξιούχου εκπαιδευτικός δεν τον έβαλα εγώ στο άρθρο μου αλλά η σύνταξη του περιοδικού και δεν μπορώ να καταλάβω τι το μεμπτόν έχει ο τίτλος του εκπαιδευτικού. Άλλωστε τι πιο τιμητικό από την προσφώνηση "δάσκαλε".

β) Ο μύλος του Πετιμεζιά (όπως λέμε ο μύλος του Καμπιά, ο μύλος του καλογέρου, ο μύλος του Καρκούλια), ανεξαρτίτως ιδιοκτησίας περιήλθε πράγματι στον Βλάσιο Κίτσο από τους αδελφούς Χαμακιώτη και ουδώς από το άρθρο μου προκύπτει ότι αγοράσθηκε από τον Πετιμαζιά.

γ) Είναι γνωστό ότι λόγω της θέσεώς τους οι νερόμυλοι, ήσαν στέκια (φωλιές) των κλεφτών Πανελληνίως, και όχι μόνον της περιφέρειάς μας, όπως αναφέρει η επιστολογράφος.

δ) Το 1938 ο ιδιώτης εμπειροτέχνης ηλεκτρολόγος μηχανικός Κοσμάς Γεωργόπουλος από τη Βάρδα Ηλεί-

ας, επρότεινε στον πατέρα μου, ο οποίος και απεδέχθη την πρόταση του, την εγκατάσταση μηχανής παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος με κινητήριο δύναμη την υδατόπτωση του μύλου.

Η εγκατάσταση έγινε μέσα στο χώρο του υδρομύλου και στα εγκαίνια που έγιναν για τον ηλεκτροφωτισμό ενώπιον αρκετού κόσμου, ο τότε πρόεδρος της κοινότητας Χρ. Σταματακόπουλος όταν ο Κοσμάς Γεωργακόπουλος ανέβασε τον διακόπτη για να ηλεκτροφωτιστεί ο χώρος, έσπασε μέσα στο μύλο μία πετρελαιόλαμπα (αντί για φιάλη σαμπάνιας όπως στην καθέλκυση νεότευκτων πλοίων) και ανέκραξε "δεύτε λάβετε φως". Εκείνο που δεν μπορώ να βεβαιώσω είναι αν η πετρελαιόλαμπα (ιδιοκτησίας του τότε μαθητή στο Γυμνάσιο και ήδη συναδέλφου εν συντάξει Ανδρέου Παπαδοπούλου) ήταν πράγματι πεντακοσάρα. Αν έγινε και παρόμοια τελετή στην πλατεία του χωριού, ας το πουν εκείνοι που παρίσταντο.

Αυτά τα γράφω : 1) Γιατί είμαι αρκετά παλιότερος; της επιστολογράφου, 2) Γιατί ήμουν αυτόπτης και αυτίκοος μάρτυς και 3) Γιατί δεν προτίθεμαι να επανέλθω επί του θέματος.

Πάτρα, 18/8/2002

Κώστας Κίτσος

Οι νερόμυλοι και η προσφορά τους ανά τους αιώνες

Του Κων/νου Κίτσου
Συνταξ/χου Δασκάλου

(Συνέχεια προηγούμενου)

ΟΙ ΛΙΜΝΟΜΥΛΟΙ

Εκτός από τους μύλους που κινούνται με νερά συνεχούς ροής από τα ποτάμια ή τα ξεροπόταμα, υπάρχουν και οι λιμνόμυλοι. Εάν σε κάποιο μέρος βγαίνει αρκετό νερό, όχι όμως τόσο να κινηθεί και ένας μύλος, τότε οι κάτοικοι κατασκευάζουν ένα φράγμα και σχηματίζεται μια λίμνη, η οποία συγκεντρώνει νερό όλη τη νύχτα και ο μύλος εργάζεται την ημέρα. Έχω ιδεί έναν αυτού του είδους μύλο, που ευρίσκεται στο Αγρίδι Καλαβρύτων κοντά στο Σοπωτό και ανήκει στους κληρονόμους του αείμνηστου Λάμπη Λούκου.

Βέβαια, οι μύλοι του τύπου αυτού είναι ελάχιστα, δεν είναι μεγάλης ισχύος, ωστόσο όμως εξυπηρετούνται αρκετά οι κάτοικοι της περιοχής τους.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΥΛΟΥ

Για να λειτουργήσει τέλεια και με ικανή απόδοση ένας καλός μύλος, χρειάζεται πρώτα απ' όλα το मुλαύλακο που μεταφέρει το νερό στο μύλο.

Στο σημείο που βρίσκεται ο μύλος πρέπει να υπάρχει υψομετρική διαφορά τουλάχιστον 8-12 μέτρα, για να πέφτει το νερό στην κρέμαση (καταρράκτη) με ορμή. Πολύ κοντά στον καταρράκτη υπάρχει το βαγένι που έχει το ίδιο ακριβώς ύψος με αυτόν. Το βαγένι στη βάση έχει μια τρύπα στρογγυλή (σιφούνι), με διάμετρο 10-15 πόντους, ανάλογα με την ποσότητα του νερού, και εκσφενδονίζεται με ορμή στη χούρχουλη, χτυπάει με δύναμη τη φτερωτή και έτσι τίθεται σε πλήρη κίνηση και λειτουργία ο μύλος.

Η χούρχουλη είναι το κατώτατο σημείο του μύλου που περνάει όλο το νερό. Στη χούρχουλη υπάρχει επίσης, εκτός της φτερωτής, η σταματήρα, η οποία είναι ένας απλός μηχανισμός που με μια απλή κίνηση ο μύλωνάς βάζει εμπρός ή σταματάει το μύ-

λο. Είναι δηλαδή το φρένο του μύλου.

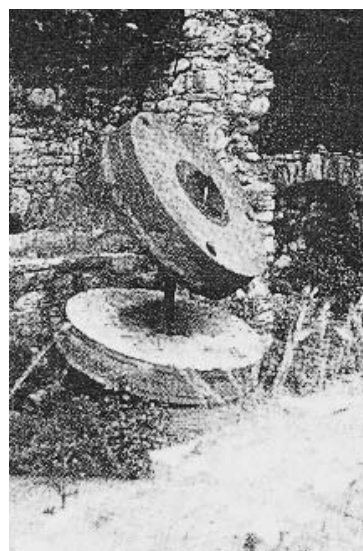
Για να μετατραπεί στη συνέχεια το σιτάρι ή το καλαμπόκι σε αλεύρι, χρειάζονται δύο όμοιες ολοστρόγγυλες μυλόπετρες σε οριζόντια θέση, η μια ακριβώς επάνω στην άλλη. Η κάτω μυλόπετρα είναι πάντα σταθερή και ακίνητη, ενώ η επάνω κινείται με έναν κάθετο άξονα ξύλινο ή σιδερένιο (το αδράχτι), συνδέεται με τη φτερωτή, η οποία περιστρεφόμενη περνά τον άξονα της, όταν ο μύλωνάς βάλει εμπρός το μύλο συνθλίβει τους δημητριακούς καρπούς και μετατρέπονται σε αλεύρι.

Οι μυλόπετρες, όμως, στο σημείο επαφής, από τη συνεχή τριβή γίνονται πολύ λείες και αρχίζει ο μύλος να μην βγάζει καλό αλεύρι. Γι αυτό ο καλός μύλωνάς σπκώνει κάθε 15-20 ημέρες την επάνω πέτρα και με ένα ειδικό ατσάλινο σφυρί το "μυλοκόπι" χαράζει και τις δύο πέτρες και αφού τελειώσει αυτή τη δουλειά, επαναφέρει την επάνω στη θέση της και έτσι ο μύλος τίθεται πάλι σε πλήρη δράση.

Οι μυλόπετρες γίνονται από

Η χούρχουλη του μύλου

Οι μυλόπετρες

σκληρές πέτρες (στουρναρόπετρες), που βγαίνουν από ειδικό νταμάρι και δένονται γύρω με σιδερένιο στεφάνι. Οι καλύτερες όμως πέτρες είναι εκείνες που φέρνουν οι μυλωνάδες από τη νήσο Μήλο και δουλεύουν χωρίς κανένα πρόβλημα πάνω από 70 χρόνια και βλέπουμε. Αυτό το γράφω εν πλήρει γνώση και πείρα από τον μύλο μας, που και σήμερα ακόμη δουλεύει κανονικά, ύστερα από τόσα χρόνια που τις αγοράσαμε.

Στα παλαιότερα χρόνια η φτερωτή και το βαγέ-νι ήταν ξύλινα. Αργότερα όμως η φτερωτή έγινε σιδερένια και το βαγένι με χοντρή λαμαρίνα ή τι-μεντένιο.

Σε όλη την Ελλάδα γενικώς η φτερωτή ευρίσκει και εργάζεται σε οριζόντια θέση. Στη Μακεδονία όμως που υπάρχουν μεγάλα ποτάμια, πολλοί μύλοι εργάζονται με κατακόρυφη φτερωτή, ξύλινη ή σιδερένια, τεραστίων διαστάσεων εν σχέσει με την οριζόντια φτερωτή.

ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΩΝ ΜΥΛΩΝ

Τα κτίρια των μύλων είναι πολύ γερά, κτισμέ-να με χοντρούς τοίχους από πέτρες και ασβέστη. Είναι ισόγεια σε σχήμα παραλληλογράμμου, με εσω-τερικό εμβαδόν για τους μεγάλους μύλους περίπου 5 X 12 μέτρα και ύψος τοίχου 3 μέτρα. Η στέγη εί-ναι με κεραμίδια, χωρίς ταβάνι συνήθως. Κάθε μύ-λος χωρίζεται σε τρία μέρη: Στο ένα άκρο ευρί-

σκεται ο μηχανισμός του μύλου με τη σκάφη που πέφτει το σιτάρι, τις δυο μυλόπετρες και κάτω από αυτό ακριβώς η χούρχουλη με τη φτερωτή και τη σταματήρα, που έχω αναφέρει προηγουμένως.

Στη μέση του μύλου υπάρχει η κυρία είσοδος, μια πόρτα μεγάλη πλάτους και ύψους 2,25 X 2.25, για να χωράνε να μπαίνουν και να βγαίνουν τα ζώα φορτωμένα. Εκεί υπάρχει και η πλάστιγγα, στην οποία ζυγίζουν όταν έρχονται και όταν παίρνουν οι πελάτες τα αλέσματά τους, καθώς και μεγάλα ξύ-λινα σκαμνιά για να κάθονται, να ξεκουράζονται και να μιλούν περί ανέμων και υδάτων, να τους περνάει η ώρα.

Στη συνέχεια υπάρχει πρόχειρο δωμάτιο του μυ-λωνά, το οποίο έχει ξεχωριστή πόρτα εξωτερική, αλλά επικοινωνεί εσωτερικά και με τον μύλο. Εκεί υπήρχε μεγάλο τζάκι για να ζεσταίνεται ο μυλω-νάς, αλλά και οι πελάτες, όταν έκανε πολύ κρύο και έβρισκαν την ευκαιρία το χειμώνα, γύρω από τη φωτιά, μυλωνάδες και πελάτες, να διηγούνται πολ-λά και ατέλειωτα παραμύθια και ιστορίες. Συχνά διάβαζαν αποσπάσματα από την Αγία Γραφή, τον Παπουλάκο, τον Αγαθάγγελο, απολυτίκια και τους βίους των αγίων αλλά και τη Γενοβέφα ή ό,τι άλλο βιβλίο υπήρχε στο δωμάτιο του μυλωνά, μέχρι που να έρθει η σειρά του καθενός να αλέσει και να φύ-γει για το σπίτι του.

Συνεχίζεται...

Κώστας Κίτσος

Από το συνταξιούχο Δάσκαλο κ. Ευάγγελο Γ. Κανελλόπουλο πήραμε και δημοσιεύουμε την ακόλουθη επιστολή:

κ. Πρόεδρε

Παρακολουθώ με προσοχή τη δράση Σας και δια-βάζω με θέληση το ωραίο περιοδικό Σας και Σας συγ-χαίρω εγκάρδια.

Διαβάζω και εγώ τις συνέχειες των άρθρων που γρά-φει ο εκλεκτός συνάδελφος Κώστας Κίτσος για τους υδρό-μυλους και τον συγχαίρω.

Θα ήθελα και εγώ να κάνω στο θέμα αυτό, μια διευ-κρίνιση σχετικά με τον Τσαμείο υδρόμυλο που βρίσκε-ται εντός της Κλειτορίας και πιο κάτω από τον Κιτσείο.

Η ιστορία του Τσαμείου υδρόμυλου έχει ως εξής: Πριν γίνει ο μύλος αυτός το κτήμα που έγινε ήτο του μα-καρίτη Γιάννη Παπουτσή (Κουλογιάννη). Ο τότε "το-πάρχης" Παπαδέας είδε ότι πιο πάνω υπήρχε ο μύλος του Πετμεζά και ότι το ίδιο νερό μπορούσε να κινήσει

και δεύτερο υδρόμυλο. Ζήτησε, λοιπόν, το κτήμα απ' τον Παπουτσή για να φτιάξει το μύλο (χωρίς να του το 'πεί) και να του δώσει άλλο κτήμα. Η ανταλλαγή έγινε και ο Παπουτσή πήρε το κτήμα που έχουσε σήμερα οι από-γονοί του το πατρικό τους σπίτι στη Ράχη και ο Παπα-δέας έφτιαξε το μύλο, που όταν πέθανε περιήλθε στους Τσαμέους.

Επίσης ο υδρόμυλος του Καρκούλια, που είναι κά-τω απ' την Παναγιά, στον περιφεριακό δρόμο της Κλει-τορίας ήταν και αυτός του Παπαδέα. Όλα αυτά για την ιστορική αλήθεια.

**(Μετά τιμής
Ευάγγελος Γ. Κανελλόπουλος)**

Υ.Γ. Αυτά μου τα διηγήθηκε ο εγγονός του Γ. Πα-πουτσή, Δημήτριος Σπ. Παπουτσή.

ΦΙΛΙΩΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ και η ΠΡΟΣΦΟΡΑ τους στο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

«Ματιές στα ... ψιλά της Ιστορίας»
Γιάννη Α. Παπαρρηγόπουλου

Ο Λάδωνας

(Ένα ποτάμι Θεός, ένα ποτάμι θρύλος)

Συνέχεια προηγούμενου

Η' ΤΟ "ΦΡΑΓΜΑ" ΤΟΥ ΛΑΔΩΝΑ

Πριν 50 χρόνια περίπου, η Δ.Ε.Η. χρησιμοποίησε τα νερά του Λάδωνα και δαμάζοντας, την μέχρι τότε "ατίθαση" κοίτη του, κατασκεύασε στη θέση "ΠΗ-ΔΗΜΑ" των Τροπαίων, το περίφημο υδροηλεκτρικό "ΦΡΑΓΜΑ ΤΟΥ ΛΑΔΩΝΑ", ύψους 55 μέτρων, ένεκα του οποίου εσχηματίσθη η τεχνητή Λίμνη του Λάδωνα, η οποία αρχίζει από το φράγμα αυτό και φθάνει προς τα πίσω, μέχρι τα μέρη της Ποδογοράς (Πουρναριάς), χωρητικότητας 50 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού. Από τη λίμνη αυτή ορισμένη και "ελεγχόμενη" ποσότητα νερών, χύνεται σε μία τεχνητή "Σήραγγα", διαμέτρου 3.90 μέτρων και μήκους 8.620 μέτρων, η οποία οδεύει αριστερά από την φυσική κοίτη του ποταμού, μέχρι πλησίον του χωριού "Σπάθαρι", όπου τα νερά εξερχόμενα από τη σήραγγα, προχωρούν για λίγο, εντός "αγωγού επιφανείας" και από αυτόν, με αποτόμως επικλινή "αγωγόν πτώσεως", που έχει μήκος 421,7 μέτρων και διάμετρον, εις μιν την κορυφήν 3.30 μέτρων, εις δε τη βάση 2.85 μέτρων, χύνονται ορμητικώς εντός αυτού και κινούν το "Εργοστάσιο Παραγωγής Ηλεκτρικού Ρεύματος" του Λάδωνα, το οποίο άρχισε να λειτουργεί, στις αρχές Ιανουαρίου 1955 και το οποίο είναι ισχύος 70.000 "κιλοβάτ" και παράγει ετησίως ηλεκτρική ενέργεια 320 εκατομμυρίων "κιλοβατώραν"!

Μετά το ανωτέρω "Εργοστάσιο της Δ.Ε.Η.", τα νερά πέφτουν και πάλι στην φυσική κοίτη του ποταμού, ο οποίος συνεχίζει τη διαδρομή του, για να χυθεί κοντά στα "Άσπρα Σπίτια" της Ηλείας, στον Αλφειό ποταμό, ο οποίος με τη σειρά του χύνεται (εκβάλλει) και αυτός, στον κόλπο της "Κυπαρισσίας", κοντά στη λίμνη της Αγουλινίτσας.

Ο Λάδωνας καίτοι έχει σχεδόν διπλάσια ποσότητα νερών, από τον Αλφειό, είναι παραπόταμος αυτού, αφού σ' αυτόν χύνεται.

Ο Αλφειός λέγεται και "Ρουφιάς" και προήλθε ο όρος αυτός, από διαδοχικούς μεταγραμματισμούς και παραφθορά του ονόματος: Αλφειός-Αρφειός-Ορφιός, ροφίος-Ροφιάς και Ρουφιάς, που σημαίνει αυτός που ρουφάει!!!

Όμως επειδή ο Αλφειός δεν είχε τους λεγόμενους "γύρους", δηλαδή τα "στριφογυρίσματα" ή "ρούφουλες", οι οποίοι δημιουργούν κυκλικούς στροβιλισμούς των νερών και βουλιάζουν όλα τα αντικείμενα και τους κολυμβητές ακόμη, που είναι στην επιφάνειά τους, στο κέντρο (μάτι) τους, σε αντίθεση με τον Λάδωνα, ο οποίος από το "Φιλέικο Γιοφύρι", μέχρι τη "Μπλιά" (Στρεζοβινό), έχει πάρα πολλούς "γύρους" ή "ρούφουλες", οι κάτοικοι των παραποτάμιων χωριών του Λάδωνα, αυτόν λένε "Ρουφιά" και όχι τον Αλφειό. Πάντως επί "φραγκοκρατίας" οι κατακτητές Φράγκοι, όταν μιλούσαν "περί Αλφείως", εννοούσαν τον Λάδωνα ("Χρονικόν του Μορέως" 1315 μ.Χ.)

Μετά το ανωτέρω "Φράγμα" και το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος της Δ.Ε.Η., ο θρυλικός και ζωοδότης Λάδωνας, εκτός από τη δροσιά, την ομορφιά και τη ζωή που έδινε και δίνει, τόσες χιλιάδες χρόνια, στους κατοίκους των γύρω, απ' αυτόν, περιοχών, εδώ και πάνω από 47 χρόνια, μας δίνει και τα... φώτα του!!!

Θ. ΤΑ ΓΕΦΥΡΙΑ ΤΟΥ ΛΑΔΩΝΑ

Πάνω στον Λάδωνα, εκτός από τα, σχετικώς προσφάτως κατασκευασθέντα τοιμενένια γεφύρια, που εξυπηρετούν τους σημερινούς αυτοκινητόδρομους, υπάρχουν και πέτρινα παλιά γεφύρια όπως: α) Το γνωστό μας "Φιλέικο Γιοφύρι", το οποίο έφτιαξε ο περίφημος Τσορωτάμπης, όπως αναφέρει και ο Θ. Αργυρόπουλος στην "Ιστορία των Φιλίων και της Ιεράς Μονής του Αγίου Αθανασίου" και το οποίο χρησιμοποιούμε ακόμη και σήμερα, για να πηγαινοερχόμαστε στον κάμφο και πιο παλιά στον περίφημο "Μύλο του

Καμπά”, που είναι μετά τη “Μαγούλα”. Το γεφύρι αυτό είναι τρίτοξο, από ένα μεγάλο τόξο (καμάρα) και από δύο μικρότερα. Είναι πολύ στέρεο και δεν έχει πάθει καμία βλάβη καίτοι έχει κατασκευασθεί πριν 500 χρόνια περίπου!!!

β) Το επίσης γνωστό μας “Ξερογιόφυρο”, που είναι πιο κάτω και σε απόσταση 500 περίπου μέτρων, από το ανωτέρω “Φιλείκο Γιοφύρι”, το οποίο εάν δεν κατασκευάστηκε, τη Ρωμαϊκή Εποχή, όπερ και το πιθανότερ, πρέπει να κατασκευάστηκε επί Φραγκοκρατίας, μετά το 1204 μ.Χ., όπως και το πιο κάτω αναφερόμενο “Της Κυράς το Γιοφύρι” και το οποίο δεν χρησιμοποιείται, εδώ και εκατοντάδες χρόνια και οπωσδήποτε μετά την κατασκευή του ανωτέρω “Φιλείκου Γιοφυριού”, προφανώς γιατί “άλλαξε” η κοίτη του Λάδωνα και έτσι έμεινε μετέωρο και άχρηστο, αλλά “καμαρωτό” καταμεσής στον κάμπο!!! Πάντως και του γεφυριού αυτού η κατασκευή, είναι πάρα πολύ στέρεη, και δεν έχει πάθει καμία βλάβη, καίτοι είναι πάρα πολύ... γέρικο!!! και

γ) Τέλος το όχι πολύ γνωστό σε εμάς, αλλά περίφημο “Της Κυράς το Γιοφύρι”, το οποίο είναι μετά τη Στρέζοβα (Δάφνη) και μεταξύ των χωριών “Κιάρνη” και “Συργιάμου” και το οποίο, μετά το ανωτέρω “Φράγμα του Λάδωνα”, το μεγαλύτερο μέρος του, είναι μέσα στη “Λίμνη του Λάδωνα” και την περίοδο του Χειμώνα σκεπάζεται εντελώς!!! Το γεφύρι αυτό σίγουρα κατασκευάστηκε την περίοδο της Φραγκοκρατίας, μεταξύ των ετών 1204-1300 μ.Χ., γιατί η αναφερόμενη ως “Κυρά”, δεν είναι άλλη από την “Κυρά της Ακοβας”, δηλαδή η Βαρώνη Μαργαρίτα!!! Το γεφύρι αυτό το φτιάξαν οι Φράγκοι, γιατί τα “τιμάρια” της “Βαρωνίας της Ακοβας”, ήσαν και από τις δύο όχθες-πλευρές του Λάδωνα.

Ι. ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΛΑΔΩΝΑ

Στον χώρο του ανωτέρω “Φιλείκου Γιοφυριού” και στα “Φιλείκα Χάνια”, κάθε χρόνο την 14ην Σεπτεμβρίου, επέτειο της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, γινότανε πριν μερικά χρόνια, τριήμερο ζωοπανήγυρο, με τρικούβερτα γλέντια, στα οποία συμμετείχαν και οι κάτοικοι όλων των γύρω χωριών της Αχαΐας, της Αρκαδίας, της Ηλείας και της ορεινής Κορινθίας. Σήμερα δυστυχώς “έσβησε” κι αυτό το ωραίο πανηγύρι... Την σημερινή εποχή, γίνεται μια απλή και ήσυχη λειτουργία, από τους ιερείς του χωριού μας, στον δίπλα στο ποτάμι πρόσφατα κατασκευασθέν μικρό Ναό.

ΙΑ'. ΟΙ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ

Μέχρι την δεκαετία του 1950 και πριν η Δ.Ε.Η. δα-

μάσει την ατίθαση κοίτη του Λάδωνα, όταν έκανε βαρυχειμωνιά και τα γύρω βουνά από τα πολλά τα χιόνια και τα νερά που “κατέβιζαν”, ξεχειλίζαν τον Λάδωνα, ο κάμπος επλημμύριζε, από την μία άκρη, μέχρι την άλλη και ειδικότερα από το “Παγκρατέικο” μέχρι το “Στρέζοβινό” και παρέμενε πλημμυρισμένος”, για πολλές ημέρες, μέχρι να “διοχετευθούν” και να φύγουν τα νερά και έμοιαζε σαν μια μεγάλη λίμνη!!!

Οι πλημμύρες αυτές, έκαναν μεν πιο γόνιμα τα ποτιστικά χωράφια του κάμπου, αλλά έκαναν και φοβερές φυσικές καταστροφές όπως: κατέστρεφαν τις καλλιέργειες, έκαναν “νεροσυρμές” στα χωράφια, “έχωναν” τις γράνες (Σλαύικη λέξη που σημαίνει: ποτιστικά αυλάκια-χαντάκια) και “έκοβαν” τις χωμάτινες όχθες, της μιας πλευράς του ποταμού, “τρώγοντας” τα παρακείμενα χωράφια και μετατοπίζοντας την παλιά κοίτη, άφηναν στην απέναντι όχθη, μεγάλους “χαλιάδες”, δηλαδή σωρούς από μικρά και μεγάλα χαλίκια και άμμο, καταστρέφοντας και τα εκεί ευρισκόμενα χωράφια και τέλος προξενούσαν φιλονικίες και δίκες, μεταξύ των εκατέρωθεν ιδιοκτητών!!!

Όμως “ουδέν κακόν αμιγές καλού”!!! οι πλημμύρες αυτές και οι από αυτές, προξενούμενες ανωτέρω φυσικές καταστροφές, δημιουργούσαν τους περίφημους “Τύρους ή Ρούφουλες”, δηλαδή τα φιδίσια “Στριφογυρίσματα” και τους “χαλιάδες” του Λάδωνα, που δεν καλύπτονταν από τις ετιές και τα πλατάνια, όπως σήμερα και έδιναν πλάτος στο ποτάμι και μια γραφική και ειδυλλιακή ομορφιά και μια απίθανη και χάρμα οφθαλμών θέα, από κοντά και ιδίως από ψηλά, όταν έβλεπες, ανάμεσα από τις ετιές και τα πλατάνια, κάπου - κάπου να λαμπιρίζουν τα ασπμνία νερά του ποταμιού, στις ακτίνες του ήλιου!!!

Όσοι θυμούνται το ποτάμι μας, τον Λάδωνα, πριν να γίνει το ανωτέρω “Φράγμα της Δ.Ε.Η.”, καταλαβαίνουν τι θέλω να ειπώ!!! Οι άλλοι όχι.

Αλλά και πώς είναι δυνατόν να καταλάβουν οι νέοι μας, γιατί αυτούς εννοώ, αφού δεν πρόλαβαν να ιδούν και να θαυμάσουν, από κοντά και από ψηλά, τον απόλυτα γραφικό, τον πανέμορφο και ειδυλλιακό Λάδωνα, αυτό το υπέροχο και γεμάτο θρύλους ποτάμι!!! Ακόμη πώς μπορούν να με καταλάβουν οι νέοι μας, αφού δεν έχουν ιδεί: άλογα να πίνουν νερό και να τσαλαβουτάνε στα νερά του ποταμιού, γυναίκες να “κοπανάνε” και να λευκαίνουν τα ρούχα τους, στην ακροποταμιά, κοπάδια να “σβήνουν” τη δίψα τους στην ακροποταμιά του Χαλιά, ακούγοντας ταυτόχρονα τη θεία μουσική των τσοκανιών και των κυπροκούδωνων, παρέες από παιδιά να “πλέκουν” και να τσαλαβουτούν, παίζοντας και γελώντας στα καθάρια νερά του Λάδωνα και τόσες άλλες ειδυλλιακές και γεμάτες γραφικότητα εικόνες!!!

Ο σημερινός Λάδωνας, δεν έχει καμιά σχέση και δεν μπορεί να συγκριθεί, σε τίποτα, με τον, προ του φράγματος της Δ.Ε.Η., Λάδωνα.

Ο παλιός Λάδωνας, στο μακρινό του διάβα, ήταν άλλοτε ήρεμος, άλλοτε κελαρυστός και άλλοτε βουερός και άγριος, ίδιος με ανήμερο θεριό, που από μακριά σου έκανε γνωστή την ύπαρξή του!!!

Σήμερα είναι στενός, πειθίνιος και αθόρυβος και σχεδόν σε όλο του το διάβα, σκεπασμένος, από τις ετιές και τα πλατάνια, σε τέτοιο σημείο, που δύσκολα τον βλέπεις, για να τον θαυμάσεις και να τον χαρείς!!!

Σήμερα δυστυχώς μοιάζει, με έναν κλέφτη, ο οποίος κρυφά και αθόρυβα, πάει για κλεψιά!!!

Είναι βέβαιο ότι, ο αείμνητος θεός μου και συχωριανός μας, ποιητής και λογοτέχνης; Πάνος Παπαρρηγόπουλος, δεν θα μπορούσε να υμνήσει και να “τραγουδήσει”, τον Λάδωνα, με το ανωτέρω θαυμάσιο και γεμάτο λυρισμό ποίημά του, εάν δεν είχε στηθύμψή του πολύ καλά αποτυπωμένη, την εικόνα του Λάδωνα, όπως ήταν αυτή, προτού κατασκευαστεί το ανωτέρω υδροηλεκτρικό φράγμα της Δ.Ε.Η.

ΙΒ'. Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΑΔΩΝΑ

Αλλά πώς πήρε το όνομα αυτό ο Λάδωνας;

Περί της ονομασίας του Λάδωνα, υπάρχουν δύο εκδοχές:

Η πρώτη είναι ότι, ονομάστηκε Λάδωνας επειδή τα νερά που κυλάνε αργά στο διάβα του, σαν λάδι!

Η εκδοχή αυτή, δεν πρέπει να είναι ορθή, κατά την ταπεινή μου γνώμη, γιατί το όνομα “Λάδων”, δεν είναι των τελευταίων εκατονταετιών, που οι Έλληνες στην νεοελληνική γλώσσα, μεταγραμμάτισαν τη λέξη “έλαιον” σε “λάδι”, αλλά είναι πανάρχαια η ονομασία του Λάδωνα και βεβαίως δεν νομίζω ότι, οι αρχαίοι Έλληνες έλεγαν “λάδι” το “έλαιον”!!!

Η δεύτερη εκδοχή, η οποία είναι και η επικρατέστερη, είναι ότι, το ποτάμι αυτό ονομάστηκε “Λάδων”, από την πραγματικά “οφιοειδή” δηλαδή “φιδίσια” πορεία και διαδρομή του, με τους πολλούς “γύρους” και τα στριφογυρίσματά (ζιγκ-ζαγκ) του, όπως ακριβώς κάνει ένα φίδι.

Η Ελληνική Μυθολογία, μας “αναγκάζει” κατά κάποιον τρόπο, να δεχθούμε, ως επικρατέστερη και ορθή, την αμέσως ανωτέρω, δεύτερη εκδοχή, γιατί όπως μας είναι γνωστό, στον μυθικό “Κίπο των Εσπερίδων”, ο οποίος ήταν κατά την Μυθολογία μας, στην βορειοδυτική άκρη της Αφρικής, πλησίον του βουνού “Ατλαντα” ήταν μια μηλιά που έκανε “Χρυσά” μήλα, τα περίφημα: “Μήλα των Εσπερίδων”. Τα μήλα αυτά τα φύλαγε ένας οφιοειδής και φοβερός δράκοντας, που τον έλεγαν “Λάδωνα”, τον οποίον σκότωσε ο Ήρωας Ηρα-

κλής και πήρε τα Χρυσά μήλα, πραγματοποιώντας έτσι τον 11ο άθλο του!!! Ο οφιοειδής αυτός δράκοντας, ο “Λάδων”, είχε μάλιστα την “Εχιδνα” (Οχιά) και ήταν τόσο φοβερός και τρομερός στην όψη, που ο Ησίοδος στην περίφημη “Θεογονία” του, αναφέρει γι’ αυτόν τα εξής: “Δεινόν όφιν, ός παγχρύσεια μήλα φυλάσσει”!!!

Επειδή λοιπόν ο Λάδωνας, το ποτάμι μας, κυρίως προ του ανωτέρω φράγματος της Δ.Ε.Η., αλλά και σήμερα ακόμη, είχε και έχει ελικοειδές, δηλαδή οφιοειδές (σαν του φιδιού) σχήμα, σε όλο του το διάβα, γι’ αυτό πήρε το όνομά του δράκοντα “Λάδωνα”, που φύλαγε τα “Μήλα των Εσπερίδων”!!!

ΙΓ'. ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΘΥΛΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΑΔΩΝΑ

Τον δικό μας Λάδωνα, τον “ομορφόστροφο” κατά τον Πάνο Παπαρρηγόπουλο, τον εγέννησαν ο Ωκεανός και η Τηθύς, η οποία ήταν κόρη του Ουρανού και της Γης και συνεπώς έχει Θεϊκή καταγωγή και είναι “Ποτάμιος Θεός”!!!

Ο ποταμός Λάδωνας με τη Γαία, απέκτησαν δύο κόρες: τις “νύμφες” Δάφνη και Μετώπη!!!

Την “νύμφη” Μετώπη, την παντρεύτηκε ο Ασωπός ποταμός και κατά μία εκδοχή, ήταν οι γονείς της Εκάβης!!!

Με την άλλη του κόρη, την “νύμφη” Δάφνη, ο Γερο-Λάδωνας, “τράβηξε τα χίλια μύρια”, όπως λέει ο λαός!!! Γιατί; Ακούστε, αλλά με χιουμοριστική διάθεση!!! Η Ελληνική Μυθολογία νομίζω ότι, μας το... επιτρέπει!!!

Την πανέμορφη αγνή και παρθένα Δάφνη, την ερωτεύτηκαν πάρα πολλοί θνητοί, Ήρωες και Θεοί ακόμη, κυρίως όμως, όπως μας λέει η Μυθολογία μας, ο Θεός Απόλλωνας και ο Ήρωας Λεύκιππος!!!

Όμως και οι δύο αυτοί έρωτες, είχαν δυστυχώς τραγικό τέλος, γιατί η Δάφνη, ενώ ήταν πανέμορφη, είχε αφιερώσει τα νιάτα και την παρθενιά της στην, επίσης πανέμορφη και περήφανη Παρθένα Θεά του κυνηγιού Αρτέμιδα και γι’ αυτό δεν ήθελε με κανέναν τρόπο, να ερωτευθεί και να παντρευτεί, κανέναν άντρα, ούτε θνητό, ούτε Ήρωα, ούτε Θεό!!!

ΙΔ'. Ο ΛΕΥΚΙΠΠΟΣ ΚΑΙ Η ΔΑΦΝΗ

Ο Λεύκιππος, ο οποίος ήταν γιος του Βασιλιά Οινόμαου, της Πίσας της Ηλείας (αρχαία πόλη Ν.Α. της αρχαίας Ολυμπίας) και Ήρωας, γιατί είχε λάβει μέρος στην καταδίωξη και στην σύλληψη του “Ερμάνθιου Κάπρου”, από τον Ηρακλή, ερωτεύτηκε... σφόδρα, την πανέμορφη Δάφνη και ήθελε να την κάνει γυναίκα του, με... παπά και με στεφάνι, αλλά επειδή ε γνώριζε την παραπάνω αφιέρωσή της, στην Θεά Αρτέμιδα και επει-

δή φοβότανε την άρνησή της, δεν πήγε στα... ίσια να της τα... “ρίξει”, αλλά χρησιμοποίησε πονηρό και πλάγιο τρόπο!!!

Χτένισε τα μαλλιά του, τα οποία είχε πάντοτε μακρυνά, γιατί τα είχε αφιερώσει στον Θεό Αλφειό, όπως τα χτενίζουν οι γυναίκες, ντύθηκε και με γυναικεία ρούχα (πως καταντάει ο άνθρωπος από τον έρωτα!!!) και πήγε και την συνάντησε, κάπου εκεί στον ... “Κάτου Κάμπο” ή στην... “Μπιμπή” (θα σας γελάσω!!!) την Δαφνούλα μας, της συστήθηκε ο Πυργιώτης, ως κόρη και Βασιλοπούλα του Βασιλιά Οινόμαου και της ζήτησε να κυνηγάνε παρευόλα, στα μέρη του πατέρα της, του Λάδωνα!!! Απλά πράγματα δηλαδή!!!

Η Δάφνη, η οποία δεν υποψιάστηκε ότι, η Βασιλοπούλα αυτή ήταν... άντρας και μάλιστα από τα μέρη του Πύργου (!), επειδή ήταν... κομψή και μορφωμένη και εγνώριζε πάρα πολλά για το κυνήγι (βλέπετε είχε κυνηγήσει κοτζάμ “Ερυμάνθιο Κάπρο” και είχε πείρα ο άνθρωπος), την συμπάθησε πάρα πολύ και απολάμβανε και χαιρότανε την συντροφιά της!!!

Ο ερωτοχτυπημένος Λεύκιππος, κατά την διάρκεια των συχνών κυνηγιών τους, της έλεγε διάφορα... λιμά και διαφορούμενα όπως: πόσο πολύ όμορφη που είσαι, είσαι και χρυσοχέρα και όποιος σε παντρευτεί θα είναι πολύ τυχερός και διάφορα άλλα παινευτικά λόγια, για να την κάνει να την συμπαθήσει, όσο γινόταν πιο πολύ και ύστερα να της... σκάσει το παραμύθι και για ποιόν σκοπό είχε μασκαρευτεί, μήπως της λυγίσει την πέτρινη καρδιά της ή τουλάχιστον για να μην φάει τελικά την... χυλόπιττα στα μούτρα!!!

Η Δάφνη όμως του απαντούσε ότι: ωραία και καλά είναι τα λόγια σου, Βασιλοπούλα μου, αλλά εγώ δεν... “προξενεύομαι και δεν παντρεύομαι”, που λέει το σχετικό “λαϊκό άσμα”, γιατί έχω αφιερώσει τα νιάτα μου, την ομορφιά μου και την παρθενιά μου, στην Θεά Αρτέμιδα και άσε που δεν είναι ώρα να τα βάζεις και με τους... Θεούς, αλλά μου αρέσει κιόλας να την ακολουθώ, παρέα με την... συνάδελφό μου την “νύμφη” Καλλιστώ και με όλα τα άλλα τα κορίτσια, που είναι κι αυτά αφιερωμένα στην Θεά και όλες μαζί να κυνηγάμε στα δάση, να κολυμπάμε στα νερά του πατέρα μου του Λάδωνα και να πλαγιάζουμε τα καλοκαιρινά μεσημέρια που καίει ο ήλιος, κάτω απ’ τις ετιές και τα βαθύσκια πλατάνια της... “Καρυάς”!

Τέτοια του έλεγε η Δαφνούλα, του έχοντας δαγκώσει γερά την τρίποντη... λαμαρίνα, κατακαπνισμένου Λεύκιππου και του έκανε την καρδιά περιβόλι... ξέφραγο και γεμάτο... τοσκουνίδες!!!

Όμως του κακορίζικου του Λεύκιππου, δεν του έφτανε που, από τον πολύ τον έρωτα, είχε φορέσει... βελέσι και ... φούστα - μπλούζα και είχε γίνει... ρόμπα, όπως λέει και ο λαοταξικός, του συνέβει και το χειρό-

τερο, που πιο χειρότερο δεν γίνεται!!! Πήγε ο καπνισμένος στον “Άλλο Κόσμο”... ολοτοίσιδος και μαχαίρωμένος, σαν τον ...Σακαφλιά από τα Τρίκαλα, από γυναικεία και μάλιστα... κοριτσιόστικα χέρια!!!

Δυστυχώς γι αυτόν, ο Λεύκιππος στον έρωτά του για την Δάφνη, είχε έναν φοβερό και τρομερό αντίζηλο, τον Θεό Απόλλωνα, χωρίς όμως να το γνωρίζει ο... καπερός!!!

ΙΕ΄. Ο ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ ΚΑΙ Η ΔΑΦΝΗ

Ο πρώτος έρωτας του Φοίβου Απόλλωνα, λέει η Μυθολογία μας, ήταν η δική μας η Δάφνη του Λάδωνα, αλλά η καπνισμένη η Δαφνούλα μας δεν μπορούσε να ερωτευθεί, όχι μόνον τον Θεό Απόλλωνα, αλλά ούτε και κανέναν άλλο άντρα, γιατί όπως είπαμε είχε αφιερώσει τα νιάτα, την ομορφιά και την παρθενιά της, στην Θεά Αρτέμιδα. Ειδικά όμως τον Θεό Απόλλωνα, δεν μπορούσε να τον ερωτευθεί και για έναν ακόμη λόγο, τον οποίο και δεν εγνώριζε η καπνισμένη! Ο Θεός Έρωτας της είχε... σημαδέψει την καρδιά με ένα αντιερωτικό “μολυβένιο” βελάκι, το οποίο είχε τη δύναμη να “διώχνει” τον έρωτα γενικώς, ενώ τον Θεό Απόλλωνα, τον είχε σημαδέψει στην καρδιά, με ένα ερωτικό, λαμπερό, επίχρυσο και σουβλερό βελάκι, το οποίο είχε τη δύναμη να “ανάβει” τον έρωτα του Απόλλωνα, ειδικά για τη Δάφνη!!! Ά τον... κερατά τον έρωτα τι κάνει...!!!

Τώρα, εάν με ερωτήσετε, γιατί τα έκανε αυτά τα... άτιμα πράγματα ο Θεός Έρωτας, θα σας απαντήσω ότι, είχε τους λόγους του, οι οποίοι μάλιστα ήταν και ...πρόσβαροι!!!

Ο Φοίβος Απόλλωνας, με την αλαζονία που έχουν οι μεγάλοι και τρανοί, τον είχε προσβάλλει πολύ τον Ερωτάκο, παινεύοντας το τόξο του, πως σκότωνε εχθρούς και άγρια θηρία και είχε κοροϊδέψει και περιγελάσει το... τοξάκι του Έρωτα με τα μικρά... βελάκια, με το οποίο δεν μπορούσε να κάνει τίποτα άλλο, παρά μόνο να “ανάψει” καμιά ερωτική... φωτίτσα!!!

Έτσι είσαι ρε... μπαγάσα, είπε ο Θεός Έρωτας, μέσα του όμως, γιατί ο Απόλλωνας ήταν πιο τρανός Θεός!!! Θα σου κάνω εγώ χουνέρι και θα σου βάλω τόσο πολύ... νέφτι, που θα τρέχεις και δεν θα σταματάς...!!!!

Γι’ αυτό ο Θεός Έρωτας, έκανε τα παραπάνω άτιμα πράγματα.

“Για μια μεγάλη προσβολή, για μια παλιοκουβέντα”, τα έκανε, που λέει και το άλλο σχετικό “λαϊκό άσμα”!!! Μόνο που τα... βελάκια του Έρωτα δεν πέτυχαν μόνον τον Απόλλωνα, αλλά και τους αθώους: Δάφνη και Λεύκιππο, οι οποίοι δεν του έφταναν σε τίποτα!!!

Μετά το αστραφτερό, επίχρυσο και σουβλερό βελάκι του Θεού Έρωτα, που τον πέτυχε στα φυλλοκάρδια, ο Απόλλωνας έκανε πολλές και στενές... πολιορ-

κίες στην... σκορδόπιστη την Δάφνη, αλλά έτρωγε συνεχώς... χυλόπιπτες κατάμουτρα!!!

Επειδή το Απολλωνάκι, είχε φάει στη μούρη, παραπάνω από μισή ντουζίνα λεβέτια, γεμάτα... μανέστρα, από τη Δαφνούλα μας, χωρίς να καταφέρει τίποτα, μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά του και αντελήφθει το κόλπο του Λεύκιππου και ιδίως την μεγάλη συμπάθεια, που έδειχνε η Δάφνη προς αυτόν και έβαλλε ξαφνικά μέσα στην ψυχή της Δάφνης, την σφοδρή επιθυμία, να κολυμπήσουν όλα μαζί τα κορίτσια, γυμνά στον Λάδωνα, και έτσι να φανερωθεί η ανδρική υπόσταση του Λεύκιππου, στα μάτια της Δάφνης!!!

Όλα τα κορίτσια, επειδή ακόμα τότε δεν είχε... λανσαρισθεί το ...μπικίνι, γθύθηκαν ολοτοίσιδα για να κολυμπήσουν, αλλά ο κατακαημένος ο Λεύκιππος, όλο και αποτραβιόταν παρά πέρα και παρακαλούσε να ανοίξει η γης να τον καταπιεί και επειδή η γης δεν του έκανε το χατίρι, αρνιόταν να γδυθεί, αλλά τα κορίτσια, "νύμφες" ήσαν αυτές, γελώντας, χαχανίζοντας και όλες μαζί, τον έπιασαν και τον έγδυσαν με το ζόρι!!!

Μόλις τον έγδυσαν τον κακόμοιρο και κατακόκκινο σαν αστακό Λεύκιππο και είδαν... αυτά που είδαν, τα κορίτσια, μεταξύ των οποίων ήταν και η Δάφνη και η Καλλιτώ, οργίστηκαν τόσο πολύ, από την ντροπή τους και από την απάτη του, που με τα κοντάρια και τα μαχαίρια τους, τον έκαναν.. ψιλοκομμένο κρέας, τουρκιστί... κιμά!!!

Έτσι εντελώς άδικα και τζάπα, πήγε το παλγκάρι και μάλιστα... ολοτοίσιδο, στην ακροποταμιά του Λάδωνα!!! Και ήταν και ... Βασιλόπουλο!!!

Μετά τον ανωτέρω εντελώς άδικο χαμό του Λεύκιππου, έμεινε μόνος και χωρίς άλλο σοβαρό αντίζηλο ο Φοίβος Απολλώνας και άρχισε πάλι τις ...γυροβολιές και πιο στενή πολιορκία στη Δάφνη: Μωρ' καλή μου, μωρ' χρυσή μου, που έχω πατέρα τον Δία, που είμαι κι εγώ Θεός, που εγώ ανακάλυψα ούλα τα γιατρικά και γι αυτό με λένε και Επικούριο, που θα σε κάνω βασίλισσα να τρώς με χρυσά κουτάλια, που είμαι και... μουσικοσυνθέτης σαν τον ...Μπουζουκόγιαννη ή σαν τον Μπουρουκλόγιαννη και είμαι και καλός κυνηγός σαν τον Αχιλλέα ή σαν τον Ντίνα!!!

Τέτοια και άλλα πολλά της έλεγε, το ερωτοχτυπημένο Απολλωνάκι, που είχε ειπεί την... βαριά κουβέτα στον Ερωτάκο και είχε φάει το κρυφό βελάκι του, μέσα στα φυλλοκάρδια, της σκορδόπιστης της Δαφνούλας μας, αλλά αυτή η ασάνιωτη, αγρόν... υγρόν αγόραζε!!!

Αλλά εδώ που τα λέμε, τι άλλο μπορούσε να κάνει το κορίτσι, αφού το μολυβένιο βελάκι του Θεού Έρωτα, που "έδιωχνε" τον έρωτα, είχε... στομώσει μέσα στα φυλλοκάρδια και κάνει πέτρα την καρδιά της;

Όμως, το καλό το παλγκάρι ξέρει κι' άλλο μονο-

πάτι!!! Ο λυσοάρης από έρωτα Απολλώνας, έβαλλε μπρος τα μεγάλα μέσα, μη έχοντας και τι άλλο να κάνει. Πήγε και βρήκε τον Γέρο-Λάδωνα, τον πατέρα της και τον... έψησε να προσπαθήσει, μήπως και την καταφέρει και έτσι... συμπεθεριάσουνε!!!

Ο Γέρο-Λάδωνας, που του καλάρωσε η ιδέα να κάνει... γαμπρό, έναν τόσο τρανό Θεό, τον ξακουστό πια Φοίβο Απολλώνα, άρχισε το... ψηστήρι, στην ακαμάτα την κόρη του την Δάφνη!!!

Πάρτونه μωρή τεμπέλα, που δεν κάνεις τίποτε άλλο, από το κυνήγι και από το πλατσιούρισμα στα νερά μου, πάρτونه να ιδούμε και εμείς τρανού Θεού... πρόσωπο, πάρτونه μωρή... λελούδω, που είναι και ομορφόπαιδο και σ' αγαπάει, που θα σε κάνει αρχόντισσα και κυρά, για να μη μου μείνεις και στο... ράφι και για να μου κάνεις και κανένα εγγονάκι, να το βάζω να πλατσιουράει στα ωραία και ήσυχα νερά μου, εκεί κατά το "Ξερογιόφυρο" ή το "Νησί" η στον Χαλιά της "Βουρλιάς"!!!

Τέτοια φρόνιμα, σωστά και ...πρόσβαρα, της έλεγε της Δάφνης ο πατέρας της, αλλά για τη Δαφνούλα στου... "Λούζι" έβρεχε!!! Τα είχε συτλώσει σαν... μουλάρι και ήτανε βράχος ακούνητος και ριζιμιό λιθάρι!!!

Για να μην τα πολυλογούμε, είδε και απέειδε ο Φοίβος, το πήρε και για μεγάλη προσβολή, βλέπετε δεν είχε και ιδέα για τα φαρμακερά (ερωτικά και αντιερωτικά) βελάκια του Θεού Έρωτα του... φτερωτού και τη στρώνει στο κυνήγι!!! Μωρή που θα μου πας και στου βοϊδιού το κέρατο να κρυφτείς, θα σε βρω εγώ και αρχίσανε την ...ππλάλα!!!

Μπροστά εκείνη, πίσω αυτός, Θεός εκείνος, θνητή αυτή, δεν ήτανε δα και η ...Βούλα η Πατουλίδου, την έφθασε πολύ γρήγορα, κάπου εκεί στον "Κάτου Κάμπο"!!!

ΙΣΤ'. Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΔΑΦΝΗΣ

Μόλις την έφθασε και πήγαινε να της κάνει διχαλο-κεφαλοκλείδωμα, εκείνη που κατάλαβε ότι δεν θα γλύτωνε το...βάτεμα, εζήτησε βοήθεια, από τον πατέρα της, τον Θεό Λάδωνα και για να γλιτώσει οριστικά από τον Φοίβο, τον παρακάλεσε να της πάρει την ομορφιά της και να την μεταμορφώσει!!!

Δεν... "πρόκανε" που λέει και ο Χαρίλαος, να αποσώσει την παράκλησή της και: "... εμούδιασε το σώμα της, φλούδα βγάζει το στήθος της το ευγενικό και τα μαλλιά της γίνονται φυλλωσιά, τα μπράτσα της κλωνάρια, τα πόδια της τα γοργοκίνητα στη γης με ρίζες ακούνητες κολλάνε και δεντροκορυφή η κεφαλή της γίνεται, τίποτε από τα κάλλη της δεν έμεινε, εζόν του δένδρου η ομορφιά. Αλλά ακόμη την αγαπάει ο Φοίβος, βάνει το χέρι στον κορμό και μια καρδιά ακούει

να χτυπάει. Τους κλώνους αγκαλιάζει και τους γεμίζει με φιλία. Έ λοιπόν της λέει ο Θεός. Αφού πια γυναίκα μου δεν μπορείς να είσαι, δένδρο μου γίνεσαι παντοτεινό. Πάντα Δάφνη, εσύ θα μου στολίζεις τα μαλλιά. Και η Δάφνη τα βλαστάρια της χαμήλωσε και την κορφή της κούνησε, σαν να ήταν κεφάλι...!!!

Από τότε και ύστερα, ο Φοίβος Απόλλωνας με φύλλα και κλαδιά δάφνης ήταν πάντοτε στεφανωμένος και στο Μαντείο των Δελφών, την δάφνη είχε για σύμβολο της προφητικής του δύναμης. Γι' αυτό και ονομάστηκε και "Δαρναίος Απόλλωνας"!!!

Οι παραπάνω αναφερόμενοι μύθοι και θρύλοι, μη νομίζετε ότι είναι αποκηνήματα της δικής μου φαντασίας, εκτός από την, εντελώς ελεύθερη και χιουμοριστική τους απόδοση, που είναι δικό μου... κατόρθωμα!!! Αν είναι τοιούτον.

Τον μεν μύθο του έρωτα του Λεύκιππου, προς την νύμφη Δάφνη και του τραγικού του τέλους, τον αναφέρει ο Πausανίας στα "Αρκαδικά" του (Η'.20,2-4) και μάλιστα μας αναφέρει ότι, τον άκουσε από τους κατοίκους της Αρκαδίας, όταν έκανε την περιήγηση στα μέρη του Λάδωνα (κατά τη γνώμη μου... ζευγολατιανοί θα ήταν!!!), πηγαίνοντας από τις αρχαίες "Καφυές" (Χωτούσα), στην αρχαία "Ψωφίδα" (Τριπόταμα), τον δε μύθο και θρύλο του έρωτα του Θεού Απόλλωνα, προς την Δάφνη, την αναφέρει ο περιώνυμος Ρωμαίος ποιητής Οβίδιος (43 π.Χ. - 18 μ.Χ.), ο οποίος είχε σπουδάσει και στη Ρώμη και στην Αθήνα, στις περίφημες "Μεταμορφώσεις" του (Υ111,6)!!!

ΙΖ'. Η "ΚΕΡΥΝΙΤΙΣ ΕΛΑΦΟΣ" ΚΑΙ Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

Αλλά εκτός από τους ανωτέρω μύθους και θρύλους, υπάρχει και άλλος, ο οποίος αναφέρεται στον ποταμό Λάδωνα και είναι ο πολύ γνωστός μας θρύλος της "Κερυνίτιδος Ελάφου", ο οποίος είναι και ο τρίτος, κατά σειρά "άθλος του Ηρακλέως"!!!

Κάπου εκεί στον "Φιλέικο Κάμπο" πιθανότατα και στις όμορφες και σκιερές όχθες του Λάδωνα, κατόρθωσε ο Ηρακλής, να πιάσει, μετά από πολύ κυνηγητό, που κράτησε έναν ολόκληρο χρόνο, την "Κερυνίτιδα Έλαφον"!!!

Το παλγκάρι ο Ηρακλέας, είχε κάτι... ψιλοαμαρτίες και για να εξιλεωθεί, διετάχθη από τον Θεό του Μαντείου των Δελφών, να γίνει για ένα διάστημα, υπηρέτης και δούλος, του Βασιλιά των Μυκηνών Ευρυθέα.

Ο πονηρός, αδίστακτος, σκληρός και... δυσκοίλιος Ευρυθέας, επειδή φοβότανε μήπως ο Ηρακλέας, έτσι παλγκάρης και... μπρατσαράς όπως ήτανε, του "φάει" τον θρόνο και το κεφάλι του, όπερ και το κυριότερον, δι' αυτόν, τον διέταξε να κάνει εντελώς ακατόρθωτα και

υπεράνθρωπα πράγματα!!!

Αλλά κατακαμμένη Ευρυθέα μου: δεν ήξερες, δεν ρώταγες;

Αμ δεν ήξερε, ούτε ρώτησε, τι εστί Ηρακλέας, γι' αυτό και ... χέστηκε και τα έκανε απάνου του, όταν ο Ηρακλέας, πήγε μπροστά του, ντυμένος με το τομάρι του "Λέοντος της Νεμέας"!!!

Ένα από αυτά τα ακατόρθωτα και υπεράνθρωπα πράγματα, ήταν να πάει να πιάσει και να του φέρει ζωντανή την "ιεράν Κερυνίτιδα Έλαφον", η οποία είχε Χρυσά κέρατα (τσέπια) και χάλκινα πόδια, που γι' αυτό και ήταν ακούραστη και η οποία ζούσε στα δάση του βουνού "Κερύνεια", που είναι μεταξύ Καλαβρύτων και Αιγίου και γι' αυτό την έλεγαν "Κερυνίτιδα Έλαφον".

Η Κερυνίτις Έλαφος όμως, ανήκε στην Θεά Αρτέμιδα (της την είχε αφιερώσει η νύμφη Ταυγέτη) και ήταν Ιερή και κανένας δεν τολμούσε να την πειράξει, γιατί μετά θα είχε να κάνει με την σκληρή και περήφανη θεά του κυνηγιού, η οποία είχε πάρει το χρυσό μετάλλιο, στο άθλημα της... τοξοβολίας!!!

Ο Ηρακλέας, τα ήξερε όλα αυτά, αλλά είχε στο... ταγάρι του Βασιλικό ένταλμα σύλληψης του ελαφιού και ήξερε ότι: "Βασιλική διαταγή, τα σκυλιά δεμένα", δεν μπορούσε να κάνει κι' αλλιώς, πήγε στο βουνό Κερύνεια και ...έστρωσε στο κυνήγι το... άτιμο το ελάφι, αλλά πού να το πιάσει το ρημάδι, που αυτό είχε Χάλκινα και συνεπώς ακούραστα πόδια!!!

Επί ένα ολόκληρο χρόνο και κάτι... φιλά, το κυνηγούσε το ...σκασμένο, στα βουνά και στα λαγκάδια, μέχρι που το πήγε κυνηγώντας έως τη "Χώρα των Υπερβορείων", δηλαδή στον Βόρειο Πόλο, εκεί που είναι τα αιώνια χιόνια και οι πάγοι, εκεί που η μύτη και τα αυτιά σου γίνονται...κρουτσάλες και το σάλιο σου... παγάκια για ουϊσκι!!!

Εκεί πια το... κερατοέλαφο, κουράστηκε επί τέλους και γύρισε πίσω στα βουνά της Αρκαδίας και για να γλιτώσει, από τον Ηρακλέα, τρύπωσε μέσα στον Ναό της αφεντικίνας του της Αρτέμιδας!!! Αλλά ο Ηρακλέας παραφύλαγε, σαν κυνηγόσκυλο και μια μέρα την στριμώχνει στις όχθες του Λάδωνα και εκεί που την είχε πιάσει από τα "τσέπια" και την είχε βάλλει στο γόνατο, για να της κόψει τον... καρύτσαφλο πέρα για πέρα, από το πολύ άχτι που της είχε, γιατί τον είχε... ξεποδαριάσει, εφανερώθηκαν: η Αρτέμιδα με το αδελφάκι της τον γνωστον μας πια Απόλλωνα και στο παρά πέντε, το γλυτώσανε το άτιμο το ζωντανό, από την αμφίστομη μάχαιρα του Ηρακλέα!!!

Νίκαια Απρίλιος 2002

Γιάννης Α. Παπαρρηγόπουλος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ σε ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ από ΦΙΛΙΩΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ Η ΣΩΣΤΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ

*Του Βλάση Δρακόπουλου
Δ/ντή 25ου Δημοτικού Σχολείου Πατρών
και Προέδρου του Συλλόγου
Κλειτορλευκαίων Πάτρως "Ο ΧΕΛΜΟΣ"*

Στο προηγούμενο τεύχος είχαμε ασχοληθεί με τα δύο βασικά ελαττώματα του παιδιού στη σχολική ηλικία: το φόβο και την αριστεροχειρία. Θα ολοκληρώσουμε την πραγματεία μας με τα άλλα δύο: το ΨΕΜΑ και την ΚΛΕΨΙΑ και την αντιμετώπισή τους.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΛΕΕΙ ΨΕΜΑΤΑ

Για πολλούς ενήλικους το παιδικό ψέμα είναι ελάττωμα απόλυτα επιλήψιμο. Νομίζουν ότι ανοίγει ο δρόμος για πολλές άσχημες πράξεις. Μεγάλη ανησυχία πάνει τους γονείς, όταν διαπιστώσουν ότι το παιδί τους λέει ψέματα. Ολόκληρο το μέλλον του παιδιού τους αρχίζει να τους φαίνεται αμφίβολο.

Πρέπει να αναρωτηθούμε, αν είναι σωστό να παίρνουμε το παιδικό ψέμα τόσο τραγικά.

Το παιδί μέχρι τα πέντε του χρόνια δεν μπορεί να καταλάβει την έννοια της αλήθειας. Η φαντασία του είναι αχαλίνωτη. Δεν μπορεί να διακρίνει το πραγματικό από το φανταστικό. Το παιδί διηγείται με όλη την αφέλεια πράγματα που ούτε τα είδε ούτε τα άκουσε ποτέ και απορεί γιατί δεν το πιστεύουν οι μεγάλοι. Δεν πρέπει να νομίζουμε ότι με τα φανταστικά αυτά λόγια το παιδί της ηλικίας αυτής θέλει να πει ψέματα.

Αλλά και μετά την ηλικία των πέντε χρόνων τα παιδικά ψέματα δεν είναι πάντοτε πραγματικά και συνειδητά. Το παιδί λέει πολλές φορές πράγματα που δεν είναι σωστά είτε γιατί δεν έχει την ικανότητα να παρατηρεί με ακρίβεια είτε γιατί δε θυμάται καλά, είτε γιατί δεν έχει αποκτήσει ακόμα την έννοια του χρόνου.

Το παιδί μέχρι και την ηλικία των οκτώ χρόνων δεν μπορεί να διακρίνει εντελώς το πραγματικό από το φανταστικό. Αν όμως συνεχίσει και μετά τα δέκα του χρόνια να λέει φανταστικά πράγματα που φαίνεται ότι τα πιστεύει, πρέπει να ζητήσουμε τη γνώμη ενός παιδοψυχιάτρου.

Όταν το παιδί αρχίσει να λέει συνειδητά ψέματα, πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα το γεγονός. Τα πραγματικά ψέματα διακρίνονται εύκολα από τα ακούσια, γιατί αποβλέπουν πάντοτε σε κάποιο σκοπό. Τα πραγματικά ψέματα παρουσιάζονται συνήθως με δύο μορφές: ως περιστασιακά και ως ψέματα από συνήθεια. Τα περισσότερα ψέματα τα μεταχειρίζεται συνήθως το παιδί για να αμυνθεί, για να αποφύγει κάποιο καθήκον, για να προστατευτεί από μια σκληρή τιμωρία, για να μη στενοχωρήσει τους μεγάλους, για να δώσει χαρά στους άλλους και για πολλούς άλλους λόγους. Τα περιστασιακά ψέματα συνηθίζουν να τα μεταχειρίζονται συχνά τα παιδιά.

Το ψέμα από συνήθεια είναι πιο σοβαρή περίπτωση και πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα. Αιτία έχουν τους ίδιους λόγους με τα περιστασιακά ψέματα, αλλά κάτω από την πίεση των περιστάσεων και τη συχνή επανάληψη έχουν γίνει δεύτερη φύση. Οι σπουδαιότεροι λόγοι που οδηγούν στη δυσάρεστη αυτή κατάσταση είναι δύο: το αυταρχικό περιβάλλον και η μίμηση του παραδείγματος των μεγάλων.

Όταν το παιδί μεγαλώνει μέσα σ' ένα αυστηρό περιβάλλον κάτω από το συνεχές φόβο και την πίεση, τότε καταφεύγει στο ψέμα, για να αμυνθεί. Οι περιπτώσεις του παιδικού ψέματος που έχουν ως αιτία το φόβο, είναι οι περισσότερες. Αν φοβίζουμε το παιδί, τότε αυτό θα φροντίσει να κρύψει με κάθε τρόπο τα λάθη του. Οι αυταρχικοί και βίαιοι γονείς και εκπαιδευτικοί δεν πρέπει ν' απορούν αν το παιδί τους λέει ψέ-

ματα. Οι ίδιοι με τη στάση τους του προσφέρουν πολλές ευκαιρίες για να τα 'πέι. Το ψέμα σημαίνει ρήξη της εμπιστοσύνης μεταξύ παιδιού και παιδαγωγού. Την αλήθεια τη λέει κανείς σε ανθρώπους που αγαπάει και εμπιστεύεται.

Έρευνα που έγινε στην πατρίδα μας έδειξε ότι το 1/3 περίπου των παιδιών της σχολικής ηλικίας λέει ψέματα. Από αυτά, το 70% λέει ψέματα για δικαιολογία και το 30% για άμυνα. Σε σύγκριση με άλλες χώρες το ποσοστό αυτό θεωρείται υψηλό. Αυτό πιθανότατα οφείλεται στην αυταρχική συμπεριφορά των Ελλήνων γονέων.

Ο άλλος βασικός λόγος, που λέει το παιδί ψέματα από συνήθεια, είναι ο παραδειγματισμός του από τους μεγάλους. Όταν το παιδί ζει μέσα σ' ένα περιβάλλον όπου οι μεγάλοι μεταχειρίζονται την ψευτιά και την υποκρισία, τότε μιμείται τη συμπεριφορά τους αυτή. Όταν οι γονείς λένε ψέματα, τότε και τα παιδιά τους θα κάνουν το ίδιο.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

Το πώς θα ενεργήσουμε σε κάθε περίπτωση ψέματος εξαρτάται από την ηλικία του παιδιού. Αν το παιδί είναι κάτω των οκτώ χρόνων, επειδή δεν μπορεί να διακρίνει το πραγματικό από το φανταστικό, τα ψέματα που λέει δεν είναι συνειδητά. Τα ψέματα του είδους αυτού, ενώ στην αρχή είναι ακίνδυνα, μπορεί με τον καιρό να γίνουν επικίνδυνα, γιατί εμποδίζουν το παιδί ν' αποκτήσει την έννοια της πραγματικότητας. Πρέπει να βοηθήσουμε το παιδί ν' αποκτήσει την έννοια της πραγματικότητας. Να το παρακινούμε από μικρό να εξετάζει με ακρίβεια και προσοχή τα διάφορα πράγματα ή γεγονότα. Να το βοηθούμε ακόμη να μάθει να ξεχωρίζει το φανταστικό από το πραγματικό και να το συνηθίσουμε να μη μιλεί με επιπολαιότητα.

Αν μετά την ηλικία των οκτώ χρόνων το παιδί λέει ψέματα, με τα οποία αποβλέπει σε κάποιο σκοπό, δηλαδή τα ψέματα αυτά είναι πραγματικά, τότε υπάρχει πρόβλημα που πρέπει ν' αντιμετωπιστεί με πολλή προσοχή.

Τα περιστασιακά ψέματα είναι πιο ήπιας μορφής. Τα συναντάμε συχνά και δεν υπάρχει παιδί που να μην τα έχει κάποτε μεταχειριστεί. Τα περιστασιακά ψέματα δεν πρέπει να θεωρούνται οριστικά στίγματα. Πρέπει να μάθει το παιδί που λέει περιστασιακά ψέματα, ότι είναι βλαβερό ν' αποφεύγει τις δυσάρεστες κατα-

στάσεις με την ψευτιά και την υποκρισία. Να δείχνουμε στο παιδί μας το δρόμο της ειλικρίνειας και πρώτοι εμείς να δίνουμε το καλό παράδειγμα.

Τα ψέματα από συνήθεια είναι πιο επικίνδυνα. Αν ένα παιδί έχει συνηθίσει να λέει ψέματα, αυτό σημαίνει ότι κάποιο λάθος γίνεται στην αγωγή του. Αν τα ψέματα έχουν αιτία το φόβο, θα πρέπει να προσέξουμε να μην είμαστε αυστηροί και αυταρχικοί απέναντί του. Η αυταρχικότητα και ο φόβος της τιμωρίας κάνουν το παιδί τις περισσότερες φορές να λέει ψέματα για να αμυνθεί. Πρέπει ν' απαλλάξουμε το παιδί μας από το φόβο της αυστηρής τιμωρίας. Γιατί αν του φερόμαστε με καλοσύνη και επιείκεια, αυτό δε θα έχει λόγους να λέει ψέματα.

Πρέπει να εξασφαλίσουμε τέτοιες ψυχολογικές συνθήκες στο παιδί, που να το διευκολύνουμε να ομολογεί την αλήθεια. Να αποφεύγουμε τις δημόσιες ομολογίες του παιδιού, γιατί έτσι το ταπεινώνουμε. Να το ενθαρρύνουμε με την επιεική στάση μας να αναλαμβάνει τις ευθύνες των πράξεών του. Αν το πιάσουμε να λέει ψέματα, δεν πρέπει να το ταπεινώσουμε με λόγια σκληρά και ιδιαίτερα μπροστά σε άλλους. Το καλύτερο είναι σ' αυτή την περίπτωση να του εκφράσουμε την έκπληξή μας, για το ψέμα που μας είπε. Αν όμως το προσβάλουμε και το πληγώσουμε τότε θα χειροτερέψουμε την κατάσταση.

Πρέπει το παιδί να ζει μέσα σε μια ατμόσφαιρα ειλικρίνειας. Το παράδειγμα των γονέων και των εκπαιδευτικών είναι ο σπουδαιότερος παράγοντας στη δημιουργία κλίματος ειλικρίνειας. Γονείς και εκπαιδευτικοί πρέπει πρώτα αυτοί να λένε πάντοτε την αλήθεια, για να τους μιμηθούν και τα παιδιά. Όταν το παιδί ζει μέσα σ' ένα υγιές οικογενειακό, σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον, τότε συνηθίζει να λέει την αλήθεια.

Πρέπει να τηρούμε τις υποσχέσεις που δίνουμε στο παιδί. Αν οι μεγάλοι είναι συνεπείς στις υποσχέσεις τους, τότε και το παιδί συνηθίζει να τηρεί τις δικές του και να αποφεύγει το ψέμα για να δικαιολογηθεί.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΚΛΕΒΕΙ

Αντίθετα από ορισμένες άλλες δυσκολίες της παιδικής ηλικίας που χαρακτηρίζονται απλά ως ελαττώματα, η κλεψιά θεωρείται από τους περισσότερους ενήλικες ως ένα εξαιρετικά βαρύ παράπτωμα. Οι γονείς που το παιδί τους κλέβει πανικοβάλλονται. Γονείς και εκπαιδευτικοί παίρνουν συνήθως τα πιο δραστικά μέ-

τρα εναντίον της κλεψιάς. Πίσω από μια ασήμαντη συνήθη κλεψιά φαντάζονται τον αυριανό στυγνό εγκληματία. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι το παιδί δεν είναι ένας μικρός ενήλικας. Γι' αυτό για την κλεψιά που κάνει δεν ισχύουν πάντοτε τα μέτρα των μεγάλων.

Το πολύ μικρό παιδί δεν καταλαβαίνει την έννοια της ιδιοκτησίας. Δεν καταλαβαίνει τη διαφορά μεταξύ «δικό μου» και «δικό σου». Γι' αυτό μπορεί να πάρει ένα πράγμα που δεν του ανήκει. Επίσης οι επιθυμίες του μικρού παιδιού είναι πολύ έντονες, ενώ η αυτοκυριαρχία του είναι μικρή. Συνεπώς δύσκολα μπορεί να αντισταθεί στον πειρασμό και παίρνει κάτι που το επιθυμεί πολύ και το στερείται. Το μικρό παιδί δε γνωρίζει και την αξία των χρημάτων ή των διαφορών πραγμάτων τα οποία καμιά φορά βρίσκει και τα κάνει δικά του. Όλες αυτές οι περιπτώσεις δε μπορούν να χαρακτηριστούν ως κλεψιά. Είναι τυχαία παραπτώματα, που οφείλονται στις αδυναμίες της παιδικής φύσης. Η συχνή όμως κλεψιά από μεγαλύτερα παιδιά, που είναι σε θέση να διακρίνουν τις παραπάνω έννοιες, είναι παράπτωμα που οφείλεται στην παραμόρφωση του χαρακτήρα τους.

Πολλοί γονείς και εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι παιδιά που κλέβουν, χωρίς να μπορούν να διορθωθούν, πάσχουν από κλεπτομανία. Έρευνες όμως απέδειξαν ότι οι περιπτώσεις των παιδιών, που η πράξη της κλεψιάς αποτελεί σύμπτωμα πραγματικής ψυχικής αρρώστιας είναι σπάνιες. Η παιδική κλεψιά είναι συνήθως ένα ελάττωμα, όπως και όλα τα άλλα. Φανερώνει έλλειψη ψυχικής ισορροπίας που οφείλεται στην επίδραση διαφόρων εξωτερικών παραγόντων. Γι' αυτό οι αιτίες που το παιδί κλέβει ποικίλλουν.

Υπάρχουν παιδιά που κλέβουν, γιατί μιμούνται το παράδειγμα των μεγάλων. Την επίδραση τέτοιων κακών παραδειγμάτων μπορεί το παιδί να τη δεχτεί ακόμη και μέσα στο ίδιο του το σπίτι. Άλλα παιδιά κλέβουν για να αναπληρώσουν τη στοργή και την αγάπη που τους στερεί το περιβάλλον τους. Άλλα πάλι, που ζουν σε περιβάλλον αυταρχικό, επειδή βρίσκονται κάτω από συνεχή πίεση, μπορεί να κλέψουν για να εκδικηθούν τους μεγάλους για την αδικία που τους γίνεται.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

Τα περισσότερα παιδιά που κλέβουν είναι κανονικά, όπως και όλα τ' άλλα, χωρίς καμιά κληρονομική

επιβάρυνση. Είναι παιδιά που αντιμετωπίζουν κάποιο δύσκολο ψυχολογικό πρόβλημα και η κλεψιά τους χρησιμεύει ως διέξοδος. Το παιδί που κλέβει βρίσκεται σε αντίθεση με το περιβάλλον του.

Το ελάττωμα αυτό μπορεί να διορθωθεί, μόνο αν με μια προσεκτική και βαθιά εξέταση αναγνωριστεί και στη συνέχεια παραμεριστεί η βασική αιτία που κάνει το παιδί να κλέβει. Οι απειλές και οι τιμωρίες δε φέρουν κανένα θετικό αποτέλεσμα. Αντίθετα χειροτερεύουν την κατάσταση, γιατί μεγαλώνουν τη δυστυχία του παιδιού.

Τα διάφορα ελαττώματα του παιδιού δείχνουν ότι κατά την αγωγή του γίνονται λάθη. Το ίδιο ισχύει και για το ελάττωμα της κλεψιάς. Να εξετάσουμε πού κάναμε λάθη στην αγωγή του παιδιού μας και να φροντίσουμε να τα διορθώσουμε.

Το παιδί πρέπει να μάθει από νωρίς την έννοια της ιδιοκτησίας. Ό,τι ανήκει στο παιδί πρέπει να το σεβόμαστε. Έτσι θα μάθει και αυτό να σέβεται ό,τι ανήκει στους άλλους.

Πρέπει να επιδιώκουμε να έχει το παιδί διάφορες απασχολήσεις και ενδιαφέροντα. Αν παίζει αρκετά, αν έχει φίλους, αν ασχολείται με κάποια συλλογή, αν συμμετέχει σε ομάδες αθλητικές, προσκοπισμού κ.λ.π. δε θα σκεφτεί ποτέ να κλέψει.

Μερικά παιδιά κλέβουν γιατί νομίζουν ότι οι γονείς τους δεν τα αγαπούν και δεν ενδιαφέρονται γι' αυτά. Στην περίπτωση αυτή, αντί να τα τιμωρούμε, χρειάζεται να τους δείχνουμε περισσότερη στοργή και αγάπη.

Αν το παιδί έκλεψε, θα πρέπει να το κάνουμε να καταλάβει ότι έχει άδικο και να του εξηγήσουμε πώς πρέπει να φέρεται στο μέλλον. Μπορούμε ακόμη να πάρουμε και αυστηρά μέτρα. Ό,τι όμως κάνουμε, θα πρέπει να γίνει αμέσως και να καταλάβει το παιδί ότι έχουμε δίκιο. Κατόπιν όμως δεν πρέπει να του κρατάμε κακία ούτε να μειώσουμε την εμπιστοσύνη μας απέναντί του. Πρέπει να το συγχωρήσουμε και να μην του αναφέρουμε άλλη φορά το γεγονός. Ιδιαίτερα δεν πρέπει με τη δική μας συμπεριφορά να το κάνουμε να σχηματίσει την ιδέα ότι είναι ένα ανήθικο παιδί.

Να μην του δείχνουμε τη δυσπιστία μας κλειδώνοντας όλα τα συρτάρια του σπιτιού, αλλά και ούτε να το προκαλούμε αφήνοντας εκτεθειμένα εδώ και εκεί διάφορα πράγματα που ίσως επιθυμήσει να τα πάρει κρυφά.

ΟΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Το φετινό καλοκαίρι ήταν ένα από τα λίγα καλοκαίρια των τελευταίων χρόνων όσον αφορά στα καιρικά φαινόμενα που έζησε γενικά ο πλανήτης. Πλημμύρες πάρα πολλές και καταστροφικές στην Κίνα και κυρίως στην κεντρική Ευρώπη, όπως βέβαια και στην Αθήνα που ευθύνονται για το θάνατο εκατοντάδων ανθρώπων και την πρόκληση ανυπολόγιστων ζημιών.

Είναι η πρώτη φορά που οι Ευρωπαίοι νιώθουν στο "περί" τους την μανία της φύσης, που για τις αλλαγές της συμπεριφορά της δεν έχουν λίγη ευθύνη.

Τι συμβαίνει όμως με το κλίμα του πλανήτη;

Φαίνεται πως υπάρχουν κλιματικές αλλαγές τα τελευταία 50 χρόνια, όμως αυτό δεν είναι απόλυτως αποδεκτό από τους επιστήμονες αφού δεν είναι απόλυτα αποδεδειγμένο.

Τι είναι αυτό όμως που μπορεί να επηρεάζει το κλίμα της Γης;

Υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που θα μπορούσαν να χωριστούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες: ανθρωπογενείς παράγοντες και μη ανθρωπογενείς. Εδώ θα προσπαθήσουμε να ασχοληθούμε με τους ανθρωπογενείς παράγοντες που έχουν σχέση με την μόλυνση της ατμόσφαιρας.

Η αλόγιστη χρήση των πλουτοπαραγωγικών ενεργειακών πηγών της Γης από τον άνθρωπο, έχει ως αποτέλεσμα την μεγάλη χρήση πετρελαίου και των παραγώγων αυτού (βενζίνη κ.λπ.) σαν καύσιμη ύλη για την κίνηση με αυτοκίνητα και στην βιομηχανία. Οι καύσεις αυτές ελευθερώνουν τεράστιες ποσότητες αερίων (διοξείδιο του άνθρακα, υδρατμοί, μεθάνιο, οξείδια του αζώτου, οξείδια του θείου κ.λπ) στην ατμόσφαιρα του πλανήτη. Μερικά από τα πιο πάνω αέρια είναι υπεύθυνα για το Φαινόμενο του Θερμοκηπίου και γι' αυτό χαρακτηρίζονται "αέρια του θερμοκηπίου".

Αλλά τι είναι το φαινόμενο του Θερμοκηπίου;

Ο Ήλιος στέλνει μεγάλες ποσότητες θερμότητας προς τη Γη. Η Γη ένα μέρος αυτής της θερμότητας το απορροφά, και ένα άλλο μέρος το αποβάλλει κυρίως την νύκτα. Όταν τα "αέρια του θερ-

μοκηπίου" μαζεύονται στην ατμόσφαιρα εμποδίζουν τη Γη να ψυχθεί και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της. Δηλαδή η Γη γίνεται με τον τρόπο αυτό ένα μεγάλο θερμοκήπιο.

Τα άμεσα αποτελέσματα του φαινομένου αυτού είναι επιγραμματικά τα εξής:

α) Λιώσιμο των πάγων που υπάρχουν στους πόλους και στα ψηλά βουνά και συνακόλουθα η άνοδος της στάθμης των θαλασσών. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα περιοχές που σήμερα είναι παραθαλάσσιες να βυθιστούν στο νερό.

β) Ερημοποίηση περιοχών, δηλαδή επέκταση των ερήμων.

γ) Έντονες ξηρασίες

δ) Εντονότερους ανέμους

ε) Καταρακτώδεις βροχές.

στ) Έντονα γενικά καιρικά φαινόμενα και ακραίες καταστάσεις.

Ένα άλλο φαινόμενο που επίσης φαίνεται να σχετίζεται με την "περίεργη" συμπεριφορά του καιρού τα τελευταία χρόνια είναι η "τρύπα του όζοντος". Το όζον είναι ένα αέριο που βρίσκεται στα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας. Το αέριο αυτό εκεί σχηματίζει ένα στρώμα που λέγεται οζοντόσφαιρα. Το στρώμα αυτό δημιουργήθηκε εδώ και εκατομμύρια χρόνια στον πλανήτη, και μας προστατεύει από τις επικίνδυνες ακτινοβολίες του ήλιου (υπεριώδεις ακτίνες). Η ανθρώπινη δραστηριότητα και κυρίως των ανεπτυγμένων βιομηχανικά χωρών, έχει ως αποτέλεσμα την απελευθέρωση μεγάλων ποσοτήτων αερίων (χλωροφθοράνθρακες) στην ατμόσφαιρα, που καταστρέφουν το όζον. Τα αέρια αυτά χρησιμοποιούνται στα ψυγεία και στα σπρέι. Η καταστροφή του όζοντος έχει και αυτή επίδραση στο κλίμα του πλανήτη, διότι και με αυτό τον τρόπο υπερθερμαίνεται.

Σημαντικό ρόλο στην αλλαγή της συμπεριφοράς του καιρού παίζει και η συνεχής αποψίλωση των δασών του πλανήτη. Η μεγαλύτερη οικολογική καταστροφή σήμερα πραγματοποιείται στην περιοχή του Αμαζονίου, με την καταστροφή τερα-

στίων εκτάσεων δασών, με άμεσο αποτέλεσμα την επίδραση στο κλίμα όλου του πλανήτη.

Τι πρέπει όμως να γίνει;

Πρέπει να παρθούν γενναίες αποφάσεις σε παγκόσμια κλίμακα κυρίως από τους "Ισχυρούς" της Γης έτσι ώστε να έχουμε:

* Μείωση της κατανάλωσης των ορυκτών καυσίμων

* Χρήση καυσίμων που να παράγουν μικρές ποσότητες διοξειδίου του άνθρακα.

* Αύξηση των δασών για την απορρόφηση του διοξειδίου από τα δέντρα.

* Χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας, κυρίως της ηλιακής.

Για τα θέματα αυτά, δηλαδή για την σωτηρία του πλανήτη από όλες τις παραπάνω πληγές που του έχει ο άνθρωπος ανοίξει, έχουν πραγματοποιηθεί σε παγκόσμιο επίπεδο αρκετές συνδιασκέψεις.

Η πρώτη πιο σημαντική έγινε το 1992 στο Ρίο της Βραζιλίας και υπογράφηκε από 172 χώρες όλου του κόσμου, ανακηρύσσουν την αειφόρο* ανάπτυξη βασική τους προτεραιότητα και υιοθετούν μια σειρά 2.500 συστάσεων υπό τον τίτλο Ατζέντα 21. Φάνηκε τότε ότι κάτι πολύ καλό θα γίνει με την υπόθεση της σωτηρίας του πλανήτη. Όμως...

Το 1997 στο Κιότο της Ιαπωνίας συγκεντρώθηκαν αντιπροσωπείες από όλα σχεδόν τα κράτη του πλανήτη και κατέληξαν σε μία συμφωνία γνωστή ως "πρωτόκολλο του Κιότο" που προέβλεπε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την μείωση των ρύπων και γενικότερα την προστασία του πλανήτη. Όμως λίγους μήνες αργότερα ο υπ' αριθμόν ένας παραγωγός ρύπων στον κόσμο οι ΗΠΑ αρνήθηκαν πεισματικά να το υπογράψουν. Μεγάλο μέρος των ευθυνών για τα προβλήματα στην εφαρμογή των σχετικών με τη σωτηρία του κόσμου αποφάσεων αποδίδεται στις ΗΠΑ. Ο Τζορτζ Μπους ήταν άλλωστε εκείνος που εγκατέλειψε τη μοναδική ουσιαστική οικολογική ρύθμιση που προέκυψε από τη Διάσκεψη του Ρίο: το Πρωτόκολλο του Κιότο για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος. Κρίμα! Χάθηκε μία ακόμα ευκαιρία.

Όλες οι χώρες οφείλουν σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κιότο να μειώσουν τις εκπομπές των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Το Πρωτόκολλο του Κιότο δεσμεύει την

Ευρωπαϊκή Ένωση να μειώσει τις εκπομπές των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά 8% μεταξύ του 1990 και του 2008 - 2012. Τα κράτη από τη μια πλευρά αναγνωρίζουν ότι μόνο με διεθνή συνεργασία μπορεί να αντιμετωπιστεί η αλλαγή του κλίματος και οι επιπτώσεις που θα έχει, από την άλλη επιμένουν να μεγιστοποιήσουν το δικό τους όφελος μέσα από αυτή τη διαδικασία της συνεργασίας. Οι επιστημονικές αβεβαιότητες γύρω από το θέμα, οι διαφορετικές προσεγγίσεις για τις αρχές της ισότητας, οι διαφορετικές εκτιμήσεις κόστους / οφέλους από την μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου ακόμη και οι διαφορετικοί στόχοι που το κάθε κράτος θέτει, δυσχεραίνουν τη λήψη μιας κοινής απόφασης.

Ας δούμε εν συντομία τι έχει απομείνει από τις τρεις Συμβάσεις που προέκυψαν από τη Διάσκεψη του Ρίο: η Σύμβαση για την Ερημοποίηση έχει, ελλείψει μέσων, παραμείνει νεκρό γράμμα. Η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα, με στόχο την προστασία της ποικιλίας των ειδών, δεν εμπόδισε την αποψίλωση των τροπικών δασών κατά 1% κάθε χρόνο. Η Σύμβαση για το Κλίμα προχώρησε περισσότερο: το Πρωτόκολλο του Κιότο επιβάλλει στις πλούσιες χώρες τη μείωση κατά 5,2% των εκπομπών αερίων που μολύνουν την ατμόσφαιρα μέχρι το 2012. Το Μάρτιο όμως του 2001 οι ΗΠΑ, η χώρα με τις μεγαλύτερες εκπομπές βλαβερών αερίων στον κόσμο, απλώς το απέρριψαν. Παράλληλα, ο αριθμός των εξαφανισθέντων ζωικών και φυτικών ειδών έχει αυξηθεί, τα δάση συνεχίζουν να καταστρέφονται, η στάθμη των θαλασσών ανεβαίνει και δισεκατομμύρια άνθρωποι υποφέρουν από τη φτώχεια. Οι μισοί από τα έξι δισεκατομμύρια κατοίκων του πλανήτη ζουν με λιγότερο από 1 ευρώ την ημέρα, ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι δεν έχουν πόσιμο νερό και 2,4 δισεκατομμύρια στερούνται των συνθηκών βασικής υγιεινής.

Το Σεπτέμβριο του 2002 πραγματοποιήθηκε στο Γιοχάνεσμπουργκ Διάσκεψη για την Αειφόρο* Ανάπτυξη που διοργάνωσε ο ΟΗΕ. Αλλά ποιο το αποτέλεσμα; "Προδομένοι από τις κυβερνήσεις". Η φράση, γραμμένη σε πανό διαδηλωτών, αποτέλεσε το κεντρικό φωτογραφικό θέμα των μεγάλων ειδησεογραφικών πρακτορείων.

Παρά τις έντονα φορτισμένες ομιλίες πολλών αρχηγών κρατών το τελικό αποτέλεσμα της Διάσκεψης Κορυφής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι χειρότερο από τις πιο απαισιόδοξες προβλέψεις. Η λήψη μέτρων για την προστασία του πλανήτη, η βελτίωση των συνθηκών ζωής για τους κατοίκους του αναπτυσσόμενου κόσμου, η καταπολέμηση της πείνας, το δικαίωμα πρόσβασης σε καθαρή ενέργεια, θα περιμένουν. Στο μεγαλύτερο μέρος της η Διάσκεψη Κορυφής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη είχε μετατραπεί σε Διάσκεψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Τα ελάχιστα συγκεκριμένα θετικά βήματα (στο νερό, στην αλιεία) δεν μπορούν να ισοσκελίσουν τις χαμένες ευκαιρίες (στην ενέργεια) ή τα βήματα προς τα πίσω (βιοποικιλότητα, Αρχή της Προφύλαξης). Είναι απολύτως δικαιολογημένο να κατηγορήσει κάποιος τις ΗΠΑ (και τις χώρες μέλη του ΟΠΕΚ) για την αποτυχία της Διάσκεψης σε πολλούς τομείς και ιδιαίτερα σε αυτόν της ενέργειας και της καταπολέμησης των κλιματικών αλλαγών. Δεν πρέπει όμως να χαριστεί και στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία αποδείχτηκε εξαιρετική στη ... ρητορική. Με πολύ απλά λόγια λοιπόν, οι αρχηγοί των κρατών έμειναν στην ίδια τάξη.

Επείγει πλέον η δράση. Είμαστε όλοι υπεύθυνοι για την κατάσταση του πλανήτη, γιατί όλοι καταναλώνουμε και η κατανάλωση ύλης και ενέργειας ρυπαίνει. Η Ελλάδα χρειάζεται αμέσως αξιόπιστη συνολική νομοθεσία για το περιβάλλον και κυρίως εφαρμογή της. Οι οικονομικές αποφάσεις πρέ-

πει να λαμβάνονται σε συνάρτηση με τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις. Σε τι θα χρησιμεύει για παράδειγμα η εντατική γεωργική ανάπτυξη της Αργολίδας ή της Λάρισας μακροχρονίως, αν οι υδροφόροι ορίζοντες τους εξαντληθούν ή γεμίσουν τοξικά υλικά; Ίσως η ευτυχέστερη συνέπεια της ένταξής μας στην Ε.Ε. είναι η πίεση που μας ασκείται για σοβαρότερη περιβαλλοντική συμπεριφορά. Πολλά προβλήματα μπορούν να αναστραφούν και χρόνος υπάρχει. Μερικά, όμως, είναι μη αναστρέψιμα όπως η απώλεια της βιοποικιλότητας, η ερημοποίηση, η ρύπανση των υπογείων υδάτων με τοξικά. Ίσως το βασικότερο και δυσκολότερο ζήτημα είναι πόση ακόμη ανάπτυξη θέλουμε. Αν καλύτερα όλη τη γη με δρόμους, κτίρια, αεροδρόμια, και οχήματα, τότε θα έχουμε έναν ωραίο βραχύβιο κόσμο. Κάτι σαν ένα άνθος σε βάζο. Ζει για λίγο με τα ωραία του χρώματα αλλά ποια είναι η μοίρα του;

*Αειφόρος=αειθαλής. Η έννοια πρωτοεμφανίζεται το 1980 και καθιερώνεται το 1987 σε έκθεση που συντάσσει για τον ΟΗΕ η τότε πρωθυπουργός της Νορβηγίας Γκρο Χάρλεμ Μπρούντλαντ, κατά την οποία αειφόρος είναι η ανάπτυξη που "ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να απειλεί τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών ν' ανταποκριθούν στις δικές τους".

*Παπαγιαννακόπουλος Ιωάννης
Χημικός*

**Υπενθυμίζουμε ότι τα ενυπόγραφα άρθρα
απηχούν τις απόψεις των συντακτών τους.**

**ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ
"Γεωργάκειον"**

ΦΙΛΙΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
Τηλ.: 06920 36258
010 5236172

**Ξενοδοχείο ΠΑΝΟΡΑΜΑ
hotel PANORAMA**

TEL.: 06910 41.614
06910 41.615

ATHENS TEL.: 010 20.25.145

FAX: 06910 42.608

**ΔΙΑΚΟΠΤΟ ΑΙΓΙΟΥ
ΔΙΑΚΟΠΤΟ AEGION**

Email: kargeo@aigio.hellasnet.gr
<http://www.aigio.hellasnet.gr/kargeo>

ΤΑ 3 ΟΠΛΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΧΟΛΗΣΤΕΡΙΝΗΣ

Οι περισσότεροι από μας γνωρίζουμε ότι η υψηλή χοληστερίνη σχετίζεται άμεσα με τα καρδιαγγειακά νοσήματα. Αυτό που δεν γνωρίζουμε είναι πώς θα δώσουμε τη "μάχη", ώστε να μειώσουμε την "κακή" χοληστερίνη και να αυξήσουμε την "καλή". Η προσπάθεια μας έχει τρία στάδια: βελτίωση ή αλλαγή της διατροφής, συστηματική άσκηση και, για τους καπνιστές, διακοπή του καπνίσματος. Μαζί με αυτά, εφόσον χρειαστεί, αρωγός έρχεται και η φαρμακευτική αγωγή.

Είναι αποδεδειγμένο ότι η χοληστερίνη παίζει σημαντικό ρόλο στο αν θα νοσήσει κάποιος από καρδιαγγειακή ασθένεια. Ειδικότερα αποτελεί την κυριότερη αιτία πρόκλησης της στεφανιαίας νόσου. Η αύξηση της χοληστερίνης εξαρτάται από τον τρόπο ζωής μας, δηλαδή από το πόσο και τι τρώμε, το κατά πόσο ασκούμαστε και από το αν καπνίζουμε ή όχι. Δευτερευόντως παρεμβαίνουν η ηλικία και το φύλο, καθώς οι πιο νέοι κινδυνεύουν στατιστικά λιγότερο, ενώ οι γυναίκες έχουν μια "ασυλία" όσο βρίσκονται στην παραγωγική φάση, δηλαδή μέχρι την εμμηνόπαυση, χάρη στη δράση των οιστρογόνων ορμονών. Όλοι αυτοί οι παράγοντες έχουν μερίδιο ευθύνης σε διαφορετικό ποσοστό. Ωστόσο, όλοι είναι αντιμετωπίσιμοι και σχεδόν ελεγχόμενοι, αν εξαιρέσει κανείς την κληρονομικότητα, που τουλάχιστον μέχρι στιγμής δεν αποτρέπεται, αλλά μπορούν να μειωθούν οι επιπτώσεις της. Είναι γνωστό ότι υπάρχει η "κακή" (LDL) χοληστερίνη και η καλή (HDL) χοληστερίνη. Η "κακή" συσσωρεύεται στα τοιχώματα των αγγείων και τα σκληραίνει, δημιουργώντας τη λεγόμενη αρτηριοσκλήρωση, που με τη σειρά της εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία του αίματος στις αρτηρίες. Η δυσκολία μετακίνησης του αίματος δημιουργεί θρομβώσεις, οι οποίες ανάλογα με το βαθμό τους προκαλούν και διαφορετικές καρδιακές παθήσεις. Η "καλή" χοληστερίνη διώχνει από τα αγγεία την "κακή". Την παρασύρει και την οδηγεί στο συκώτι, απ' όπου αποβάλλεται. Είναι λοιπόν σαφές ότι ο υγιής οργανισμός θα πρέπει να έχει υψηλή την "καλή" χοληστερίνη και χαμηλή την "κακή".

ΠΑΝΩ Η "ΚΑΛΗ", ΚΑΤΩ Η "ΚΑΚΗ"

Η προσπάθεια για να μειώσουμε την "κακή" χοληστερίνη και να αυξήσουμε την "καλή" είναι αρκετά απλή. Συνοψίζεται σε τρεις κινήσεις: υγιεινή διατροφή, αύξηση της κίνησης και της άσκησης, διακοπή του καπνίσματος. Εδώ θα πρέπει να εξαιρέσουμε κάποιες παθολογικές περιπτώσεις, όπου ένα πολύ μικρό ποσοστό ανθρών γεννιέται με υψηλή χοληστερίνη λόγω κληρονομικής προδιάθεσης, οπότε η αντιμετώπιση του προβλήματος είναι πολύ πιο σύνθετη. Αρωγός πάντως στην προσπάθεια της μείωσης της "κακής" χοληστερίνης είναι τα φάρμακα της κατηγορίας στατίνες.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Το τέλειο μοντέλο διατροφής είναι, όπως φαίνεται, το μεσογειακό. Αυτό που ακολουθούσαν οι παλιότερες από μας γενιές. Αυτό το διαιτολόγιο περιλαμβάνει σε γενικές γραμμές:

- 2 φορές την εβδομάδα ψάρι
- 1 φορά κοτόπουλο ή κρέας
- 1 φορά όσπρια
- 1 φορά ζυμαρικά

και όλα αυτά συνοδευμένα από πολλά λαχανικά και φρούτα και μαγειρεμένα με αγνό ελαιόλαδο. Η κατανόηση της αξίας αυτού του είδους διατροφής έρχεται μέσα από την ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν τις τιμές της χοληστερίνης. Ας δούμε τα "ναι" και τα "όχι", μαθαίνοντας το γιατί.

ΤΑ "ΝΑΙ" ΚΑΙ ΤΑ "ΟΧΙ"

ΝΑΙ στο ψάρι, γιατί περιέχει πολυακόρεστα λιπαρά, που δεν αυξάνουν την "κακή" χοληστερίνη. Προτιμήστε τα παχιά ψάρια, του αφρού όπως λέγονται, που περιέχουν έως 3 λιπαρά οξέα. Τέτοια ψάρια είναι ο σολομός, οι σαρδέλες, η ρέγκα, η πελαγίσια τσιπούρα κ.α.

ΟΧΙ στο κρέας, τα κίτρινα τυριά και τα πλήρη γαλακτοκομικά, γιατί περιέχουν ζωικά λίπη, κορεσμένα, τα οποία ερεθίζουν το συκώτι και δεν μπορεί να μεταβολίσει την "κακή" χοληστερίνη, με απο-

τέλεσμα να αυξάνονται τα βλαπτικά λιπίδια στο αίμα.

ΝΑΙ στο ελαιόλαδο, ΟΧΙ στις μαργαρίνες. Το ελαιόλαδο, όπως και οι ξηροί καρποί, περιέχουν μονοακόρεστα λιπαρά, τα οποία μειώνουν την "κακή" χοληστερίνη. Ειδικά το ελαιόλαδο φαίνεται ότι αυξάνει την "καλή" χοληστερίνη. Οι μαργαρίνες μπορεί να μην είναι όλες βλαβερές, αλλά αρκετές από αυτές περιέχουν τρανς λιπίδια, που αυξάνουν την "κακή" χοληστερίνη. Επειδή όμως δεν βάζουμε τη μαργαρίνη στο μικροσκόπιο για χημική ανάλυση πριν τη φάμε, ώστε να δούμε αν είναι από τις ύποπτες ή τις αθώες, καλό είναι να την αποφεύγουμε γενικά.

ΟΧΙ στα γλυκά και αλμυρά πιάτα με κρέμα γάλακτος ή βούτυρο, στα καπνιστά και τα αλλαντικά, γιατί περιέχουν ζωικά λίπη.

ΜΕ ΜΕΤΡΟ ζυμαρικά, ψωμί και ζάχαρη, γιατί σε μεγάλες ποσότητες μειώνουν την "καλή" χοληστερίνη.

ΝΑΙ στα λαχανικά και στα ανεπεξέργαστα δημητριακά. Όλα περιέχουν φυτικές ίνες που-σύμφωνα με τις έρευνες-δεσμεύουν το λίπος και τη χοληστερίνη των τροφίμων και, καθώς αποβάλλονται εύκολα, εμποδίζουν τον οργανισμό να τα απορροφήσει.

ΝΑΙ στα φρούτα χωρίς υπερβολές, γιατί αν και δεν έχουν λίπος, έχουν υδατάνθρακες (γλυκόζη), που μετατρέπονται στον οργανισμό σε λίπος. Ενδεικτικά, η συνιστώμενη κατανάλωση για το χειμώνα είναι 1 μήλο ή πορτοκάλι το μεσημέρι και 1 το βράδυ, ή 2-3 μανταρίνια.

ΜΕ ΜΕΤΡΟ αυγά και οστρακοειδή. Περιέχουν αμιγή χοληστερίνη, την οποία ορισμένα άτομα απορροφούν, και άρα δεν κινδυνεύουν από αυτά. Δεν ξέρουμε όμως ποια άτομα ανήκουν σε αυτή την

κατηγορία. Έτσι, καλό είναι να μην τρώμε πάνω από 2-3 αυγά την εβδομάδα και αντίστοιχα να μην καταναλώνουμε πολλά οστρακοειδή.

ΝΑΙ στο σκόρδο, γιατί μελέτες αποδεικνύουν ότι μειώνει την "κακή" χοληστερίνη κατά 4.65 κι αν η μυρωδιά του σας ενοχλεί, υπάρχουν και οι ταμπλέτες σκόρδου.

ΠΡΟΣΞΕΤΕ ΤΙ ΠΙΝΕΤΕ

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟ "ΜΕΤΡΟΝ ΑΡΙΣΤΟΝ". Έχει αποδειχθεί ότι 14 δόσεις κρασιού την εβδομάδα συντελούν στην αύξηση της "καλής" χοληστερίνης· όμως η κατανάλωση οινοπνεύματος αυξάνει την πίεση και οδηγεί σε εγκεφαλικές αιμορραγίες, αυξάνει τα τριγλυκερίδια, με πιθανό αποτέλεσμα σε άτομα με κληρονομική προδιάθεση να προκαλέσει οξεία παγκρεατίτιδα. Υπ' αυτές τις συνθήκες, λοιπόν, καλό είναι αν δεν πίνετε να μην το δείτε ως φάρμακο και αρχίστε το ποτό!

ΚΑΦΕΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΟ ΕΙΔΟΣ. Ο καφές φίλτρου είναι λιγότερο βλαπτικός, γιατί στο φίλτρο κατακρατείται η καφεστρόλη, η οποία ανεβάζει την "κακή" χοληστερίνη. Ο ελληνικός καφές, επειδή βράζει, ανήκει στους βλαπτικούς (η μικρή ποσότητα περιορίζει την δυσμενή επίδραση). Ο στιγμιαίος βρίσκεται κάπου ανάμεσα.

ΤΑ ...ΑΘΩΑ ΑΦΕΨΗΜΑΤΑ. Το τσάι, το χαμομήλι, το τίλιο, το φασκόμυλο έχουν ως αντιοξειδωτικές ουσίες τα φλαβονοειδή, που ελαττώνουν την οξειδωση των λιπιδίων, δηλαδή το οξειδωτικό στρες, πράγμα ευεργετικό για τον οργανισμό.

Πάνος Κόλλιας
Γιατρός - Παθολόγος

ΠΑΝΟΣ Ρ. ΚΑΝΕΛΛΟΣ
Χειρουργός Ωτορινολαρυγγολόγος
Διευθυντής Τμήματος Παιδοακοολογικού
Βαρυκοΐας & Ιλίου "ΙΑΣΩ"

 Α. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 37 - 39, 151 23 ΜΑΡΟΥΣΙ, ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 010 6184 000, FAX: 010 6184 158

Ιατρείο: Σαρανταπόρου & Τσίλλερ 50
Άνω Πατήσια Τ.Κ. 111 44 Τηλ. Ιατρ. & Fax: 010 20 15 402
Κιν.: 0944 - 78 31 58 Οικ.: 010 27 70 629

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Ι. ΚΟΡΚΟΝΔΕΙΛΑ - ΚΑΝΕΛΛΟΥ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΜΕ ΠΑΝΤΕΒΟΥ

Σαρανταπόρου & Τσίλλερ 50 Τηλ. Ιατρ.: 010 21 14 470
Άνω Πατήσια Τ.Κ. 111 44 Κιν.: 0932 - 459141

Κοινωνικά των απανταχοῦ της γης Φιλιωτῶν

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Θεωρῶ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω και δημοσίως τον Ιατρό χειρουργό Γεώργιο Νικ. Ζωγράφο για την επιτυχή και ανιδιοτελή χειρουργική επέμβαση για την αφαίρεση όγκου κοιλιάς από τον συζυγό μου Ελένη.

Να ευχαριστήσω επίσης και το λοιπό επιστημονικό και νοσηλευτικό προσωπικό της Γ' Χειρουργικής Κλινικής του Γεν. Κρατικού Νοσοκομείου Αθηνών "Γεώργιος Γεννηματάς", για τον άψογο τρόπο που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Οφείλω και ένα μεγάλο ευχαριστώ στην αναισθησιολόγο κυρία Αθανασίου.

Γεώργιος Χαντζής

Με τον χειρουργό μας, κ. Γεώργιο Ν. Ζωγράφο, υπήρχε η αμεσότητα κοσμικής σχέσης, που οφείλετο στο όνομά του, στην επιστήμη του, στην ευγενέστατη συμπεριφορά του τα καλοκαίρια στο χωριό μας, γενικά στην άψογη αισθητική του ίσκιου του και φυσικά, στη λέξη Φίλια.

Στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Αθηνών, όπου με χειρουργήσε, την λέξη Φίλια την έπλασε σε Φίλια, που ως γνωστόν, το υπόβαθρό της είναι η Αγάπη. Έτσι λοιπόν, από «ένστολος φορέας» μιας επιστήμης, έγινε Λειτουργός αυτής.

Τον ευχαριστούμε πάρα πολύ και εφ' όρου ζωής η υποχρέωσή μας.

Μάχη Γ. Κιούση

Θερμά ευχαριστώ τους εκλεκτούς συγχωριανούς μας Κώστα Μάμαλη, Ντίνο Καραμάνο, Χρήστο Κανέλλο, Θεμιστοκλή Αναστασόπουλο, Γιάννη Β. Γιαννακόπουλο, Στέλιο Παναγόπουλο και Κοζακόπουλο Ανδρέα, που προσέφεραν το φωτογραφικό υλικό με το οποίο διανθίστηκε η δημοσιευθείσα αναφορά μου στα τοπωνύμια του χωριού μας και της περιφέρειάς του.

*Παπαευθυμίου Δημήτριος
Συνταξιούχος Εκπαιδευτικός
Πάτρα 17/09/02*

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Η συγχωριανή μας Ιατρός Μικροβιολόγος - Βιοπαθολόγος Ελένη Παπαευθυμίου άνοιξε μικροβιολογικό ιατρείο στην Πάτρα Ακρωτηρίου 13, Πλατεία Παπανδρέου, Ψαροφάι και δέχεται Δευτέρα έως Παρασκευή πρωί 7.30 έως 13' και απόγευμα 6 έως 8 εκτός Τετάρτης. Το δε Σάββατο πρωί 9 έως 12. Τηλ.: 0610 362336

Συγχαρητήρια και θερμές ευχές για καλές δουλειές!

Θερμά συγχαίρουμε όλα τα παιδιά που πέρασαν στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και εκείνα των οποίων τα ονόματα δημοσιεύουμε ακολούθως και εκείνα που δε δημοσιεύουμε, γιατί δεν έχουμε πληροφόρηση, και τους ευχόμαστε καλή επιτυχία στις σπουδές τους.

Πέρασαν σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

1. **Αναστασόπουλος Βασίλειος** του Θεοδώρου
Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
2. **Γκίκα Γεωργία** του Ανδρέου
(κόρη της Αναστασίας Ηλ. Γλογοβίτη)
Φιλολογία Πανεπιστημίου Πατρών
3. **Γούτος Άρης** του Κων/νου (γιος της Μαρίας Ρ. Καννέλου)
Οικονομικό Τμήμα Παντείου Πανεπιστημίου

4. **Θεωνά Ελένη** κόρη της Χρύσας Τρυφωνοπούλου
Νοσηλευτική Πάτρας
5. **Καραθανάση Όλγα-Παναγιώτα** του Κων/νου
Τμήμα Ψυχολογίας Παντείου Πανεπιστημίου
6. **Καραθανάση Σουλτάνα - Δήμητρα** του Βασίλ.
Οικονομικό Πανεπιστήμιο (ΑΣΟΕ) Αθηνών
7. **Μαγκλάρα Ελένη** του Ιωάννου (κόρη της Βούλας Τρυφωνοπούλου)
Πληροφορική Πειραιά

8. **Μαυρουκλή Λένα** (κόρη της Βενετίας Κόλλια)
Τμήμα Ψυχολογίας Παντείου Πανεπιστημίου
9. **Μητρόπουλος Γρηγόριος** του Νικολάου
Τμήμα Πληροφορικής Τ.Ε.Ι. Πειραιά
10. **Μίντζια - Κων/να** του Χρήστου
Φιλοσοφική Πανεπιστημίου Αθηνών
11. **Παπααναγιώτου Ευρυδίκη** του Παναγιώτου
Δημοσία Διοίκηση Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών

12. **Σπυροπούλου Άννα** του Κων/νου
Τμήμα Δομικών Έργων ΤΕΙ Πειραιά
13. **Τζουμανίκας Ευστάθιος** του Ανδρέου
(γιος της Δήμητρας Καραμουσουλλή)
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά
14. **Χριστοδούλου Θεοδώρα** του Φωτίου
Τμήμα Επισκεπτριών ΤΕΙ Αθήνας
15. **Χριστοδούλου Παρασκευή** του Παναγιώτη
Φιλοσοφική (Φ.Π.Ψ.) Πανεπιστημίου Αθηνών

ΓΑΜΟΙ

Τους γάμους τους, τέλεσαν στις 6 Ιουλίου 2002 στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Παλαιού Φαλήρου ο συμπατριώτης μας κ. Δημήτριος Λουκόπουλος του Νικολάου και η Όλγα Αμπαρτζίδου.

Τους γάμους τους τέλεσαν στις 15 Ιουλίου 2002 στον Ιερό Ναό Αγίου Παντελεήμονος Κάτω Πεύκης ο συμπατριώτης μας κ. Αθανάσιος Αντωνόπουλος του Λεωνίδου και η Σοφία Κουρούπη του Ιωάννου.

Πήραμε και δημοσιεύουμε τις ακόλουθες ευχές:

ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΓΑΜΟΣ

Στο Μητροπολίτικο Ναό της Παναγίας της Φαυρωμένης Αιγίου, στις 20 Ιουλίου ε.έ. τελέστηκε ο γάμος του νεφρολόγου γιατρού Τάσου Βλ. Δρακόπουλου μετά της εκλεκτής της καρδιάς του (ωραίας Αιγιώτισσας) Σταυρούλας Βασιλοπούλου.

Κουμπάρος του εκλεκτού ζευγαριού ήταν ο γιάντρος Γιώργος Μητρόπαππας.

Στη γαμήλια τελετή προσεκλήθησαν και παρέστησαν όλοι οι συγγενείς, φίλοι και γνωστοί του ζευγαριού, που παρά τον καύσωνα οι προσκεκλημένοι ήταν πάρα πολλοί.

Μετά την τέλεση του μυστηρίου και τις καθιερωμένες ευχές, όλοι σχεδόν οι προσκεκλημένοι μετέβησαν στη δεξίωση που έδωσαν οι νεόνυμφοι, στο μεγάλο κέντρο "ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ" στο Ρίο.

Στο ωραίο αυτό κέντρο παρετέθη πλουσιότατος δείπνος και στη συνέχεια επακολούθησε ολονύχτιο

γλέντι στο οποίο εξεδήλωσαν τη χαρά τους όλοι οι παρευρισκόμενοι, ιδιαίτερος οι γονείς του ζευγαριού.

Τέτοια ευχάριστα γεγονότα δίνουν χαρά, αλλά και ευκαιρία για φιλικό ανταμώμα.

Εγώ προσωπικά χάρηκα ιδιαίτερα, γιατί είδα γαμπρό τον αγαπημένο μου μαθητή Τάσο και ευχαριστήθηκα αφάνταστα.

Στους νεόνυμφους εύχομαι ολόψυχα να ζήσουν ευτυχισμένοι και αγαπημένοι και να αποχτήσουν απογόνους.

Επίσης εύχομαι ολόψυχα στο μαθητή μου Τάσο να εξελιχθεί στην επιστήμη του και να γίνει Καθηγητής της Ιατρικής.

*Με πολλή αγάπη
Φώτω Κανελλοπούλου*

Στα νέα ζευγάρια ευχόμαστε ολόψυχα να ζήσουν ευτυχισμένα!

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Το ζεύγος Δημητρίου Πελέκη και της συμπατριώτισσάς μας Βασιλικής Αντωνοπούλου του Λεωνίδου απέκτησαν κόρη.

Το ζεύγος του συμπατριώτη μας Νικολάου Χατζή και της Αλεξίας Λάμπου απέκτησαν γιο.

Το ζεύγος Δημητρίου Πλευρίτη και της συμπατριώτισσάς μας Αναστασίας Μίτζια του Κυριάκου απέκτησαν γιο.

Στους ευτυχείς γονείς ευχόμαστε να τους ζήσουν και να τα καμαρώσουν όπως επιθυμούν!

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο συμπατριώτης μας κ. Κόλντηρης Γεώργιος του Σωτηρίου και η σύζυγός του, στις 14 Σεπτεμβρίου 2002 βάφτισαν το γιο τους στον Ιερό Ναό Αγίων Αναργύρων στους Αγίους Αναργύρους και του έδωσαν το όνομα Παναγιώτης - Σωτήριος.

Ο συμπατριώτης μας κ. Οικονόμου Παναγιώτης του Βλασίου και η σύζυγός του στις 14 Σεπτεμβρίου 2002 στον Ιερό Ναό του Μετοχίου του Παναγίου Τάφου στην Πλάκα, βάφτισαν το κοριτσάκι τους και της έδωσαν τα ονόματα Χριστίνα-Πηνελόπη-Θεοδώρα.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

"Στις 17 Ιουλίου 2002 τραγικό συμβάν έπληξε ανεπανόρθωτα την οικογένεια του συμπατριώτη μας Μιχαήλ Θεοδώρου του Βλασίου και βύθισε στο πένθος τόσο την οικογένειά του, όσο και τις οικογένειες των αδελφών του, των συγγενών του και των φίλων του και όλο το χωριό.

Σκοτώθηκε σε τροχαίο ο 19χρονος μοναχογιός του Βλάσιος. Ήταν την ώρα που ανέβηκε στο μηχανάκι φίλου του να πάει στο Υπουργείο να πάρει το δίπλωμα οδήγησης, αφού θα έφευγαν οικογενειακώς σε διακοπές. Δυστυχώς αυτοκίνητο που βγήκε από παράδρομο, χωρίς να κάνει έλεγχο η οδηγός του, στον κεντρικό δρόμο του έκοψε το νήμα της ζωής, λίγα μέτρα από το σπίτι του.

Κηδεύτηκε πάνδημα την επομένη στο νεκροταφείο της Αγίας Παρασκευής.

Βαρύ το πένθος και ο πόνος αβάσταχτος για τη μάνα, για τον πατέρα, για την αδελφή, για τους συγγενείς, τους φίλους και όλους τους γνωστούς.

Δυστυχώς σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχουν λόγια για να αποδώσουν το μέγεθος της συμφοράς, πολύ δε περισσότερο να μετριάσουν τον πόνο και την θλίψη των δικών του.

Περιοριζόμαστε να ευχηθούμε ο Πανάγαθος Θεός να ενσταλάξει, βάλσαμο παρηγοριάς στην ψυχή των γονέων και της αδελφής του, των συγγενών και φίλων του και να αναπαύσει την ψυχήν του. Αιωνία του η μνήμη!"

Τον Οκτώβριο του 2001 απεβίωσε στην Πάτρα όπου διέμενε, η συμπατριώτισσά μας Θεοδώρα Σακελλαροπούλου του Αλεξίου (Αλέκου).

Στη μνήμη της τα παιδιά της διέθεσαν το ποσό των 1000€ για την ενίσχυση του περιοδικού μας.

Στις 16 Απριλίου 2002 απεβίωσε στην Ελασσόνα, όπου διέμενε στην κόρη της, η συμπατριώτισσά μας Μαριγιώ Κανέλλου του Ιωάννου, το γένος Κ. Σταθούλια, σε ηλικία 87 ετών.

Η σορός της ταξίδεψε στην Αυστραλία όπου και ετάφη δίπλα στο σύζυγό της.

(Σημ.: Ζητούμε συγγνώμη, διότι αν και είχαμε πληροφορηθεί το γεγονός, μας διέφυγε και δεν το δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο τεύχος «14» του περιοδικού μας)

Στη μνήμη του αντί στεφάνου κατέθεσαν στην εκκλησία του χωριού μας τα ακόλουθα ποσά οι:

1. Γιαννακόπουλος Κων/νος του Θεμ. 30€
2. Λαμπρόπουλος Στέργιος του Γεωργ. 30€
3. Νικολακόπουλος Αναστάσιος του Βασ. 30€
4. Σταματόπουλος Κων/νος του Αδαμαντίου 30€

Το 40ήμερο μνημόσυνό του τελέστηκε το Σάββατο 24 Αυγούστου 2002.

Στις 24 Ιουλίου 2002 πέθανε στην Παιανία όπου διέμενε ο Γκίκας Αναστάσιος, σύζυγος της συμπατριώτισσάς μας Θεοδώρας Παν. Χάντζιου.

Στις 26 Ιουλίου 2002 πέθανε στην Αθήνα όπου διέμενε, η συμπατριώτισσά μας Ηλέκτρα Σπυροπούλου του Χρήστου, το γένος Αργυροπούλου.

Το 40ήμερο μνημόσυνό της τελέστηκε την Κυριακή 25 Αυγούστου.

Στις 9 Αυγούστου πέθανε ο συμπατριώτης μας Δημήτριος Τσιάνος του Βασιλείου και κηδεύτηκε την επομένη στα Καλύβια όπου διέμενε.

Το 40ήμερο μνημόσυνό του τελέστηκε την Κυριακή 8 Σεπτεμβρίου 2002 στα Καλύβια.

Στις 27 Σεπτεμβρίου 2002 πέθανε στην Αθήνα όπου διέμενε ο συμπατριώτης μας Παναγιώτης Φάφουλας και κηδεύτηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2002.

Τους οικείους θερμά συλλυπούμεθα ευχόμενοι ο Θεός να αναπαύσει τις ψυχές των αποθανόντων συμπατριωτών μας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ

Συμπληρώθηκαν 3 χρόνια από το θάνατο του αείμνηστου συμπατριώτη μας Δημητρίου Κωτσιόπουλου. Ήταν την επομένη του μεγάλου σεισμού της 17ης Σεπτεμβρίου 1999 που στοιχίσε τη ζωή σε περισσότερους από 150 συνανθρώπους μας, όταν την 8η Σεπτεμβρίου 1999 ο Δημήτριος Κωτσιόπουλος άφηνε την τελευταία του πνοή στο

Λαϊκό Νοσοκομείο της Αθήνας και από τότε πολλά άλλαξαν στην καθημερινότητα της ζωής του χωριού μας.

Ήταν ο άνθρωπος που ξυπνούσε νωρίς το πρωί και ως συνταξιούχος πλέον, μένοντας μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα στο χωριό μας, έβγαινε πρώτος στο καφενείο και όλοι μας ξέραμε πως βγαίνοντας και εμείς στο καφενείο θα τον βρίσκαμε εκεί να κουβεντιάσουμε και να αστειευτούμε. Το ίδιο και το απόγευμα. Από τις 5 η ώρα ήταν στο καφενείο και όλοι μας λίγο πολύ βγαίναμε νωρίς και το απόγευμα και η συζήτηση άναβε και τα αστεία έδιναν και έπαιρναν και το τάβλι στην ημερήσια διάταξη.

Ήταν άνθρωπος που ζούσε φωναχτά τη ζωή του, πρόσχαρος και πάντα πρόθυμος να μιλήσει με τον οποιοδήποτε, να τον ακούσει και να του δώσει τη γνώμη του, σε οτιδήποτε τον απασχολούσε. Ήταν για όλους μας ο δικός μας άνθρωπος και αυτός ο άνθρωπος, μας έλειψε. Έλειψε από την κοινωνία του χωριού μας και άλλαξε η καθημερινότητα. Αν και το καφενείο, ανοίγει πρωί-πρωί δε βγαίνουμε παρά μετά τις 9 και κάποτε μετά τις 10, αφού βγαίνοντας δε βρίσκουμε άνθρωπο. Το ίδιο συμβαίνει και το απόγευμα.

Το σημαντικότερο όμως είναι ότι έλειψε από την οικογένεια του. Έλειψε από τη γυναίκα του, έλειψε από τα παιδιά του και τα εγγόνια του! Έλειψε από τη γαμήλια χαρά του μεγαλύτερου εγγονού του, του Δημήτρη που παντρεύτηκε πρόσφατα. Τώρα που θα χαιρόταν τις χαρές των εγγονών του έφυγε πικραμένος από τη ζωή, αφού έχασε πολύ πρόωρα το γαμπρό του Θανάση. Τούτο το χαμό δεν μπόρεσε να τον αντέξει. Αν και εξωστρεφής έκλεισε βαθιά μέσα του τον πόνο και τη θλίψη και καθημερινά, βουβά θρηνούσε την απώλειά του. Αυτός ο πόνος και η θλίψη, αυτός ο θρήνος, δεν άργησε να τον καταβάλει κι έτσι έφυγε πρόωρα, στα 77 του χρόνια κάνοντας την εγγονή του τη Ζωή και τη μαμά της Γεωργία να ορφανέμουν για δεύτερη φορά κοντά στη γυναίκα του Βαλσάμω.

Τούτα τα λίγα λόγια, ας είναι ένα ακόμη μνημόσυνο, κοντά σε εκείνο που τέλεσε η οικογένεια του την 1η Σεπτεμβρίου 2002 στην Εκκλησία του χωριού μας με τη συμπλήρωση 3 χρόνων από το θάνατό του.

Ο Θεός να τον αναπαύσει και να παρηγορεί τη γυναίκα του, τα παιδιά του και τα εγγόνια του. Αιωνία του η μνήμη!

Στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου έγινε το επίσης μνημόσυνο της αείμνηστης συμπατριώτισσάς μας Φωτεινής Τερεντέ - Μαρίνη, την Κυριακή 7 Ιουλίου 2002.

Την Κυριακή 14 Ιουλίου 2002 έγινε το επίσης μνημόσυνο της αείμνηστης συμπατριώτισσάς μας Αναστασίας Αθαν. Βουρλή στην Εκκλησία του χωριού μας.

Στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Άστρους έγινε το επίσης μνημόσυνο του αείμνηστου συμπατριώτη μας Βλασίου Θεμ. Γιαννακόπουλου, την Κυριακή 14 Ιουλίου 2002.

Την Κυριακή 28 Ιουλίου 2002 έγινε το επίσης μνημόσυνο της αείμνηστης συμπατριώτισσάς μας Κων/νας Φωτ. Κόλλια στην Εκκλησία του χωριού μας.

Την Κυριακή 25 Αυγούστου 2002 έγινε το επίσης μνημόσυνο της αείμνηστης συμπατριώτισσάς μας Αικατερίνης Ελευθ. Οικονόμου, στην Εκκλησία του χωριού μας.

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Στην μνήμη της μητέρας τους Θεοδώρας Αλεξίου Σακελλαροπούλου τα παιδιά της κατέθεσαν το ποσό των 1000€ για την ενίσχυση του Περιοδικού μας.

Ο κ. Βασ. Σακελλαρόπουλος κατέθεσε 150€ για τους σκοπούς του Συλλόγου, εις μνήμην του πολύ αγαπητού του φίλου και συναδέλφου του Σόλωνα Μακρή, που πέθανε στο Χαλάνδρι Αττικής στις 12 Ιουλίου 2002.

Στη μνήμη Βλασίου Θεμ. Γιαννακόπουλου η οικογένεια Γεωργ. Κιούση κατέθεσε το ποσό των 100€ για την ενίσχυση του ταμείου της Αδελφότητας.

Στη μνήμη του αείμνηστου γιατρού μας Νικολάου Ζωγράφου, η οικογένεια Γεωργίου Κιούση, κατέθεσε το ποσό των 500€ προς ενίσχυση του ταμείου υπέρ της Ιεράς Μονής Αγίου Αθανασίου και 500€ για την ενίσχυση του ταμείου της Αδελφότητας.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΕΡΗ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΡΟΣΕΦΕΡΑΝ ΟΙ:

1. Τερζής Νικόλαος του Σωτ. Ρόδος	450€
2. Δουφεξής Κων/νος του Ανδρ. Δράμα	40€
3. Μητρόπουλος Βασίλειος του Νικ. Αθήνα	10€

Σύνολον 500€

Σημείωση: Ο κ. Ιωάννης Καραμάνος του Νικ. πρόσφερε δια του Προέδρου της Αδελφότητας ανά 20€ στην Εκκλησία του χωριού μας και στο Μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου.

Από συμπατριώτες μας που διαμένουν στο εξωτερικό πήραμε και δημοσιεύουμε τις ακόλουθες επιστολές:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ

Ιουνίου 17, 2002

Πρός τον Αξιότιμον

Κον. ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΘΕΜ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΝ

Πρόεδρον της Αδελφότητας "Ο ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ"

Εμμ. Μπενάκν 25 - ΑΘΗΝΑ

Αγαππητέ συμπατριώτη Κύριε ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΕ, χαίρετε και πάλιν εν Κυρίω, μετά της συνοδείας Σας.

Επανερχομαι, εκ δευτέρου, δια της παρούσης, για να Σας ευχαριστήσω για την φιλοξενία της πρώτης μου ταπεινής επιστολής στο αγαπητό μας Περιοδικό "ΤΑ ΦΙΛΙΑ και οι απανταχού ΦΙΛΙΩΤΕΣ". Μεγάλη χαρά για με, και γιατί όχι και τιμή. Να είστε καλά και Σεις και οι συνεργάτες Σας.

Σε τούτη μου, ταπεινή, επιστολή θέλω να διορθώσω ένα λάθος, από τα πολλά, που παρέλειψα στην πρώτη εκ παραδρομής. Γράφοντας για την οικογένειά μου ξέχασα να αναφέρω το όνομα της αδελφής μου, της και μεγαλύτερης όλων μας, Δήμητρας Τσιάμη (Μιχαλοπούλου), η οποία ζει στο Ξυλόκαστρο - Κορινθίας με την οικογένειά της. Επικοινωνώ μαζί της και έμαθα ότι λαβαίνουν το Περιοδικό μας.

Ξεφυλλίζοντας τις σελίδες του Περιοδικού μας συναντώ πρόσωπα πολύ αγαπητά προς εμέ, όπως των αειμνήστων Διδασκάλων μου Γεωργίου Παπασωτηρίου, Αθανασίου Βουρλί, εξαδέλφου μου Τάσου Καραχάλιου, Ιερομονάχου Δαμασκηνού Καραχάλιου, Ι.Μ.Μ. Σππλαιίου, του οποίου υπήρξα υποτακτικός (καλογεροπαίδι) κατά το διάστημα της φρικτής κατοχής. Ας είναι "ΑΙΩΝΙΑ ΤΟΥΣ Η ΜΝΗΜΗ".

Διαβάζω, επίσης, για τα Φιλαίκα Καλύβια που γράφει ο συμπατριώτης μας κ. Ντίνος Καραμάνος και χαίρω για την ωραία πρόοδο του εκεί Συλλόγου. Έχουν σημειώσει καταπληκτική πρόοδο από όσα διαβάζω. Μπράβο τους και μπράβο σε Σας που τους βοηθάτε.

Κύριε Γιαννακόπουλε, διαβάζω, ότι δεν ξεχνάτε να γιορτάσετε και το ολοκαύτωμα του Χωριού μας, από το οποίον συμπληρώνονται 60 χρόνια το προσεχές έτος 2003. Θερμά συγχαρητήρια γι' αυτό. Ζητάτε γνώμες για τον εορτασμό, Ιούνιο ή Αύγουστο, που θα βρίσκεστε περισσότεροι. Η ταπεινή, δική μου γνώμη είναι, καλλίτερα τον Αύγουστο που θα ειστε πίο πολλοί και όχι τον Ιούνιο, που μήπως θα είστε "τρεις κι ο κούκκος". Δεν έχει να κάνει εάν είναι μετά, δεν νομίζω ότι πρέπει να κλειστούμε στο γράμμα. Όσον αφορά τις εκδηλώσεις, πρώτη φροντίδα θα πρέπει να είναι η επιμνημόσυνη δέποις υπέρ αναπαύσεως των πεσόντων εις το ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ και διάφορες άλλες εκδηλώσεις που σεις θα αποφασίσετε.

Διαβάζω, πόσο ανησυχίτε για τα οικονομικά έξοδα του Περιοδικού μας, και με το δίκιο Σας. Όλοι εμείς το λαβαί-

νουμε και το χαιρόμαστε, αλλά δεν σκεφτόμαστε, ίσως μερικοί, για να φθάσει στα χέρια μας πόσος κόπος και έξοδα απαιτούνται, ιδίως για το εξωτερικό. Γι αυτό συνιστώ και παρακαλώ και γώ τους απανταχού Συμπατριώτες μας, ας μην ξεχνούν την πολύτιμη συνδρομή τους προς το Περιοδικό μας, "Φασούλι το φασούλι γεμίζει το σακούλι".

Εγώ, Κύριε Γιαννακόπουλε, όπως Σας έγγραφα στην πρώτη μου επιστολή, ήδη ετοιμάζομαι για να μπω σε σύνταξη από τα τέλη του τρέχοντος μηνός (Ιουνίου). Με πολλή χαρά και ευχαρίστηση Σας στέλνω και άλλα 100 δολάρια Αμερικής, αλλά τα 50 εκ μέρους της αδελφής μου Δήμητρας Τσιάμη προς ενίσχυση του Περιοδικού μας. Θα προσπαθήσω και εις το μέλλον να Σας στέλνω τουλάχιστον τη συνδρομή μου, εάν δεν μπορώ περισσότερα.

Εσωκλείστως Σας στέλνω και μία οικογενειακή φωτογραφία μαζί με τον Επίσκοπο μας Κον. Κον. ΝΙΚΟΛΑΟΝ, εκ του Οποίου είχα την τιμή, πέρυσι, να λάβω το Ορφίκιο του Πρωτοπρεσβυτέρου.

Από αριστερά η Πρεσβυτέρα του π. Αλέξανδρου, η Πρεσβυτέρα μου, ο π. Αλέξανδρος, ο Επίσκοπος Νικόλαος, ο γράφων, όπισθεν ο γαμπρός μας, τα δύο αγόρια της κόρης μας εκείνη με την πιο μικρή του π. Αλέξανδρου και οι άλλες δύο.

Ομολογουμένως ήταν μεγάλη η τιμή για την Ενορία μου, για την οικογενειά μου και για την ταπεινότητά μου. Δεξολογώ και ευχαριστώ, τον ΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΘΕΟ ΜΑΣ. Μία φωτογραφία, όπως λένε, αναπληρώνει "χιλιες λέξεις" ενός γράμματος και γι αυτό τη στέλνω, εάν έχετε χώρο τη δημοσιεύετε, εάν όχι δεν είναι και απαραίτητον. Εκτός από εμέ και την Πρεσβυτέρα μου, ο π. Αλέξανδρος με την Πρεσβυτέρα του και τις τρεις κόρες του και η κόρη μας με το σύζυγό της και τα δύο αγόρια τους.

Και πάλιν, και πολλάκις, χαιρετώ την οικογένειά Σας, Κύριε Γιαννακόπουλε, τους καλούς συνεργάτες σας και όλους τους Συμπατριώτες μας. Εύχομαι σε όλους Σας, να περάσετε ένα καλό και ευλογημένο καλοκαίρι. Ο Κύριος να Σας ευλογεί.

Σας χαιρετώ, μετά της εν Χριστώ αγάπης και πολλής εκτιμήσεως,

Ο συγχωριανός Σας,
Πρωτ. Μιχαήλ Μιχαλόπουλος

Αξιότιμα μέλη της συντακτικής επιτροπής της επιθεώρησης «ΤΑ ΦΙΛΙΑ και οι απανταχού ΦΙΛΙΩΤΕΣ»

Κάθε φορά που φτάνει η επιθεώρηση «ΤΑ ΦΙΛΙΑ και οι απανταχού ΦΙΛΙΩΤΕΣ» φέρνει σε όλους μας αφάνταστη χαρά και γι' αυτό σας ευχαριστούμε, πρέπει να αισθάνεστε υπερήφανοι. Εύχομαι στη συντακτική επιτροπή και όλους τους συνεργάτες της επιθεώρησης

Χ ρ ό ν ι α Π ο λ λ ά !

Με την ευκαιρία της 28ης Οκτωβρίου 1940 θέλω να υπενθυμίσω ορισμένα ιστορικά και δραματικά γεγονότα.

ΤΟ ΑΦΘΑΡΤΟΝ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Ελλάδα, ο αιώνιος αυτός ξανθός βράχος της Υφηλίδου είναι Χώρα Θεών.

Και το να είναι κανείς κάτοικος αυτής της χώρας, να είναι Έλληνας είναι θεϊόν δώρον.

Ναι, είναι θεϊόν δώρον, γιατί η Ελλάδα είναι η φωτοδότηρα του κόσμου.

Είναι η κοίτις του ανθρωπίνου πολιτισμού. Είναι αυτή που γέννησε τους γίγαντας της σκέψεως. Είναι η δημιουργός όλων των ανθρωπίνων ιδανικών. Είναι η πνευματική ηγέτις του κόσμου. Είναι το ανεπανάληπτον θαύμα της ανθρωπίνης διανοίας. Είναι ο ορμητικός χείμαρρος της διανοίας όπου εις το περασμά του έλυσε όλα σχεδόν τα πνευματικά προβλήματα του ανθρώπου. Είναι το βάθρον πάνω στο οποίον στερέο και ασάλευτο πια στάθηκε το υπέροχο οικοδόμημα του σημερινού Παγκοσμίου Πολιτισμού. Ποια χώρα εγέννησε Πνεύμα του ύψους και της εκτάσεως ενός Σωκράτη, ενός Πλάτωνος, ενός Αριστοτέλη, ενός Δημόκριτου;

Ουδεμία

Ποιός λαός έχει να επιδείξει περγαμινάς πνευματικών αξιών όσας ο Ελληνικός Λαός;

Ουδείς

Ποιο έθνος έχει προσφέρει εις την ανθρωπότητα τόσον μεγαλείον σκέψεως, τόσους ιεροφάντας της διανοήσεως, τόση μεγαλοπρεπή κληρονομίαν;

Ουδέν

Ένας σοφός λέγει:

Όπως τα Έθνη στολίζουν την γην και οι αστέρες τον ουρανόν, έτσι και αι Αθήναι κοσμοούν την Ελλάδα και η Ελλάδα την Οικουμένην.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Αυτές τις μέρες που ξαναθυμηθήκαμε τις μεγάλες ώρες του 1940 όπως και κάθε φορά που μνημονεύουμε σημαντικά γεγονότα της Ιστορίας του Έθνους μας, αξίζει τον κόπο να κάνουμε μια σύντομη αναφορά στο ποιο είμαστε και από πού ερχόμαστε. Είναι τούτο απαραίτητο αν πρόκειται σαν Έθνος να καθορίσουμε το πού βρισκόμαστε και προ πάντων πού πάμε ή πού μπορεί και πρέπει να πάμε.

Είναι αλήθεια ότι είμαστε ένας λαός με ελαττώματα. Όχι όμως τόσα και τέτοια με τα όποια συνεχώς καταπιάνονται οι μεμψήμοιροι.

Είναι ελαττώματα που λίγο ή πολύ τα συναντούμε σε όλους

τους λαούς. Σημασία όμως δεν έχει η ύπαρξη και η συχνότητα εμφάνισης αυτών των ελαττωμάτων. Πρωταρχική σημασία έχει η αναλογία τους και η επίδρασή τους στις αρετές κάθε λαού.

Πολλές φορές φθάσαμε στο βάθος μεγάλων γκρεμών.

Πολλές φορές κατεβήκαμε του κακού τη σκάλα.

Περισσότερες όμως σπκώσαμε το βάρος της μοίρας μας και ανεβήκαμε στις κορφές της Ιστορίας.

Είναι πολλά που μπορεί ν' αναφέρει κανείς αλλά ας περιοριστούμε σε σημαντικούς σταθμούς της νεότερης μας Ιστορίας.

Της Ιστορίας των δύο τελευταίων αιώνων.

Το 1821 τον Ελληνισμό πολλοί τον είχαν ξεγραμμένον, κι όμως το Έθνος μέσα στη δυστυχία του, την καταπίεση, την πιο σκοτεινή και απαίσια σκλαβιά, σήκωσε το κεφάλι, πάλησε και νίκησε.

Υπήρχαν βέβαια και τότε άσχημες στιγμές.

Εκδηλώθηκε διχασμός (διχόνοια) φθόνος. Όμως ήταν εντονότερο το φούντωμα των Εθνικών αρετών. Αγκυλιάστηκαν στο δύσκολο εκείνο αγώνα Πρίγκιπες με ξυπόλυτους, πλούσιοι με πάμπλουτους, Γραμματισμένοι με αγράμματους άνθρωποι που μπορούσαν να χάσουν τα μεγαλεία και πλούτη με ανθρώπους που δεν είχαν τίποτα άλλο να ριμφοκινούνε ψουν παρά μόνον τη ζωή τους.

Έλληνες μέσα στην Ελλάδα, με Έλληνες της ξενιτιάς. Έτσι με το λίγο μπαρούτι της Δημητσάνας, με λίγα εμπροστογομημό μονόκανα της τσακουκμακόπετρας και με κύριο όπλο το σπαθί, άρχισαν πόλεμο με τη μεγαλύτερη δύναμη της εποχής της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Στην παγκόσμια Ιστορία δεν συναντά κανείς τέτοιο άνισο και σκληρό αγώνα να διαζάγεται με επιμονή για τόσα χρόνια. Γι' αυτό η πάλη εκείνη ξεσήκωσε την πολιτισμένη ανθρωπότητα αλλά και ξαναζωντάνεψε τις πάντα γερές ρίζες του Έθνους.

Αλλά και αργότερα το 1922 όλος ο Ελληνικός στρατός που νικούσε για δέκα ολόκληρα χρόνια, ηττήθηκε σε μια υπερπόντια εκστρατεία για τους γνωστούς λόγους κι ακολούθησε η συμφορά της Μικρασιατικής καταστροφής, η μεγαλύτερη ίσως στην Ελληνική Ιστορία.

Το Έθνος έδωσε το μεγαλύτερο του δείγμα αξιωσύνης και μεγαλωσύνης. Μέσα σε λίγα χρόνια τη συμφορά τη μετέτρεψε σε ένα άλλο άθλο που οδήγησε την Ελλάδα να γίνει πιο άξια και πιο δυνατή.

Και ήλθε το 1940. Ένας πόλεμος που οδήγησε στην Ελλάδα νεές δόξες. Ο Ελληνικός λαός στάθηκε μόνος, τονίζω μόνος, στον πόλεμο εκείνο, ενάντια στις μεγαλύτερες δυνάμεις και πρόσφερε στην ανθρωπότητα μια νίκη, την πρώτη νίκη, ζωντανεύοντας την Ελπίδα των ελευθέρων λαών που είχε χαθεί.

Μίλησε ο κόσμος και πάλιν για την Ελλάδα.

Την Ελλάδα που κι όταν αργότερα γονάτισε και γονάτισε αφού εξάντλησε όλα τα περιθώρια αντίστασης, είχε όλο το δικαίωμα της περηφάνειας!

Ζήτω το Ελληνικό Έθνος

Ζήτω η Ελλάδα μας

Ζήτω η 28η Οκτωβρίου 1940

Από το Βλάση Καραθανάση
Από Άγιον Θεόδωρον Φιλίω